

KOMMUNSTYRELSEN

Måndag 21 december 2020, Stadshuset, sal A kl. 13.30

Med anledning av rådande situation gällande Covid-19/Coronaviruset uppmanas kommunstyrelsen att följa Folkhälsomyndighetens rekommendationer att stanna hemma vid sjukdom, även vid lindriga symptom.

Kommundirektören informerar

Informationsärenden

1	Återrapport – handlingsplan för digitalisering	E-strateg

KOMMUNFULLMÄKTIGEÄRENDEN

1	Tillägg till aktieägaravtal för Nyköping Östgötalänken AB
- Tjänsteskrivelse - Aktieägaravtal - Förslag till tilläggsavtal	KK20/721
2	Kommunal borgen för Kiladalens utveckling AB, etapp 2
- <i>Handlingar distribueras separat</i>	KK20/714

KOMMUNSTYRELSEÄRENDEN

1	Återrapport av uppdrag att genomlys kommunens hantering av coronapandemin
- Tjänsteskrivelse - Utredning	KK20/498
2	Yttrande över revisionsrapport: Granskning av kommunens beredning, kontroll och styrning av investeringar
- Tjänsteskrivelse - Förslag till yttrande - Revisionsrapport	Kk20/627
3	Riktlinjer för fakturering och kravhantering
- Tjänsteskrivelse - Förslag till riktlinjer	KK20/708
4	Investering: Inventarier till särskilt boende för äldre-Koggen
- Tjänsteskrivelse	KK20/722
5	Investering: Inventarier till Annagårdens förskola
- Tjänsteskrivelse	KK20/723

- 6 Köpeavtal med Altfast Goliath AB gällande fastigheten Högbrunn 1:5 i Hemgården KK20/724
- Tjänsteskrivelse
 - Förslag till avtal
- 7 Markanvisningsavtal för del av fastigheten Högbrunn 1:5, Hemgården KK20/725
- Tjänsteskrivelse
 - Förslag till markanvisningsavtal
- 8 Driftsform för ridanläggning vid Nyäng
- *Handlingar distribueras separat*
- 9 Delegationsärenden KK20/5
- 10 Anmälningsärenden KK20/2

Urban Granström
Ordförande

Caroline Svensson
Sekreterare

KS §

Dnr KK20/721

Tilläggsavtal till aktieägaravtal för Nyköping-Östgötalänken AB

Nyköping-Östgötalänken AB (bolaget) ska verka för att Ostlänken förverkligas på kortast möjlig tid. Bolaget ägs av Region Sörmland tillsammans med Nyköping, Norrköping, Oxelösund, Trosa respektive Södertälje kommuner, och startades för mer än 15 år sedan.

Bolaget ska hantera angelägna informations-, samverkans- och påverkansuppgifter som bättre kan utföras gemensamt och som respektive part annars skulle ha hanterat ensamt. Man ska framföra ägarnas synpunkter och biträda förhandlingar med staten. Vidare ska bolaget samordna gemensamma frågor som ägarnas beslutsprocesser och övergripande informationsinsatser. Man ska biträda ägarna och ta fram faktaunderlag. Verksamheten regleras i ett Aktieägaravtal (daterat 2019-03-29, bifogas), enligt vilket parterna åtar sig att besluta om att bolaget ska träda i likvidation på årsstämman år 2021. Under 2020 har i styrelsen och i dialog med företrädare för ägarna diskuterats framtida samarbetsformer kring Ostlänkenprojektet. Det har då framkommit ett behov av fortsatt samarbete och erfarenhetsutbyte kring projektet. Bedömningen är att bolaget fungerat väl som mötesplats för dessa diskussioner.

Med denna bakgrund föreslås en ändring av rådande aktieägaravtal daterat 2019-03-29, genom ett tilläggsavtal. Ändringen innebär att bolaget fortsätter drivas i enlighet med bilagda "Tilläggsavtal 1 till aktieägaravtal", med innebörden att parterna istället ska besluta om att bolaget ska träda i likvidation på årsstämman år 2024. Tilläggsavtalet innebär alltså sammanfattningsvis att verksamheten drivs vidare i ytterligare tre år.

Nyköpings kommuns andel är 1800 aktier av totalt 7150 och finansiering sker genom att respektive ägare bidrar med ett kontantbelopp som motsvarar högst 200 kr/aktie och år. För Nyköpings kommun innebär det som högst därmed 360 000 kr årligen. Åren 2020 och 2021 är Nyköpings andel 270 000 kr årligen. Finansieringsmodellen framgår av Aktieägaravtalets §10.2.

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att godkänna Tilläggsavtal 1 till aktieägaravtal för Nyköping Östgötalänken AB (556612–6636), samt

att finansieringen av bolaget beaktas i kommande års driftsbudgetar inom Samhällsbyggnad.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Tilläggsavtal till aktieägaravtal för Nyköping-Östgötalänken AB

Bakgrund

Nyköping-Östgötalänken AB (bolaget) ska verka för att Ostlänken förverkligas på kortast möjlig tid. Bolaget ägs av Region Sörmland tillsammans med Nyköping, Norrköping, Oxelösund, Trosa respektive Södertälje kommuner, och startades för mer än 15 år sedan.

Bolaget ska hantera angelägna informations-, samverkans- och påverkansuppgifter som bättre kan utföras gemensamt och som respektive part annars skulle ha hanterat ensamt. Man ska framföra ägarnas synpunkter och biträda förhandlingar med staten.

Vidare ska bolaget samordna gemensamma frågor som ägarnas beslutsprocesser och övergripande informationsinsatser. Man ska biträda ägarna och ta fram faktaunderlag.

Verksamheten regleras i ett Aktieägaravtal (daterat 2019-03-29, bifogas), enligt vilket parterna åtar sig att besluta om att bolaget ska träda i likvidation på årsstämman år 2021.

Under 2020 har i styrelsen och i dialog med företrädare för ägarna diskuterats framtida samarbetsformer kring Ostlänkenprojektet. Det har då framkommit ett behov av fortsatt samarbete och erfarenhetsutbyte kring projektet. Bedömningen är att bolaget fungerat väl som mötesplats för dessa diskussioner.

Med denna bakgrund föreslås en ändring av rådande aktieägaravtal daterat 2019-03-29, genom ett tilläggsavtal. Ändringen innebär att bolaget fortsätter drivas i enlighet med bilagda "Tilläggsavtal 1 till aktieägaravtal", med innebörden att parterna istället ska besluta om att bolaget ska träda i likvidation på årsstämman år 2024. Tilläggsavtalet innebär alltså sammanfattningsvis att verksamheten drivs vidare i ytterligare tre år.

Nyköpings kommuns andel är 1800 aktier av totalt 7150 och finansiering sker genom att respektive ägare bidrar med ett kontantbelopp som motsvarar högst 200 kr/aktie och år. För Nyköpings kommun innebär det som högst därmed 360 000 kr årligen. Åren 2020 och 2021 är Nyköpings andel 270 000 kr årligen. Finansieringsmodellen framgår av Aktieägaravtalets §10.2.

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att godkänna Tilläggsavtal 1 till aktieägaravtal för Nyköping Östgötalänken AB (556612-6636), samt

att finansieringen av bolaget beaktas i kommande års driftsbudgetar inom Samhällsbyggnad.

Mats Pettersson

Kommundirektör

Anna Selander

Samhällsbyggnadschef

Beslut till:

Samhällsbyggnad

Kommunledningskansliet

Mellan Region Sörmland (tidigare aktieägare Regionförbundet Sörmland har gått in i en ny organisation, Region Sörmland, från och med den 1 januari 2019, som bildats ur Landstinget Sörmland), Norrköpings kommun, Nyköpings kommun, Oxelösunds kommun, Trosa kommun och Södertälje kommun (nedan kallade "*Parterna*" resp "*Part*") har träffats följande

AKTIEÄGARAVTAL

för

Nyköping-Östgötalänken Aktiebolag

rörande samverkan i ett aktiebolag vars övergripande uppgift är att på olika sätt verka för att få till stånd ny järnvägsutbyggnad med dubbelspår och höghastighetsstandard mellan Järna - Nyköping - Åby - Norrköping - Gistad – söder Linköping inkl erforderliga stationer och terminaler, (nedan kallad "*Länken*").

1 Samarbetets form

- 1.1 Samarbetet mellan Parterna skall genomföras inom ett för ändamålet särskilt bildat/anskaffat aktiebolag, Nyköping-Östgötalänken AB, (nedan kallat "*Bolaget*").
- 1.2 Detta avtal omfattar Parternas samtliga nuvarande och framtida aktier i Bolaget.

2 Bolagets syfte och ändamål

- 2.1 Bolagets syfte och ändamål skall vara

att, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna om likställighet, självkostnad och lokalisering, å Parternas vägnar verka för och söka tillgodose Parternas uttalade önskemål om att Länken kommer till utförande inom kortast möjliga tid samt att densamma därvid erhåller den sträckning, utformning, standard och kvalitet mm, som de i Bolaget ingående Parterna önskar.

3 Bolagets verksamhet

- 3.1 Bolaget skall arbeta med gemensamma frågor, som kan bidra till Länkens förverkligande.

Bolaget skall huvudsakligen handha sådana för Parterna angelägna och övergripande informations-, samverkans- och påverkans-

Reviderat aktieägaravtal 2019-03-29

NYKÖPING-ÖSTGÖTALÄNKEN AB

Org.nr 556612-6636

uppgifter, som respektive Part eljest skulle ha handhaft ensamt, för att på ett rationellt och effektivt sätt kunna åstadkomma aktuell järnvägsutbyggnad. Verksamheten skall utformas därefter och utifrån givna direktiv från Parterna. Det ankommer sedan på styrelsen att i erforderlig mån konkretisera inriktningen.

4 Bolaget

4.1 Bolagets aktiekapital skall uppgå till 115 000 kronor. Alla aktier skall ha lika rösträtt. För ökning av aktiekapitalet krävs att samtliga Parter är överens.

4.2 Aktierna i Bolaget skall ägas av Parterna enligt följande ordning:

Region Sörmland	2 050 aktier (29 %)
Norrköpings kommun	1 800 aktier (25 %)
Nyköpings kommun	1 800 aktier (25 %)
Oxelösunds kommun	500 aktier (7 %)
Trosa kommun	500 aktier (7 %)
Södertälje kommun	500 aktier (7 %)

Summa 7 150 aktier (100 %)

4.3 Bolagets firma skall vara Nyköping-Östgötalänken Aktiebolag.

4.4 Bolagets säte skall vara i Nyköpings kommun, Södermanlands län.

5 Bolagsordning

5.1 Bolagsordningen skall ha det innehåll som framgår av **bilaga 1** till detta avtal.

5.2 I förhållandet mellan Parterna skall bestämmelserna i detta aktieägaravtal gälla framför bestämmelserna i bolagsordningen.

6 Bolagets ledning

6.1 Styrelsen skall bestå av sju (7) ledamöter med sju (7) suppleanter. Respektive kommuns fullmäktige utser en (1) styrelseledamot och en (1) suppleant och regionalt organs fullmäktige utser två (2) styrelseledamöter och två (2) suppleanter för tiden från den årsstämma som följer närmast efter det att val till fullmäktige förrättats till slutet av den årsstämma som följer närmast efter det nästa val till fullmäktige hållits.

Reviderat aktieägaravtal 2019-03-29

NYKÖPING-ÖSTGÖTALÄNKEN AB

Org.nr 556612-6636

Suppleant får endast tjänstgöra i stället för en ledamot som utsetts av samma Part.

- 6.2 Om en styrelseledamot eller suppleants uppdrag upphör i förtid, förbinder sig den Part, av vilken denne utsetts, att utse en efterträdare så snart som möjligt.
- 6.3 Styrelsen skall sammanträda minst två gånger per år.
- 6.4 Suppleant har rätt att närvara och yttra sig vid styrelsens sammanträden, även om denne inte har trätt in i ledamots ställe.
- 6.5 Styrelsen får utse styrelseordförande och vice styrelseordförande bland bolagets styrelseledamöter.
- 6.6 Styrelsen får utse ordinarie och vice verkställande direktör. Verkställande direktören och vice verkställande direktören får inte tillhöra styrelsen.
- 6.7 Styrelsen skall utfärda instruktion för verkställande direktören.
- 6.8 Firman skall tecknas, förutom av styrelsen i sin helhet, av två (2) styrelseledamöter i förening eller av en styrelseledamot och verkställande direktören i förening.

Att verkställande direktören därutöver har rätt att ensam teckna Bolagets firma följer av 8 kap 36 § Aktiebolagslagen.
- 6.9 Styrelsen är beslutsför endast om minst fyra (4) ledamöter är närvarande.
- 6.10 Styrelsen har rätt att till sig adjungera andra personer som bedöms erforderliga.

7 Bolagsstämma

- 7.1 Bolagsstämma skall hållas när det krävs enligt bolagsordningen.
- 7.2 Varje Part förbinder sig att vid bolagsstämman utöva sin rösträtt i enlighet med bestämmelserna i detta avtal och de principer som ligger till grund för avtalet.

8 Yrkesrevisorer

Reviderat aktieägaravtal 2019-03-29

NYKÖPING-ÖSTGÖTALÄNKEN AB

Org.nr 556612-6636

- 8.1 Bolagsstämman skall utse en (1) revisor jämte en (1) ersättare för denne, vilka båda skall vara auktoriserade/godkända.

9 Lekmannarevisorer

- 9.1 Att granska Bolagets verksamhet skall dessutom i enlighet med bestämmelserna i 10 kap Aktiebolagslagen utses en (1) lekmannarevisor jämte en (1) suppleant för dessa.

- 9.2 Parterna är överens om att Region Sörmland utser en (1) lekmannarevisor jämte en (1) suppleant. Region Sörmland skall innan lekmannarevisor och suppleant utses samråda med de kommuner i respektive län som är delägare i Bolaget.

10 Finansiering mm

- 10.1 Bolagets verksamhet skall finansieras genom dess aktiekapital, genom tillskjutna medel från Parterna eller intäkter från försålda tjänster e d.
- 10.2 Bolagets ägare förbinder sig att bidra till Bolagets verksamhet i proportion till aktieinnehavet med ett kontantbelopp som motsvarar högst 200 kr/aktie och år.
- 10.3 Parterna skall gemensamt sträva efter att begränsa Bolagets fasta administration genom att, när så är möjligt, låta Bolaget köpa, hyra eller nyttja vissa tjänster, lokaler o d hos någon av Parterna.

11 Insyn och offentlighet

- 11.1 Parterna är överens om att Bolaget på anmodan av Part skall rapportera om verksamhetens utveckling, Bolagets ekonomiska ställning och andra betydelsefulla förhållanden inom detsamma.
- 11.2 Till följd av att samtliga ägare av Bolaget är offentliga organ skall offentlighets- och sekretessfrågor i Bolaget tillämpas i enlighet med reglerna i Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) 2 kap 3 §.

12 Överlåtelse och nya delägare

- 12.1 Parts rättigheter och/eller skyldigheter enligt detta avtal får inte överlåtas eller pantsättas utan övriga Parters skriftliga medgivande och samtidig överlåtelse av de aktier som omfattas av avtalet.

Reviderat aktieägaravtal 2019-03-29

NYKÖPING-ÖSTGÖTALÄNKEN AB

Org.nr 556612-6636

12.2 Parterna är överens om att möjliggöra att ytterligare kommuner, som är intressenter i Länkens tillblivelse, senare skall beredas möjlighet att få ingå som delägare i Bolaget om så skulle bli aktuellt.

13 Tvist

13.1 Tvist i anledning av detta avtal skall avgöras av svensk domstol med tillämpning av svensk rätt.

14 Avtalets giltighet

14.1 Detta avtal är giltigt endast under förutsättning av att fullmäktige hos respektive Part godkänner detsamma.

14.2 Detta avtal är giltigt endast under förutsättning av att inlösenförfarande sker på årsstämma 2019 i enlighet med avtal om inlösen av aktier daterat den 16 november 2018. Om inlösenförfarande inte sker i enlighet med ovan skall detta avtal upphöra att gälla.

14.3 Detta avtal ska gälla från och med dagen för dess undertecknande av samtliga Parter till och med att bolaget träder i likvidation.

15 Likvidation år 2021

15.1 På årsstämman år 2021 åtar Parterna sig att besluta om att bolaget skall träda i likvidation, om inte Parterna enhälligt i förväg kommer överens om (i) avveckling av bolaget i annan ordning eller (ii) att bolaget ska fortsätta drivas.

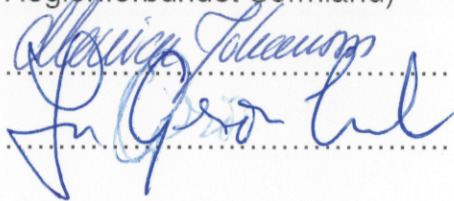
Reviderat aktieägaravtal 2019-03-29
NYKÖPING-ÖSTGÖTALÄNKEN AB

Org.nr 556612-6636

Detta avtal har upprättats i ett (1) originalexemplar som skall förvaras av Bolaget. Parterna har erhållit varsin bestyrkt kopia.

Datum:.....

För Region Sörmland (tidigare
Regionförbundet Sörmland)

.....
.....

För Norrköpings kommun

.....
.....

För Nyköpings kommun

.....
.....

För Oxelösunds kommun

.....
.....

För Trosa kommun

.....
.....

För Södertälje kommun

.....
.....

Reviderat aktieägaravtal 2019-03-29
NYKÖPING-ÖSTGÖTALÄNKEN AB

Org.nr 556612-6636

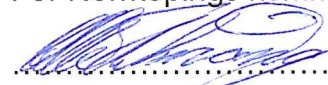

Detta avtal har upprättats i ett (1) originalexemplar som skall förvaras av Bolaget. Parterna har erhållit varsin bestyrkt kopia.

Datum:.....

För Region Sörmland (tidigare
Regionförbundet Sörmland)

.....
.....

För Norrköpings kommun

.....

.....

För Nyköpings kommun

.....
.....

För Oxelösunds kommun

.....
.....

För Trosa kommun

.....
.....

För Södertälje kommun

.....
.....

Reviderat aktieägaravtal 2019-03-29
NYKÖPING-ÖSTGÖTALÄNKEN AB

Org.nr 556612-6636

Detta avtal har upprättats i ett (1) originalexemplar som skall förvaras av Bolaget. Parterna har erhållit varsin bestyrkt kopia.

Datum:.....

För Region Sörmland (tidigare
Regionförbundet Sörmland)

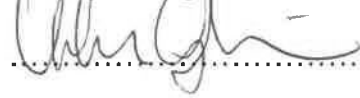
För Norrköpings kommun

.....
.....

.....
.....

För Nyköpings kommun

För Oxelösunds kommun

.....
.....

.....
.....

För Trosa kommun

För Södertälje kommun

.....
.....

.....
.....

Reviderat aktieägaravtal 2019-03-29
NYKÖPING-ÖSTGÖTALÄNKEN AB

Org.nr 556612-6636

Detta avtal har upprättats i ett (1) original exemplar som skall förvaras av Bolaget. Parterna har erhållit varsin bestyrkt kopia.

Datum:.....

För Region Sörmland (tidigare
Regionförbundet Sörmland)

För Norrköpings kommun

.....

.....

.....

.....

För Nyköpings kommun

För Oxelösunds kommun

.....

.....

För Trosa kommun

För Södertälje kommun

.....

.....

.....

.....

Reviderat aktieägaravtal 2019-03-29
NYKÖPING-ÖSTGÖTALÄNKEN AB

Org.nr 556612-6636

Detta avtal har upprättats i ett (1) originalexemplar som skall förvaras av Bolaget. Parterna har erhållit varsin bestyrkt kopia.

Datum: *25/3-2019*.....

För Region Sörmland (tidigare
Regionförbundet Sörmland)

.....
.....

För Norrköpings kommun

.....
.....

För Nyköpings kommun

.....
.....

För Oxelösunds kommun

.....
.....

För Trosa kommun

Dan del Portnoff
.....
DAN DEL PORTNOFF
.....

För Södertälje kommun

.....
.....

Reviderat aktieägaravtal 2019-03-29
NYKÖPING-ÖSTGÖTALÄNKEN AB

Org.nr 556612-6636

Detta avtal har upprättats i ett (1) originalexemplar som skall förvaras av Bolaget. Parterna har erhållit varsin bestyrkt kopia.

Datum:.....

För Region Sörmland (tidigare
Regionförbundet Sörmland)

För Norrköpings kommun

.....
.....

.....
.....

För Nyköpings kommun

För Oxelösunds kommun

.....
.....

.....
.....

För Trosa kommun

För Södertälje kommun

.....
.....

.....
Peter Fristöm

Ola Schön

BOLAGSORDNING

för

Nyköping-Östgötalänken Aktiebolag

1 Bolagets firma

Bolagets firma skall vara Nyköping-Östgötalänken Aktiebolag.

2 Bolagets säte

Bolagets säte skall vara i Nyköping, Södermanlands län.

3 Bolagets syfte och ändamål

Bolagets syfte och ändamål skall vara

att, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna om likställighet, självkostnad och lokalisering, verka för och söka tillgodose Region Sörmlands samt Norrköpings, Nyköpings, Oxelösunds, Trosa och Södertälje kommuners (kallade var för sig som Part och gemensamt Parterna) intresse av att en ny järnvägsutbyggnad med dubbelspår och hastighetsstandard mellan Järna och söder Linköping (kallad Länken) inom kortast möjliga tid kommer till stånd samt att densamma därvid erhåller den sträckning, utformning, standard och kvalitet mm, som dessa önskar.

4 Bolagets verksamhet

Bolaget skall arbeta med gemensamma frågor, som kan bidra till Länkens förverkligande.

Bolaget skall huvudsakligen handha sådana för Parterna angelägna och övergripande informations-, samverkans- och påverkansuppgifter, som respektive Part eljest skulle ha handhaft ensamt, för

Reviderat aktieägaravtal 2019-03-29

NYKÖPING-ÖSTGÖTALÄNKEN AB

Org.nr 556612-6636

att på ett rationellt och effektivt sätt kunna åstadkomma aktuell järnvägsutbyggnad.

5 Aktiekapital

Bolagets aktiekapital skall uppgå till lägst Femtio tusen (50 000) kr och högst Tvåhundra tusen (200 000) kr.

6 Antal aktier

Antalet aktier skall vara lägst Fem tusen (5 000) och högst Tjugo tusen (20 000) stycken.

7 Styrelse

7.1 Styrelsen skall bestå av lägst fem (5) och högst åtta (8) ledamöter med lägst fem (5) och högst åtta (8) suppleanter.

7.2 Fullmäktige i Region Sörmland utser två (2) styrelseledamöter och två (2) suppleanter samt kommunfullmäktige i Norrköpings, Nyköpings, Oxelösunds, Trosa och Södertälje kommuner utser vardera en (1) styrelseledamot och en (1) suppleant.

7.3 Samtliga styrelseledamöter och suppleanter utses för tiden från den ordinarie bolagsstämma som följer närmast efter det att val till fullmäktige förrättats till slutet av den ordinarie bolagsstämma som följer närmast efter det nästa val till fullmäktige hållits.

8 Revisorer

Bolagsstämman skall utse minst en (1) revisor jämte en (1) revisorssuppleant.

9 Lekmannarevisorer

9.1 I Bolaget skall dessutom finnas en (1) lekmannarevisor jämte en (1) suppleant.

9.2 Fullmäktige i Region Sörmland utser en (1) lekmannarevisor jämte en (1) suppleant.

10 Kallelse till bolagsstämma

Kallelse till bolagsstämma skall ske genom brev med posten tidigast sex veckor och senast fyra veckor före stämman.

Reviderat aktieägaravtal 2019-03-29

NYKÖPING-ÖSTGÖTALÄNKEN AB

Org.nr 556612-6636

11 Tid för bolagsstämma

Årsstämma skall hållas senast under april månad efter avslutat räkenskapsår.

12 Ärenden på årsstämma

På ordinarie bolagsstämma skall följande ärenden förekomma:

1. Val av ordförande vid stämman
2. Upprättande och godkännande av röstlängd
3. Fastställande av dagordning
4. Val av två justeringsmän
5. Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad
6. Framläggande av årsredovisning, revisionsberättelse samt lekmannarevisorns granskningsrapport
7. Beslut om
 - a) fastställande av resultat- och balansräkning
 - b) dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen
 - c) ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören
8. Fastställande av arvoden åt styrelse och revisorer
9. Val av revisor och revisorssuppleant, när så skall ske
10. Annat ärende som ankommer på bolagsstämman enligt aktiebolagslagen (2005:551) eller bolagsordningen

13 Räkenskapsår

Bolagets räkenskapsår skall vara kalenderår.

14 Firmateckning

Styrelsen får ej bemyndiga annan än styrelseledamot eller verkställande direktör att teckna bolagets firma. Sådant bemyndigande får endast avse två personer i förening. Dock äger verkställande direktören rätt att ensam teckna bolagets firma beträffande sådan löpande förvaltningsåtgärd som enligt aktiebolagslagen ankommer på verkställande direktören.

15 Hembud

Har aktie övergått till annan som inte förut är aktieägare i bolaget skall aktien genast hembjudas aktieägarna till lösen genom skriftlig anmälan till bolagets styrelse (hembud). Åtkomsten av aktien skall

Reviderat aktieägaravtal 2019-03-29 NYKÖPING-ÖSTGÖTALÄNKEN AB

Org.nr 556612-6636

därvid styrkas och anmälan skall innehålla uppgift om den ersättning som har lämnats för aktien samt förvärvarens identitet. Lösen får ej ske av ett mindre antal aktier än hembudet omfattar. Styrelsen skall genast göra anteckning i aktieboken om att anmälan gjorts med uppgift om dagen för anmälan.

När anmälan sålunda gjorts om akties övergång, skall styrelsen genast skriftligen underrätta varje aktieägare vars postadress är införd i aktieboken eller eljest känd för bolaget. I underrättelsen skall lämnas uppgift om den ersättning som har lämnats för aktien, identiteten hos förvärvaren samt den tid inom vilken lösenanspråk skall framställas.

Lösenanspråk skall skriftligen framställas till styrelsen inom en månad från när en behörig anmälan inkom till styrelsen. Styrelsen skall genast göra anteckning i aktieboken om att lösenanspråk framställts, med uppgift om dagen för sådan framställan. Anmäler sig flera aktieägare, skall företrädesrätten dem emellan bestämmas genom lottning, verkställd av notarius publicus. Om anmälan avser flera aktier skall dock aktierna först, så långt kan ske, fördelas i förhållande till tidigare innehav bland dem som önskar förvärva dessa.

Om aktie övergått genom försäljning, skall lösenbeloppet motsvara köpeskillingen. Lösenbeloppet skall annars motsvara akties marknadsvärde. För förvärv enligt denna bestämmelse skall inga andra villkor gälla.

Talan rörande fråga om hembud skall väckas inom två månader från den dag lösenanspråk framställdes till styrelsen. Tvist rörande fråga om hembud skall prövas i den ordning lagen (1999:116) om skiljeförfarande stadgar.

Lösenbeloppet för hembjuden aktie skall betalas inom en månad från den tidpunkt då det blev bestämt.

16 Fullmäktiges yttranderätt

Fullmäktige i Region Sörmland samt Norrköpings, Nyköpings, Oxelösunds, Trosa och Södertälje kommuner skall ges möjlighet att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

Reviderat aktieägaravtal 2019-03-29
NYKÖPING-ÖSTGÖTALÄNKEN AB

Org.nr 556612-6636

17 Allmänhetens insyn

Om bolaget genom avtal lämnar över verksamhet till privata utövare så ska bolaget tillse att allmänheten ges insyn i den verksamheten.

Bolagsordningen antagen på årsstämma den 29 mars 2019

TILLÄGGSAVTAL 1 TILL AKTIEÄGARAVTAL

Detta tilläggsavtal till aktieägaravtal ("**Tilläggsavtalet**") har denna dag ingåtts mellan:

- (1) Region Sörmland, org. nr. 222000-1545,
- (2) Norrköpings kommun, org. nr. 212000-0456,
- (3) Nyköpings kommun, org. nr. 212000-2940,
- (4) Oxelösunds kommun, org. nr. 212000-0324,
- (5) Trosa kommun, org. nr. 212000-2957, och
- (6) Södertälje kommun, org. nr. 212000-0159.

Samtliga parter benämns nedan gemensamt "**Parterna**" och var och en för sig "**Part**" eller "**Parten**".

1. BAKGRUND

- 1.1 Parterna är gemensamma ägare till samtliga aktier i Nyköping-Östgötalänken AB, org. nr 556612-6636 ("**Bolaget**"), och ingick i samband med ett inlösenförfarande ett aktieägaravtal daterat den 29 mars 2019 som reglerar det gemensamma ägandet i NÖAB ("**Aktieägaravtalet**"), bilagt härtill som Bilaga 1.
- 1.2 Parterna har sedermera beslutat att Bolaget inte ska likvideras i enlighet med Punkt 15 i Aktieägaravtalet. Parterna har nu träffat detta Tilläggsavtal för att reglera det gemensamma ägandet av Bolaget.

2. AKTIEÄGARAVTALET

Genom undertecknande av detta Tilläggsavtal överenskommer Parterna att Aktieägaravtalet ska gälla oförändrat mellan Parterna med den ändringen att Punkt 15 i Aktieägaravtalet ska ersättas av en ny Punkt 15 vars lydelse följer nedan:

"15 Likvidation år 2024

15.1 På årsstämman år 2024 åtar Parterna sig att besluta om att Bolaget skall träda i likvidation, om inte Parterna enhälligt i förväg kommer överens om (i) avveckling av Bolaget i annan ordning eller (ii) att Bolaget ska fortsätta drivas."

3. ÖVRIGT

- 3.1 Som framgår av Punkt 14.1 och 14.3 i Aktieägaravtalet är Aktieägaravtalet giltigt endast under förutsättning av att fullmäktige hos respektive Part godkänner detsamma samt att Aktieägaravtalet gäller från och med dagen för dess undertecknande av samtliga Parter. Detsamma gäller för detta Tilläggsavtal.

- 3.2 Aktieägaravtalet ska tillämpas fullt ut mellan Parterna med avseende på Bolaget. Tilläggsavtalet ska utgöra en integrerad del av Aktieägaravtalet, varmed Aktieägaravtalets bestämmelse om tvist (Punkt 13) ska äga motsvarande tillämpning på Tilläggsavtalet.

[Signatursida följer nedan]

Detta tilläggsavtal till aktieägaravtal har upprättats i ett (1) originalexemplar som skall förvaras av Bolaget. Parterna har erhållit varsin bestyrkt kopia.

Datum:

Ort:

Region Sörmland

Norrköpings kommun

.....

Genom:

.....

Genom:

.....

Genom:

.....

Genom:

Nyköpings kommun

Oxelösunds kommun

.....

Genom:

.....

Genom:

.....

Genom:

.....

Genom:

Trosa kommun

Södertälje kommun

.....

Genom:

.....

Genom:

.....

Genom:

.....

Genom:

KS §

Dnr KK20/498

Återrapport av utredningen Genomlysning av Nyköpings kommuns hantering av coronapandemin under perioden 1 mars – 31 augusti 2020

Coronapandemin konstaterades nationellt etablerad i mars 2020 och har sedan dess haft stor påverkan på Nyköpings kommun, både som samhälle och som verksamhet. Den 12 mars aktiverades med anledning av händelseutvecklingen en central krisledningsorganisation för Nyköpings kommun och kort därefter aktiverades även stabsläge i samtliga divisioner. Den 8 juni, efter 59 dagar, återgick Nyköpings kommun till ordinarie ledningsstrukturer. Kommunens hantering av coronapandemin har dock fortlöpt i samtliga verksamheter och i skrivande stund eskalerar smittspridningen återigen såväl nationellt, regionalt och lokalt.

Enligt kommunstyrelsens beslut KK20/498 gavs kommundirektören i uppdrag att genomföra en övergripande genomlysning av kommunens hantering av coronapandemin för åtterrappport i december 2020. Uppdraget renderade i föreliggande utredning vilken genomlyser Nyköpings kommuns övergripande hantering av coronapandemin under perioden 1 mars till 31 augusti 2020. Genomlysningen skulle enligt uppdraget ge svar på dels hur kommunens samlade arbete har bedrivits och vilka effekter som vidtagna åtgärder och beslut bedöms ha lett till.

Förslag

Nyköpings kommun befinner sig i en pågående hantering av coronapandemin och utsikterna för hur konsekvenserna och effekterna av densamma kommer att slå i ett långsiktigt samhällsperspektiv är i dagsläget mycket osäkra. Blicken behöver därför riktas framåt samtidigt som behovet att hålla i pågående insatser och fortsatt proaktivt möta och mildra de negativa konsekvenserna av coronapandemin sannolikt kommer att kvarstå under en lång tid framöver.

Att dra nytta av de erfarenheter som organisationen gjort sig, och fortfarande gör, är emellertid av stor vikt för Nyköpings kommuns fortsatta förmåga att säkerställa samhällsviktig verksamhet; upprätthålla fullgod samhällsservice och mildra samhällskonsekvenserna av coronapandemin.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

KS §

Dnr KK20/498

För det ändamålet är en fortgående utveckling av kommunens beredskaps- och krishanteringsarbete central, varför också de samlade lärdomar som gjorts från kommunens hantering av coronapandemin så långt bör förvaltas och nyttjas för kommunens utvecklingsarbete framgent.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna återrapporteringen av utredningen *Genomlysning av Nyköpings kommuns hantering av coronapandemin*,

att uppdra till kommundirektören att samordna uppdrag i tjänsteorganisationen som tillser tillbörlig utveckling av kommunens beredskaps- och krishanteringsarbete, samt

att kommundirektören löpande återrapporterar om progress till kommunstyrelsen under sin stående punkt vid sammanträdena.

Beslut till:

Kommundirektören

Enheten för projekt utveckling och analys

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Återrapport av utredningen Genomlysning av Nyköpings kommuns hantering av coronapandemin under perioden 1 mars - 31 augusti 2020

Bakgrund

Coronapandemin konstaterades nationellt etablerad i mars 2020 och har sedan dess haft stor påverkan på Nyköpings kommun, både som samhälle och som verksamhet.

Den 12 mars aktiverades med anledning av händelseutvecklingen en central krisledningsorganisation för Nyköpings kommun och kort därefter aktiverades även stabsläge i samtliga divisioner. Den 8 juni, efter 59 dagar, återgick Nyköpings kommun till ordinarie ledningsstrukturer.

Kommunens hantering av coronapandemin har dock fortlöpt i samtliga verksamheter och i skrivande stund eskalerar smittspridningen återigen såväl nationellt, regionalt och lokalt.

Enligt kommunstyrelsens beslut KK20/498 gavs kommundirektören i uppdrag att genomföra en övergripande genomlysning av kommunens hantering av coronapandemin för återrapport i december 2020.

Uppdraget renderade i föreliggande utredning vilken genomlyser Nyköpings kommuns övergripande hantering av coronapandemin under perioden 1 mars till 31 augusti 2020.

Genomlysningen skulle enligt uppdraget ge svar på dels hur kommunens samlade arbete har bedrivits och vilka effekter som vidtagna åtgärder och beslut bedöms ha lett till.

Sammanfattning

I syfte att svara mot utredningsuppdraget har fokus för utredningen varit att beskriva kommunens arbete under perioden för granskning utifrån organisation, arbetssätt, åtgärder och beslut. Underlag för utredningen har primärt utgjorts av dokumenterade erfarenheter från hanteringen av coronapandemin som delgivits från verksamheterna; intervjuunderlag från nyckelfunktioner i verksamheten och från ordförande och andre vice ordförande i kommunens nämnder.

Syftet med utredningen var att genomlysas kommunens övergripande hantering av coronapandemin och utifrån identifierade lärdomar bidra till den långsiktiga utvecklingen av Nyköpings kommuns krisberedskap och krishantering.

Utifrån en beskrivning av hur kommunens samlade arbete bedrivits under perioden för granskning gör utredningen också en bedömning och utvärdering av utfall och effekt av kommunens insatser utifrån kommunens samhällsansvar och ansvar i kris:

- *Förmåga att upprätthålla fungerande samhällsservice*
- *Förmåga att samordna krishanteringen inom kommunens geografiska ansvarsområde*
- *Förmåga att upprätthålla politisk styrning*
- *Förmåga att mildra konsekvenserna av coronapandemin*

Sammantaget visar utredningen att kommunen som organisation påverkats i hög grad av coronapandemin och att det inneburit stora omställningsbehov för verksamheterna; som också genomdrivits relativt framgångsrikt och i enlighet med nationellt utfärdade restriktioner och direktiv.

Utredningen gör bedömningen att kommunens förmåga att upprätthålla fungerande samhällsservice och säkerställa samhällsviktig verksamhet under perioden för granskning varit god. Framgångsfaktorer har ex. varit ett välfungerande arbete med verksamheternas kontinuitetsplaneringar, verksamhets- och kommunövergripande samverkan och förmåga att prioritera basverksamhet. Utredningen ser förbättringsområden avseende ex. tillvägagångssätt vid nedstängning eller reducering av samhällsservice, nyttjande av kommunens centrala stödfunktioner liksom systematik för informationsdelning såväl horisontellt som vertikalt i organisationen.

Utredningen gör bedömningen att kommunens förmåga att samordna krishanteringen inom kommunens geografiska ansvarsområde varit godkänd men med förbättringspotential. Framgångsfaktorer har i urval varit ex. ett tidigt upprättande av krisledningsorganisation; en uthållig organisation som utvecklades allteftersom nya lärdomar gjordes och samarbetsvilja och förmåga att utöka samordnings- och samverkansytorna inom kommunens geografiska

ansvarsområde. Utredningen ser förbättringsområden avseende ex. organisationens kompetens i krisledningsarbete och stabsmetodik, funktionsmässiga- och organisatoriska brister i krisledningsorganisationen och förmåga till långsiktighet i krisledningens arbete för att mildra samhällskonsekvenserna av coronapandemin.

Utredningen gör bedömningen att tjänsteorganisationens förmåga att tillse förutsättningar för att upprätthålla politisk styrning under perioden för granskning varit god med viss förbättringspotential. Framgångsfaktorer har varit en tillgänglig och lyhörd tjänsteorganisation och tillräcklig informationsdelning såväl till frekvens och kvalitet. Förbättringsområden som identifierats rör primärt tillskapandet av hållbara digitala förutsättningar för att upprätthålla politisk styrning och verksamhet.

Utredningen gör slutligen bedömningen att det är mycket svårt att i nuläget utvärdera kommunens förmåga att mildra konsekvenserna av coronapandemin. Detta med anledning av att pandemin fortgår med samhällskonsekvenser som ännu är svåröverblickbara. Därtill är det utanför utredningens förmåga att kunna härleda effekt till kommunens insatser, parallellt som det inte heller kan utrönas hur utvecklingen hade sett ut om kommunen inte agerat eller satt in de insatser som gjordes under perioden för granskning.

Vad utredningen däremot konstaterar är att verksamheterna lyckats hålla frånvaron till en nivå som kunnat säkerställa personalförsörjningen och utifrån det perspektivet också förmågan att skydda samhällsviktig verksamhet och upprätthålla samhällsservice. I det hänseendet bedömer utredningen att kommunens förmåga varit god. Därtill såg omsorgsverksamheterna mot slutet av tiden för granskning en veckovis stabil och positiv utveckling avseende antal brukare med konstaterad covid-19; vilket kan indikera att verksamhetens insatser gett effekt avseende att skydda brukare och omsorgstagare.

Som väg framåt rekommenderar utredningen slutligen att de lärdomar, framgångsfaktorer och förbättringsområden som identifierats i utredningen:

- *Inventeras och prioriteras i enlighet med föreslagen hantering av Rambolls utvärdering av kommunens krisledningsarbete;*
- *Förvaltas vidare i utvecklingsarbete avseende kommunens beredskaps- och krishantering framgent och att arbetet samordnas av utsedd funktion, samt*
- *Att utredningens slutsatser kring lärdomar, framgångsfaktorer och förbättringsområden följs upp och utvärderas när pandemin är över eller när det bedöms lämpligt av kommunens beslutsfattare.*

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Utredningen utgör en granskning av kommunens hantering av coronapandemin i retrospektiv och föreslår inte direkta åtgärder eller beslut som i nuläget medför förändring i arbetssätt eller organisation. Däremot lyfter utredningen barnrättsperspektivet som ett av flertalet förbättringsområden inom ramen för fortsatt utveckling av kommunens beredskaps- och krishanteringsarbete. Utöver detta bedöms utredningens förslag i nuläget inte innebära påverkan på barn direkt eller indirekt.

Skulle emellertid åtgärder eller förändringsarbete initieras inom ramen för fortsatt utveckling av kommunens beredskaps- eller krishanteringsarbete bör dessa först genomlysas utifrån ett barnrättsperspektiv för att säkerställa barnets bästa enligt barnkonventionen.

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej

Däremot rekommenderas att en prövning av barnets bästa genomförs i beredningsprocessen inför eventuella åtgärder eller förändringsarbete som initieras som resultat av uppföljning av kommunens hantering under coronapandemin.

Förslag

Nyköpings kommun befinner sig i en pågående hantering av coronapandemin och utsikterna för hur konsekvenserna och effekterna av densamma kommer att slå i ett långsiktigt samhällsperspektiv är i dagsläget mycket osäkra.

Blicken behöver därför riktas framåt samtidigt som behovet att hålla i pågående insatser och fortsatt proaktivt möta och mildra de negativa konsekvenserna av coronapandemin sannolikt kommer att kvarstå under en lång tid framöver.

Att dra nytta av de erfarenheter som organisationen gjort sig, och fortfarande gör, är emellertid av stor vikt för Nyköpings kommuns fortsatta förmåga att säkerställa samhällsviktig verksamhet; upprätthålla fullgod samhällsservice och mildra samhällskonsekvenserna av coronapandemin. För det ändamålet är en fortgående utveckling av kommunens beredskaps- och krishanteringsarbete central, varför också de samlade lärdomar som gjorts från kommunens hantering av coronapandemin så långt bör förvaltas och nyttjas för kommunens utvecklingsarbete framgent.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna återrapporteringen av utredningen *Genomlysning av Nyköpings kommuns hantering av coronapandemin*,

att uppdra till kommundirektören att samordna uppdrag i tjänsteorganisationen som tillser tillbörlig utveckling av kommunens beredskaps- och krishanteringsarbete, samt

att kommundirektören löpande åiterrapporterar om progress till kommunstyrelsen under sin stående punkt vid sammanträdena.

Mats Pettersson
Kommundirektör

Beslut till:

Kommundirektör

Enheten för projekt utveckling och analys

Genomlysning av Nyköpings kommuns hantering av coronapandemin

UNDER PERIODEN 1 MARS-31 AUGUSTI 2020

Innehållsförteckning

1	OM UPPDRAGET	2
1.1	Bakgrund	2
1.2	Syfte	2
1.3	Mål	2
1.4	Sammanfattning.....	3
2	UNDERLAG OCH METOD	3
2.1	Underlag.....	3
2.2	Metod.....	4
2.3	Omfattning och avgränsning.....	4
3	NYKÖPINGS KOMMUNS HANTERING AV CORONAPANDEMIN MARS-AUGUSTI 2020.....	5
3.1	Händelsen – utbrott av covid-19 och utvecklingen av coronapandemin.....	5
3.2	Kommunens ansvar och samhällsansvar i händelse av kris	5
3.2.1	Förmåga att upprätthålla fungerande samhällsservice.....	5
3.2.2	Förmåga att leda och samordna kommunens krisarbete inom kommunens geografiska ansvarsområde	6
3.2.3	Förmåga att upprätthålla demokrati och politisk styrning.....	6
3.2.4	Förmåga att mildra konsekvenserna av coronapandemin	6
3.3	Övergripande: kommunens strategi för hantering av coronapandemin och händelseförlopp.....	7
3.3.1	Beslut att aktivera kommunens krisledningsorganisation	7
3.3.2	Krisledningens aktiva fas.....	8
3.3.3	Återgång till ordinarie ledning	8
3.4	Kommunens arbete för att upprätthålla fungerande samhällsservice	9
3.4.1	Övergripande erfarenheter från verksamheterna.....	9
3.4.2	Erfarenheter från DSO	11
3.4.3	Erfarenheter från BUK	14
3.4.4	Erfarenheter från HR.....	16
3.4.5	Erfarenheter från ekonomi	17
3.4.6	Hantering av offentlighet och sekretess.....	19
3.4.7	Erfarenheter från hantering av nya digitaliseringsbehov.....	19
3.5	Kommunens krisledningsorganisation och krisledningsarbete.....	22
3.5.1	Sammanfattning från extern utvärdering av kommunens krisledningsarbete genomförd av Ramboll.....	22

3.5.2	Utredningens tillägg: lärdomar och medskick från stabsfunktioner och verksamhetsstaber	23
3.5.3	Utredningens tillägg: funktionella brister i krisledningens arbete	24
3.5.4	Utredningens tillägg: samverkan med externa aktörer – kommunens samordningsansvar	26
3.6	Kommunens arbete för att upprätthålla politisk styrning.....	28
3.6.1	Tillgång till information.....	28
3.6.2	Praktiska förutsättningar för fortsatt politisk verksamhet.....	28
3.6.3	Förutsättningar för fortsatt politisk styrning.....	29
3.7	Kommunens arbete för att mildra konsekvenserna av coronapandemin.....	31
3.7.1	Erfarenheter från Näringslivsenheten	31
3.7.2	Erfarenheter från kommunikationsavdelningen	33
3.7.3	Erfarenheter från genomförande av ISF	34
3.8	Konsekvenser för Nyköpings kommun relaterade till coronapandemin mars - augusti 2020.....	36
3.8.1	Samhället	37
3.8.2	Kommunen som verksamhet.....	41
3.9	Bedömning av resultat av kommunens hantering av coronapandemin utifrån kommunens ansvar och ansvar i kris.....	44
3.9.1	Bedömning av kommunens förmåga att upprätthålla samhällsservice	44
3.9.2	Bedömning av kommunens förmåga att leda, fördela och samordna krisledningsarbetet	45
3.9.3	Bedömning av kommunens förmåga att upprätthålla politisk styrning.....	46
3.9.4	Bedömning av kommunens förmåga att mildra konsekvenserna av coronapandemin	47
4	FÄRDPLAN FRAMÅT	51
5	EPILOG: SEPTEMBER 2020 OCH FRAMÅT	52
6	ORD- OCH BEGREPPSLISTA.....	54

1 OM UPPDRAGET

1.1 Bakgrund

Coronapandemin som konstaterades nationellt etablerad i mars 2020 har haft stor påverkan på Nyköpings kommun, både som samhälle och som verksamhet.

Enligt kommunstyrelsens beslut KK20/498 gavs kommundirektören i uppdrag att genomföra en övergripande genomlysning av kommunens hantering av coronapandemin för återrapport i december 2020.

Genomlysningen ska ge svar på dels hur kommunens samlade arbete har bedrivits och vilka effekter som vidtagna åtgärder och beslut bedöms ha lett till.

Uppdraget renderade i följande utredning vilken genomlyser kommunens övergripande hantering av coronapandemin under perioden 1 mars-31 augusti 2020. Fokus för utredningen har varit att granska kommunens insatser för att identifiera goda exempel och de lärdomar vi kan dra ur eventuella brister i kommunens hantering som kan bidra till utveckling av Nyköpings kommuns krisberedskap och krishantering och för kommunens fortsatta hantering av en pågående coronapandemi.

1.2 Syfte

Syftet med utredningen är att genomlysa kommunens övergripande hantering av coronapandemin och utifrån identifierade lärdomar bidra till den långsiktiga utvecklingen av Nyköpings kommuns krisberedskap och krishantering.

1.3 Mål

Målet med utredningen är att genomföra en övergripande genomlysning av kommunens hantering av coronapandemin under perioden 1 mars-31 augusti 2020. Utredningen består av två huvudsakliga spår;

- 1) *Beskrivning av hur kommunens samlade arbete bedrivits med fokus på organisation, arbetsätt samt vidtagna åtgärder och beslut med målet att identifiera goda exempel och förbättringsområden; och utifrån detta dra lärdomar och ge förslag på hur kommunens krisledningsarbete kan utvecklas framgent*
- 2) *Mot bakgrund av kommunens samhällsansvar och ansvar i kris, bedöma och utvärdera utfall och effekt av kommunens insatser utifrån kommunens;*
 - *Förmåga att upprätthålla fungerande samhällsservice*
 - *Förmåga att samordna krishantering inom kommunens geografiska ansvarsområde*
 - *Förmåga att upprätthålla politisk styrning*
 - *Förmåga att mildra konsekvenserna av coronapandemin*

1.4 Sammanfattning

Utredningen har på uppdrag av kommunstyrelsen genomlyst Nyköpings kommuns hantering av coronapandemin under perioden 1 mars till 31 augusti 2020. Fokus för utredningen har varit att beskriva kommunens arbete under perioden för granskning utifrån organisation, arbetssätt, åtgärder och beslut i syfte att identifiera vilka lärdomar kommunen kan dra för framtiden med avsikt på kommunens beredskaps- och krishanteringsarbete.

Bedömning och utvärdering av utfall och effekt av arbetet har i utredningen skett utifrån kommunens samhällsansvar och ansvar i kris:

- *Förmåga att upprätthålla fungerande samhällsservice*
- *Förmåga att samordna krishanteringen inom kommunens geografiska ansvarsområde*
- *Förmåga att upprätthålla politisk styrning*
- *Förmåga att mildra konsekvenserna av coronapandemin*

Sammantaget visar utredningen att kommunen som organisation påverkats i hög grad av coronapandemin och att det inneburit stora omställningsbehov för verksamheterna; som också genomdrivits relativt framgångsrikt och i enlighet med nationellt utfärdade restriktioner.

De negativa samhällseffekterna av pandemin har under perioden för granskning varit omfattande; såväl samhälls- och socioekonomiskt med ett påverkat näringsliv och ökad arbetslöshet som konsekvens. Därtill finns signaler som tyder på att effekterna även slagit negativt mot folkhälsan där såväl verksamheter och civila samhället sett tecken på ökad psykisk ohälsa, våldsutsatthet och med anledning av en ökad arbetslöshet; ökad socioekonomisk utsatthet och oro som följd.

Utredningen gör bedömningen att kommunens förmåga att upprätthålla fungerande samhällsservice och säkerställa samhällsviktig verksamhet under perioden för granskning varit god.

Framgångsfaktorer har ex. varit ett välfungerande arbete med verksamheternas kontinuitetsplaneringar, verksamhets- och kommunövergripande samverkan och förmåga att prioritera basverksamhet. Utredningen ser förbättringsområden avseende ex. metod vid nedstängning/ reducering av verksamhet liksom avseende systematik för informationsdelning såväl horisontellt som vertikalt i organisationen.

Utredningen gör bedömningen att kommunens förmåga att samordna krishanteringen inom kommunens geografiska ansvarsområde varit godkänd men med förbättringspotential.

Framgångsfaktorer har i urval varit ex. ett tidigt upprättande av krisledningsorganisation, en uthållig organisation som utvecklades allteftersom nya lärdomar gjordes och samarbetsvilja och förmåga att utöka samordnings- och samverkansytorna inom kommunens geografiska ansvarsområde.

Utredningen ser förbättringsområden avseende ex. organisationens kompetens i krisledningsarbete, funktionsmässiga- och organisatoriska brister i krisledningsorganisationen och krisledningens förmåga till långsiktighet i arbetet för att mildra samhällskonsekvenserna av coronapandemin. Därtill ser utredningen att sociala samhällsperspektiv och konsekvenser för detsamma hade kunnat inlemmas i krisledningens långsiktiga arbete tidigare. Det sistnämnda arbetades med i linjeorganisationen, men var inte en tydligt uttalad inriktning för krisledningens arbete.

Utredningen gör bedömningen att kommunens förmåga att upprätthålla politisk styrning under perioden för granskning varit god med viss förbättringspotential. Framgångsfaktorer har varit en tillgänglig och lyhörd tjänsteorganisation och tillräcklig informationsdelning såväl till frekvens och kvalitet. Förbättringsområden som identifierats rör primärt tillskapandet av hållbara digitala förutsättningar för att upprätthålla politisk styrning och verksamhet.

Utredningen gör slutligen bedömningen att det är svårt för att inte säga omöjligt, att i nuläget utvärdera kommunens förmåga att mildra konsekvenserna av coronapandemin. Detta med anledning av att pandemin fortgår med samhällskonsekvenser som ännu är svåröverblickbara. Därtill är det utanför utredningens förmåga att kunna härleda effekt till kommunens insatser, parallellt som det inte heller kan utrönas hur utvecklingen hade sett ut om kommunen inte agerat, eller satt in de insatser som gjordes under perioden för granskning.

Vad utredningen däremot konstaterar är att verksamheterna framgångsrikt säkerställt personalförsörjningen och utifrån det perspektivet säkerställt samhällsviktig verksamhet och upprätthållit samhällsservice. I det hänseendet bedömer utredningen att kommunens förmåga varit god. Därtill såg omsorgsverksamheterna mot slutet av tiden för granskning en veckovis stabil och positiv utveckling avseende antal brukare med konstaterad smitta i verksamhet; vilket kan indikera att verksamhetens insatser gett effekt avseende att skydda brukare och omsorgstagare.

De resonemang kring bedömning av kommunens förmåga som förs i utredningen under avsnitt 3.9.4 ska emellertid betraktas som högst preliminära och förstås i ett sammanhang som präglas av hög osäkerhet och där kommunen har varierande rådighet i samklang med en rad andra samhällsaktörer.

Utredningen rekommenderar slutligen att de lärdomar, framgångsfaktorer och förbättringsområden som identifierats i utredningen:

- *Inventeras och prioriteras i enlighet med föreslagen hantering av Rambolls utvärdering av kommunens krisledningsarbete;*
- *förvaltas vidare i kommunens utvecklingsarbete framgent och att arbetet samordnas av utsedd funktion, samt*
- *att utredningens slutsatser kring lärdomar, framgångsfaktorer och förbättringsområden följs upp och utvärderas när pandemin är över eller när det bedöms lämpligt av kommunens beslutsfattare.*

2 UNDERLAG OCH METOD

2.1 Underlag

Utredningen har i sin granskning primärt utgått från befintliga underlag som tagits fram i kölvattnet av kommunens coronahantering under våren 2020. Vissa informationsmässiga luckor har dock kompletterats. Det har skett genom datainsamling och bearbetning samt genom att intervjua ett antal nyckelpersoner och förtroendevalda utifrån ett antal utvalda perspektiv.

De underlag som ligger till grund för utredningens genomlysning av kommunens övergripande hantering av och insatser under coronapandemin är följande:

- Utvärdering av Nyköpings kommuns krisledningsarbete, utfört av Ramboll
- Underlag från kommunens verksamheter inrapporterat till delåret med anledning av corona (Delårsrapport KK20/553)
- Underlag från uppgift utdelad vid budgetkickoff till divisionernas ledningslag
- Utvärderingar av krisledningsarbetet från centrala stabsfunktioner och verksamhetsstaber
- Underlag från Division social omsorgs egen medarbetarenkät med anledning av corona
- Två utvärderingar genomförda av kommunikationsavdelningen
- Utvärdering av krisledningsarbetet från Tekniska divisionens verksamhetsstab
- Intervjuer med nämndordförande och andre vice ordförande i verksamhetsnämnder och kommunstyrelse
- Intervjuer med nyckelfunktioner i verksamheten om kommunens hantering avseende:
 - Digitalisering och nya arbetsformer
 - Informationssäkerhet
 - Juridik
 - Ekonomi och påverkan på ekonomiska förutsättningar
 - Personalförsörjning, arbetsmiljö och hälsa
- Sammanställning av statistiskt underlag och verksamheternas rapportering avseende konsekvenser från utvecklingen av coronapandemin:

Samhälle:

- Utveckling antal bekräftade fall Covid-19 Sörmland och Nyköpings kommun (uppgift från region Sörmland)
- Dödlighet Sörmland och Nyköping jämförelse 5 år (under, normal- och överdödlighet) 2015–2020 (data från Socialstyrelsen)
- Arbetslöshet (uppgift från Näringslivsenheten)
- Försörjningsstöd (uppgift från DSO)
- Påverkan näringsliv (uppgift från Näringslivsenheten)

Verksamhet:

- Individer med bekräftad smitta i omsorgsverksamheter (uppgift från DSO)
- Frånvaro, sjuk och VAB (uppgift från HR/lön)
- Stängd verksamhet (uppgift från Delårsrapport KK20/553)

2.2 Metod

Befintliga och tillkommande underlag har för utredningen genomlysts utifrån två perspektiv av kommunens hantering av coronapandemin: hur kommunen bedrivit sitt arbete med fokus på organisation och arbetssätt liksom vilka åtgärder och beslut som vidtogs. Utredningens bedömning och utvärdering av resultat från kommunens hantering ställs i analys mot kommunens ansvar och ansvar i händelse av kris:

- *Förmåga att upprätthålla fungerande samhällsservice*
- *Förmåga att samordna krishanteringen inom kommunens geografiska ansvarsområde*
- *Förmåga att upprätthålla politisk styrning*
- *Förmåga att mildra konsekvenserna av coronapandemin*

Gemensam kontext för genomlysning av underlagen är kommunens övergripande hantering liksom fokus på att extrahera lärdomar som kan bidra till att utveckla kommunens krisberedskaps- och krishanteringsarbete framgent.

Den data som inhämtats och bearbetats för utredningen valdes ut utifrån urvalsprincipen att kunna utgöra indikatorer för coronapandemins övergripande konsekvenser för kommunen som verksamhet och samhälle. Kommunens rådighet att under perioden för granskning kunna påverka utfallet på dessa är emellertid mycket svårt att härleda till kommunens hantering. Detta utvecklas och problematiseras vidare senare i utredningen.

Intervjuer med den politiska ledningen skedde med hjälp av kommunens kommunjurist utifrån en semistrukturerad intervjumetod, med möjlighet att lämna övriga medskick. Intervjuer med specialistfunktioner skedde genom ostrukturerad intervjumetod.

2.3 Omfattning och avgränsning

Granskningen av kommunens hantering under coronapandemin omfattar i tid perioden 1 mars- 31 augusti, även om skiljelinjen tidsmässigt är svår att dra i vissa fall då erfarenheter inrapporterat från såväl verksamheter och intervjupersoner inte alltid kan särskiljas ut i tid. Därtill visar vissa grafer för utfall och konsekvenser för Nyköpings kommun (avsnitt 3.7) en längre tidsserie.

En del i utredningsuppdraget är att utvärdera resultat och effekt av kommunens insatser under coronapandemin. I det hänseendet får denna utredning dock bara ses som ett första steg i det arbetet då utredningen bedömer det vara för tidigt att utvärdera resultatet av kommunens arbete under våren 2020.

För det första pågår coronapandemin fortfarande och är i skrivande stund åter eskalerade. Det innebär att en utvärdering av kommunens resultat i nuläget inte kan ställas mot en översikt av coronapandemins konsekvenser för samhälle och verksamhet, då dessa fortgår och utvecklas. Därtill är det svårt, för att inte säga nästintill omöjligt, att härleda utfall till kommunens hantering eller bristande hantering. De resonemang som därför förs i utredningen avseende utfall, effekt och resultat av kommunens insatser är därför i bästa fall att betrakta som preliminära bedömningar.

3 NYKÖPINGS KOMMUNS HANTERING AV CORONAPANDEMIN MARS-AUGUSTI 2020

3.1 Händelsen – utbrott av covid-19 och utvecklingen av coronapandemin

Under slutet av 2019 och början av 2020 präglades nyhetsflöden världen över av rapporter om ett utbrott av ett nytt virus, covid-19 (corona), med epicentrum i Kina.

I februari 2020 hade Sverige sina första konstaterade fall av corona, som då kopplades till främst hemkommande utlandsresenärer som befunnit sig i konstaterat coronadrabbade områden i Syd- och Centraleuropa. Initialt fanns en förhoppning nationellt att geografiskt kunna begränsa smittspridningen. Utvecklingen i Syd- och Centraleuropa uppvisade vid den här tiden dock en eskalerande smittspridning; ständigt ökande dödstal och antal intensivvårdade med en enorm påfrestning på ländernas vårdkapacitet som resultat.

Snart konstaterades smittspridning nationellt i Stockholmsregionen med hög sannolikhet för utbredd samhällsmitta och sjukvården i region Stockholm blev snabbt hårt belastad. I början av mars konstaterades coronapandemin etablerad om än med stora regionala variationer. Sörmland såg tidigt en snabb utveckling som låg omkring två veckor efter Stockholmsregionen. Sörmland hade under de mest intensiva veckorna en utveckling som tangerade Lombardiet, en av de värst drabbade regionerna i Italien, och vården i region Sörmland blev snabbt mycket hårt belastad.

Nationellt rustade man för att möta utvecklingen av coronapandemin; minska hastigheten i smittspridning, skydda våra äldre och riskgrupper och bibehålla sjukvårdens kapacitetstak.

3.2 Kommunens ansvar och samhällsansvar i händelse av kris

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) menar att grunden för samhällets krisberedskap är kommunerna. Ju bättre en kommun är på att hantera en kris, desto bättre blir hela samhället på att klara kriser. I kris eller vid en samhällsstörning ska kommunen kunna uppvisa:

- *Förmåga att upprätthålla fungerande samhällsservice*
- *Förmåga att samordna kommunens krisarbete inom kommunens geografiska ansvarsområde*

Hantering av coronapandemin har på många vis satt ljuset på kommunens samhällsansvar och förmåga till krishantering. Det organisationen kan ta med sig i termer av lärdomar nu, öppet och prestigelöst, kan kommunen också dra stor nytta av. Både i den fortsatta hanteringen av coronapandemin, men också för kommunens krishanteringsarbete framgent.

3.2.1 Förmåga att upprätthålla fungerande samhällsservice

Kommunen driver många verksamheter som måste fungera även under kris: t.ex. äldreomsorg, vattenförsörjning, räddningstjänst och skola.

Under Nyköpings kommuns coronahantering har det stora flertalet verksamhetsområden aktualiserats för krishantering. Detta inte minst med anledning av att arbetet i ljuset av corona inte bara handlar om att upprätthålla samhällsservice utan att också parallellt begränsa smittspridningen.

Arbetet omfattar såväl brukare och klienter i kommunens verksamheter, kommunens invånare och kommunens medarbetare. Det sistnämnda har under hanteringen av coronapandemin varit centralt för kommunen för att kunna tillse en personalförsörjning med förmåga att kunna upprätthålla samhällsservice och säkerställa samhällsviktig verksamhet.

3.2.2 Förmåga att leda och samordna kommunens krisarbete inom kommunens geografiska ansvarsområde

Kommunens krisledningsorganisation ska kunna samordna, leda och fördela arbetet genom krisen och därigenom minska krisens negativa effekter i så stor omfattning som möjligt för kommunens invånare och kommunen som samhälle.

Många inom kommunen är viktiga för krisberedskapen: myndigheter, företag, frivilligorganisationer, trossamfund och föreningar. Kommunens uppgift är bland annat att bygga nätverk, så att det finns ett fungerande samarbete mellan de inblandade när en kris uppstår för att trygga medborgare, upprätthålla säkerheten, säkerställa samhällsviktig verksamhet och upprätthålla fungerande samhällsservice.

3.2.3 Förmåga att upprätthålla demokrati och politisk styrning

Kommunen är en politiskt styrd organisation där demokratisk god sed och ordning ska råda i enlighet med kommunallagen; så även under kris. Det är de folkvalda som står ytterst ansvariga för kommunens verksamheter och därigenom också för kommunens hantering under coronapandemin i Nyköpings kommun. Tjänsteorganisationen ska i vardag som i kris agera i enlighet med lag och säkerställa att den politiska styrningen fungerar.

3.2.4 Förmåga att mildra konsekvenserna av coronapandemin

Varje kris eller samhällsstörning har sin särprägel. Händelsens natur påverkar förutsättningarna för kommunens krisledningsarbete. Coronapandemin är specifik i det hänseendet att den är långsiktig, pågående och oförutsägbar avseende krisens slutpunkt och slutgiltiga konsekvenser. Den slår brett mot samtliga samhällssektorer, inklusive kommunens egen organisation och personalförsörjningsförmåga med verksamhets- och samhällskonsekvenser på såväl kort och lång sikt, av vilka vi i dagsläget inte kan överblicka samtliga.

Det ställer i sin tur krav på kommunen i hanteringen av krisen, inte minst kommunens förmåga till motståndskraft, långsiktighet och proaktivitet i den mån det är möjligt.

Nationellt antogs tidigt en strategi i arbetet med coronapandemin, där regeringens arbete och beslut syftar till att:

- Begränsa smittspridning i landet.
- Säkerställa resurser till hälso- och sjukvård.
- Begränsa inverkan på samhällsviktig verksamhet.

- Lindra konsekvenser för medborgare och företag.
- Dämpa oro, bland annat genom information.
- Sätta in rätt åtgärder vid rätt tillfälle.

Strategins genomslagskraft villkoras av att Sveriges kommuner och regioner har förmåga att i sin tur också omsätta ambition till handling. För Nyköpings kommun innebär det förenklat att utifrån kommunens rådighet och kompetens;

- Bidra till att begränsa smittspridning; bland kommunens medarbetare och i samhället i stort
- Skydda brukare och riskgrupper inom våra verksamheter liksom medborgare inom vårt geografiska ansvarsområde
- Upprätthålla fungerande samhällsservice och skydda samhällsviktig verksamhet, bland annat utifrån personalförsörjningsperspektiv och motståndskraft vid ytterligare samhällsstörning
- Mildra samhällskonsekvenserna av pandemin med fokus på medborgare och näringsliv

3.3 Övergripande: kommunens strategi för hantering av coronapandemin och händelseförlopp

3.3.1 Beslut att aktivera kommunens krisledningsorganisation

Tidigt gjordes bedömningen att utvecklingen av coronapandemin sannolikt skulle kräva en krisledningsorganisation för att möjliggöra en effektiv samordning av insatser och resurser i syfte att lösa ut händelsen på bästa möjliga vis utifrån kommunens ansvar och uppdrag.

Den 24 februari 2020 initierades dialog och omvärldsbevakning i fråga om utvecklingen av coronaviruset. Kommunledning tillsammans med Räddning och säkerhet aktiverade den 2 mars en initial beredskapsplanering med en samordningsgrupp. Med anledning av utvecklingen som bedömdes snabbt kunna eskalera aktiverades den 12 mars 2020 en central krisledningsorganisation (CKLS) för Nyköpings kommun på rekommendation av Räddning och säkerhet och kort därefter aktiverades även stabsläge i samtliga divisioner.

Kommunens krisledningsnämnd aktiverades inte under perioden för granskning. Ett arbete genomfördes dock i syfte att förbereda kommunen på ett eventuellt behov att aktivera krisledningsnämnden; utvecklingen av pandemin möjliggjorde dock beslutsfattande i ordinarie politiska forum. Se avsnitt 6. Ord- och begreppslista för begreppsförklaring.

En målbild för CKLS etablerades initialt och utifrån de utmaningar man bedömde behövde lösas ut i krisledningsorganisationen tillsattes stabens funktioner. Målbilden utgjorde riktningen för kommunens övergripande arbete i hanteringen av coronapandemin:

Säkerställa samhällsviktig verksamhet

- *Stödja divisionerna i deras pandemiarbete*
- *Ansvara för kommungemensamma budskap*
- *Samordna det kommungemensamma arbetet*
- *Minska risk för smittspridning*

3.3.2 Krisledningens aktiva fas

CKLS målbild etablerades snabbt även i verksamhetsstaberna, och omsattes till riktning för agerande. Det operativa arbetet tog inledningsvis sin utgångspunkt bl.a. i verksamheternas kontinuitetsplanering som också intensifierades. Arbetet samordnades från CKLS där verksamheterna med stöd från Räddning och säkerhet utvecklade sina fördjupade pandemiplaner. Det innebar bland annat att särskilt fokus lades på att identifiera och planera för att kunna säkerställa samhällsviktig verksamhet även vid större personalbortfall; en sannolik risk vid en pandemi. Arbetet med verksamheternas kontinuitetsplanering fortlöpte under en större del av perioden för granskning.

Därefter tog smittspridningen fart i Sörmland vilket innebar att framförallt DSO och BUK hamnade under stor belastning samtidigt som krisledningsorganisationen började verka och hitta sin form. Nya direktiv och prognoser kom fortlöpande från nationellt håll vilket renderade i en ökad arbetsbelastning och ökade omställningsbehov i olika delar av verksamheten och i krisledningsorganisationen.

Riskbedömningen tog höjd för en utveckling där kommunen skulle behöva upprätthålla samhällsservice med hög personalbrist i hela organisationen, stängd skola och barnomsorg, distansundervisning samtidigt som smittspridning till kommunens omsorgsverksamheter behövde begränsas under då rådande svårigheter att tillse tillräckliga lager på skyddsmateriel. Under denna fas rådde det hög aktivitet i samtliga staber och framförallt skol- och omsorgsverksamheterna var hårt belastade.

När smittspridningen passerat kulmen under våren, hade också flertalet av de verksamhetsomställningar som krävts genomförts och såväl krisledningsorganisation som verksamheter hade hittat en stabil form för arbetet som nu löpte på, även om framförallt omsorgsverksamheterna fortfarande var under press.

I det här skedet började det dock bli tydligare vilka övergripande samhällseffekter som coronapandemin förde med sig såväl nationellt som lokalt. För att ge riktning till kommunens verksamheter som också tog höjd för att kunna rikta insatser till att mildra samhällseffekterna av coronapandemin beslutade krisledningschef på rekommendation av stabschef om en ny målbild för CKLS:

Säkerställa samhällsviktig verksamhet och verka för en hållbar samhällsåterhämtning

- *Begränsa smittspridningen*
- *Motverka och lindra de sociala och samhällsekonomiska konsekvenserna av pandemin*
- *Ansvara för kommungemensamma budskap*
- *Samordna det kommunövergripande arbetet inom kommunens geografiska ansvarsområde*

3.3.3 Återgång till ordinarie ledning

Den 8 juni, efter 59 dagar, återgick Nyköpings kommun till ordinarie ledningsstrukturer. Beslutet att avveckla krisledningsorganisationen fattades av krisledningschef på rekommendation av stabschef

med anledning av ett stadigt förbättrat läge avseende smittspridning nationellt och lokalt samt efter att verksamheterna under flertalet veckor rapporterat stabilt läge.

Bedömningen var att de omställningar som behövt ske i verksamheterna nu genomförts och att fortsatt arbete nu kunde genomföras i linje utifrån ordinarie styrled. Vård- och omsorgsverksamheterna såg fortfarande vissa utmaningar, men arbetet bedömdes kunna genomföras inom ordinarie verksamhet.

Utredningens anm. Den 4 november initierades en central samordningsstab i syfte att parera utvecklingen med återigen ökad smittutveckling i länet.

3.4 Kommunens arbete för att upprätthålla fungerande samhällsservice

3.4.1 Övergripande erfarenheter från verksamheterna

Även om kommunen som helhet på olika sätt påverkades av pandemin under våren 2020 beskriver samtliga verksamheter att man i stor utsträckning klarat av att upprätthålla fungerande samhällsservice, men att det bitvis varit en mycket pressad situation som inneburit stora omställningar.

En gemensam nämnare för omställningen för det stora flertalet verksamheter har varit en förmåga att prioritera ner ”rätt” verksamhet och fokusera resurser till att upprätthålla basverksamhet. Det har ibland skett med hjälp av nya lösningar – såväl genom digitala arbetsformer, kreativitet som genom nya samverkansformer.

Flertalet verksamheter uppger att de för omställningarna i sina verksamheter haft god nytta av det beredskapsarbete som skett i framtagande och uppdatering av kontinuitetsplaneringar/ fördjupade pandemiplaner utifrån säkerställande av samhällsviktig verksamhet, i händelse av stort personalbortfall.

Flera verksamheter har också fått andra, förändrade eller nya arbetsuppgifter med anledning av corona som inneburit att såväl funktioner och resurser fått omprioriteras. Det gäller alltifrån arbete i krisledningsorganisationens olika funktioner, såväl centralt som i verksamhet, som tillkommande uppgifter direkt kopplade till corona genom nationella direktiv och restriktioner.

Bland annat tillkom nya tillsynsuppdrag för café- och restaurangverksamhet; uppdrag som möjliggjordes ändamålsenligt genom omställningar inom miljö- och livsmedelsenheter.

Med anledning av nationella rekommendationer att kunna ställa om till ökat distansarbete för fler medarbetare, tillkom också snabbt behov av digitala lösningar vilket ställde höga krav på kapaciteten inom IT. Det största flertalet verksamheter har under perioden för granskning också kunnat möjliggöra för distansarbete för medarbetare med arbetsuppgifter som tillåter det.

Omprioriteringar inom Räddning och säkerhet genomfördes för att bibehålla samhällsviktig verksamhet samtidigt som resurser frigjordes för att stötta CKLS liksom verksamheterna i arbetet med kontinuitetsplaneringar.

Andra verksamheter som Näringslivsenheten ställde tidigt om för att utifrån sina samverkansstrukturer kunna bidra till att underlätta för, och mildra de samhällsekonomiska konsekvenserna av corona. Bland annat framarbetades två stödpaket för näringslivet och ett stödpaket till föreningslivet för att kunna möta upp den hårt pressade situationen. Även Nyköpings Arenor har förlorat stora intäkter på grund av inställda cuper och arrangemang; beslut som fattats i enlighet med de nationella restriktioner som utfärdats.

Sammanfattningsvis har det stora flertalet verksamheter och medarbetare fått anpassa sig till nya arbetsförhållanden och nya arbetsuppgifter, och utifrån vad som rapporterats in från verksamheterna har man lyckats lösa ut uppgifterna framgångsrikt utifrån rådande omständigheter.

Framgångsfaktorer som identifierats och lyfts fram från flertalet verksamheter och i synnerhet från Tekniska divisionen är: övergripande koll på vilka verksamheter och personella resurser som är samhällsviktiga eller såbara; överblick över personalens kompetens vid behov av omfördelning av resurser; uppdaterade rutiner avseende kritiska arbetsmoment; förmåga att se över resurser på ett verksamhets- och/eller divisionsövergripande plan och god ledningsförmåga och förmåga att leda och fördela arbetet.

En bärande framgångsfaktor som lyfts fram har varit personalens kompetens och vilja till problemlösning; chefer och ledningars förmåga till omställning och prioritering och förmåga att acceptera och anpassa sig till nya förutsättningar.

Flertalet nämner också att samverkan över verksamhetsgränser skett i högre utsträckning, där en relativt genomgripande uppfattning är god samarbetsvilja och prestigelöshet för att lösa ut problem och utmaningar verksamhetsövergripande för att på bästa möjliga vis lösa ut samhällsserviceuppdraget.

Erfarenheten är dock från flertalet att det behövs ökade samarbeten i vardagen, utanför kommunen, i syfte att förbättra kommunens förmåga att samverka i kris.

Medskick och lärdomar:

- *Utgå från, ta hjälp av och håll kontinuitetsplanering/ fördjupade pandemiplaner aktuella, i synnerhet avseende:*
 - *Personalförsörjning*
 - *Prioritering av verksamhet även utöver samhällsviktig (glöm ex. inte stödfunktioner)*
- *Kompetenskartlägg verksamheten på en aggregerad nivå för att möjliggöra att snabbt omfördela resurser om behov uppstår, (glöm ex. inte vårdkompetens, körkort, körkort buss/lastbil, språkkunskaper etc.)*
- *Tillse att centrala rutiner för verksamhet är uppdaterade; att rutiner är kända för alla medarbetare; är lättillgängliga; att kritiska arbetsmoment beskrivs så att ny personal snabbt kan genomföra arbetsuppgiften;*
- *Gör en konsekvensbedömning inför beslut som inverkar mycket eller helt på verksamhetens förmåga att upprätthålla en specifik samhällsservice. Kan ev. negativ åverkan minskas, begränsas eller kompenseras för genom andra eller nya lösningar?*

- *Informera uppåt i organisationen om vad som gjorts, vad som görs och vad som planeras att göras. På så vis undviks dubbelarbete, riktning säkerställs och politisk och strategisk ledning ges förutsättningar att arbeta mer proaktivt och med planering på längre sikt*
- *Ta vara på etablerade och utveckla nya nätverk och samverkansstrukturer utanför kommunen. Det skapar större kontaktyta gentemot medborgare och möjliggör att snabbare kunna skala upp insatser i samhället med hjälp av ex. civila samhället*

Vissa aspekter av de erfarenheter som lyfts fram av kommunens verksamheter fördjupas nedan, bland annat erfarenheter från de verksamheter som sett mest påverkan av coronapandemin och där omställningsbehoven varit mer påtagliga; division social omsorg och division barn utbildning och kultur. Därtill kompletteras utredningen med erfarenheter avseende kommunens hantering utifrån perspektiven ekonomi, offentlighet och sekretess, HR och digitalisering.

3.4.2 Erfarenheter från DSO

Mest kännbara har omställningsbehoven sannolikt varit inom Division social omsorg. Dessa verksamheter har i högre utsträckning berörts av coronarelaterade förändringar avseende lagändringar, riktlinjer och restriktioner som renderat i krav om snabb omställningsförmåga för att kunna lösa ut samhällsserviceuppdraget och för att kunna skydda brukare, klienter, omsorgstagare och medarbetare. Därtill befann sig divisionen under perioden för granskning i stabsläge under tre månader.

Omsorgspersonalens insatser under våren 2020

Utredningen vill genom vård- och omsorgsnämndens ordförande särskilt lyfta den insats som under våren gjordes av kommunens omsorgspersonal.

Omsorgspersonalen utgör det främsta ledet ute i verksamheten, dygnets alla timmar, alla dagar i veckan oavsett årstid eller högtid. Omsorgspersonalen har löst ut den gigantiska uppgiften att ge den så nödvändiga omsorg till nästan 2500 kommuninvånare; en omsorg de är helt beroende av att få oavsett, och kanske i synnerhet i kristider. Denna omsorg gavs av personalen under ständig risk att själva bli smittade eller osäkerhet och rädsla för att föra smittan vidare; en psykisk påfrestning och arbetsbelastning som är svårgripbar. Personalen har även lyckats vara länken mellan omsorgstagaren och anhöriga som inte har kunnat ses eller höras på samma vis som tidigare. Personalen har hanterat sin egen och kollegors oro men också hanterat både omsorgstagarens och anhörigas oro. Det finns som en naturligt del i omsorgsarbetet under vanliga omständigheter, men den oro och rädsla som en okänd pandemi medfört är oerhört stor att hantera – och i det arbetet visade personalen en omåttlig pliktrogenhet inför uppgiften, medmänsklighet och empati inför omsorgstagare och anhöriga.

Personalen har trots svåra omständigheter varit kreativa, flexibla, målmedvetna och visat på ett stort mått av strikt disciplinerat arbete och arbetssätt för att hålla viruset under kontroll samtidigt utfört ett gott omsorgsarbete. Personalen har med besked visat att de vill vara en del av lösningen och inte en del av problemet.

Det är centralt, givet den insats som personalen gjort och fortsatt gör, att de lärdomar som dras också nyttjas för att skapa bättre förutsättningar i verksamheten för dem som går till jobbet varje dag och gör skillnad och skapar livskvalitet hos kommunens omsorgstagare.

Erfarenheter från divisionen

Medarbetare inom DSO med arbetsuppgifter som tillät det, har arbetat hemma i högre utsträckning, även om vissa funktioner också behövt se över nya och säkra arbetsformer för möten med klienter och brukare. Utöver distansarbete har det även möjliggjorts för digitala möten och kontakter med samarbetspartners, med den enskilde och dennes anhöriga/företrädare.

En central omställning för verksamheten, och då primärt SÄBO, hälso- och sjukvård och hemtjänst men även omsorg om personer med funktionsnedsättning har varit att upprätthålla samhällsservice under drastiskt förändrade omständigheter i syfte att tillse att smitta inte kommer in i verksamheterna. Arbetet har skett i nära samverkan med regionen och har handlat om t.ex. hur kommunen hanterat tillgång till rekommenderad skyddsutrustning, tillsett förutsättningar för korrekt hantering av skyddsutrustning samt säkerställt tillräcklig kompetens bland medarbetare om basala hygienrutiner och informationstillgång.

Uppfattningen från verksamheten är dock att man har lyckats begränsa smittspridningen på ett bra sätt vilket möjliggjorts genom bl.a. ett mycket aktivt arbete med att säkra tillgången på skyddsmaterial och att kontinuerligt utbilda personal avseende exempelvis basala hygienrutiner och hantering av skyddsutrustning. Generellt har verksamheterna sett en förmåga till kreativitet att se olika och nya lösningar för att tillmötesgå brukare och anhöriga.

Ett sådant exempel är den omställning man gjorde inom hemtjänsten där man startade upp specialteam, en modell som även fick uppmärksamhet och spridning nationellt. Specialteamerna var utformade så att utsedda medarbetare i verksamheten tog över ansvaret för omsorgen om brukare vid misstänkt eller konstaterad covid-19 smitta, i syfte att säkra att smittspridning inte fördes vidare via personalen från brukare med smitta till övriga brukare inom samma eller annan verksamhet. Därutöver har utvecklingen av cohortvården inom DSO varit en av de mest centrala omställningarna som bidragit till förmågan att begränsa smittspridningen inom verksamheterna.

I en medarbetarenkät som skickades ut till DSO:s medarbetare under våren gör man bedömningen att hanteringen av dessa aspekter fungerat i relativt hög utsträckning; i mindre utsträckning under den tidiga omställningsfasen och bättre allt eftersom. En sådan utveckling kan betraktas som rimlig och till viss del förväntad. Dock finns anledning att se över hur dessa erfarenheter kan omsättas till lärdomar framåt, då en betydande andel av de medarbetare som har haft brukarkontakt uppger brister avseende t.ex.:

- *Tillgång till information*
- *Tillgång till och kunskap om hantering av skyddsutrustning*
- *Kunskap om basala hygienrutiner*
- *Trygghet på arbetsplatsen*

DSO har med anledning av corona även löst ut vissa utmaningar genom att nedprioritera/ tillfälligt stänga ner olika delar av sin verksamhet. Det har varit fallet för t.ex.:

- *Dagverksamhet för äldre*
- *Dagverksamhet för 65 år och yngre*
- *Dagverksamhet för funktionsnedsättningsområdet*
- *Växelvården*

Generellt beskrivs orsaken till prioriteringen i breda termer som en anpassning för att kunna leva upp till kraven för social distansering/ skydd om brukare och personal. Verksamheten har genom prioriteringen också möjliggjort för nödvändig omfördelning av personal och resurser till där behoven bedömts vara som störst.

Dock har nedstängning av verksamheter fört med sig konsekvenser i termer av service och insatser som inte längre erbjuds den enskilde liksom för anhöriga bland annat genom minskad avlastning i hemmet och i vardagen.

Även om ett mycket intensivt arbete pågick i verksamheten under våren för att på bästa sätt kunna lösa ut samhällsuppdraget på ett säkert sätt för såväl medarbetare och brukare, fungerade inte alltid informationsdelningen uppåt och vidare i organisationen lika väl. Oaktat var informations- och kommunikationsförbistringen låg, är det under en kris synnerligen viktigt att det finns en kontinuitet och kvalitet i den uppdatering som kommer från verksamheten. Det avser såväl lägesbild av nuläge; behov och utmaningar; vad som är gjort; vad som planeras att göras och varför. Detta för att möjliggöra för ansvariga beslutfattare att strategiskt kunna planera för kommunen som helhet och vid behov ge ny eller annan inriktning och prioritera eller omfördela resurser utifrån tillkommande eller förändrade behov.

Även privata utförare uttrycker att kommunens hantering och samarbete under tiden för granskning varit god. Vård- och omsorgsnämnden har i dialog med privata utförare av äldre- och demensboenden och hemtjänsten följt upp hur de upplevde samarbetet med kommunen under våren. Vad som framkom i uppföljningssamtalen var att de i stort varit nöjda med samarbetet, och att de svårigheter och utmaningar som verksamheterna brottats med under våren inte var orsakade av brister i kommunens hantering. Den inledande akuta bristen på skyddsmaterial uppfattades som svår men det fanns förståelse för att så även var fallet för kommunen. När kommunens lager för skyddsmaterial väl var upprättat fick även privata utförare möjlighet att köpa därifrån, vilket uppfattades fungera väl och uppskattades. Däremot upplevdes svårigheter i kommunikationen med MAS, bland annat avseende möjlighet att komma i kontakt och brister i informationsdelning.

Utredningens anm. Nyköpings kommun har en anställd MAS, som således var mycket hårt belastad under vårens coronahantering.

Utredningens kommentar:

Nedstängning eller reducering av service och insatser har sannolikt skett på god grund. Det är dock samhällsservice som uteblir med konsekvenser för såväl den enskilde som för anhöriga, i synnerhet om samhällsservicen uteblir under en längre tid.

När en nedstängning av verksamhet eller samhällsservice planeras, bedömer utredningen att det finns skäl att åtgärden föregås av en konsekvensbedömning i syfte att se över om identifierade oönskade konsekvenser kan undvikas med hjälp av alternativa lösningar, alternativt se över kompensatoriska åtgärder i de fall det bedöms lämpligt.

Därtill menar utredningen att det är viktigt att tillse att beslut om nedstängning av verksamhet också kompletteras med en plan för återgång och att de som berörs av utebliven service eller insats får tydlig information. Detta noteras i utredningen utan vetskap om så har skett, och medskicket görs utifrån en generell ansats.

Medskick och lärdomar:

- *Lyft omsorgspersonalen och se deras insatser, i vardag som i kris*
- *Lättillgänglig och lättbegriplig information. "En väg in" för medarbetare avseende information och rutiner, i synnerhet vad avser kritiska arbetsmoment*
- *Säkerställ fortsatt god rutin för tillgång till rekommenderad skyddsutrustning*
- *Systematiserad utbildning. Säkerställ löpande kunskap om nödvändiga riktlinjer, rutiner; basala hygienrutiner, hantering av skyddsutrustning, för alla berörda personalgrupper som handhar brukare/ omsorgstagare/ klienter*
- *Tydlig informationsdelning både horisontellt och lodrätt i organisationen. Informera uppåt i organisationen vad som har gjorts, vad som görs och vad som planeras göras: från verksamhet, till ledning/ stab, till central stab/ansvarig nämnd*
- *Genomför konsekvensbedömning och plan för återgång vid reducerad eller nedstängning av samhällsservice*
- *När en arbetssituation/ arbetsmiljö plötsligt ändras eller kan uppfattas som mer riskfylld för medarbetare, koppla tidigt in HR och fack som stödresurser för chefer och medarbetare*
- *Nära samarbete och dialog med privata utförare*
- *MAS är en nyckelfunktion och samverkansnod under en pandemi och därmed en central resurs för kommunens hantering. Säkerställ struktur för minskad sårbarhet*

3.4.3 Erfarenheter från BUK

Inledningsvis tog man i divisionens beredskapsplaneringen höjd för en storskalig skolstängning och hur man skulle kunna lösa ut utbildning för kommunens elever och barnomsorg för de personalgrupper med behov för att kunna upprätthålla samhällsviktig verksamhet. Dock uteblev en omfattande skolstängning. De direktiv som utfärdades innebar fortsatt barnomsorg och grundskoleverksamhet, men att gymnasie- och vuxenutbildning skulle ställas om till distansundervisning för att minska risken för smittspridning.

I slutet av mars övergick därmed också gymnasieskolan och vuxenutbildningen till distansundervisning och omställningen uppfattas ha fungerat väl och fallit väl ut. Förskola och grundskola genomförde utbildning och undervisning som vanligt men nu utifrån restriktioner och rekommendationer utfärdade av Folkhälsomyndigheten. Såväl inom grundskola som förskola har dock sjukfrånvaron varit högre under perioden och det har funnits oro bland personal och i synnerhet bland personal i riskgrupper eller med närstående i riskgrupper. Arbetsbelastningen har varit högre och trycket större från vårdnadshavare som haft frågor och synpunkter

Bedömningen från verksamheten är dock att effekten av corona har hanterats på bästa möjliga sätt i skolverksamheterna. Fristående förskolor och skolor har också uttryckt att de känt stöd från kommunen under pandemin.

En framgångsfaktor i omställningsarbetet till distansundervisning uppges ha varit lärarnas kompetens inom digital undervisning. Här ser verksamheten potentiell nytta även för framtidens utbildningar inom såväl vuxenutbildning som inom gymnasiet. Ökade kunskaper i digital undervisning bedöms kunna gynna de elever som har behov av extra anpassningar och där distansundervisning bedöms vara en bra form. Målet är att elever som har svårt att ta sig till skolan kan göra en del undervisning hemifrån. Som lärdom framåt belyser man vikten av att skolan är uppmärksam på vilken studiesituation eleven har i hemmet vid omställningar till distansundervisning. Därutöver bedöms det även bli lättare att genomföra möten med föräldrar som vanligtvis har svårt att ta sig till skolan då personalen med anledning av den digitala omställningen blivit trygg med att erbjuda videomöten.

Även i förskolan innebar corona nya omställningar, men upplevelsen är att nya arbetssätt med anledning av pandemin vartefter började sätta sig i verksamheten. Man bedömer att personalfrånvaron inte har påverkats så mycket eftersom förskolan generellt är "friskare" och risken för smitta av vanliga infektioner har minskat.

I vissa personalgrupper i förskolan har det dock uppfattats som att de regler och riktlinjer som satts upp för verksamheten inte kunnat genomföras fullt ut i praktiken, och att man stundom lämnats till att laga efter läge. Det har, för utredningen i okänd utsträckning, inneburit att olika förskolor har löst ut uppdraget efter eget huvud och på olika sätt. Det har ibland skapat oro bland personal och det har fortlopande eftersökts riktning och tydlighet om vad som gäller.

I enlighet med regeringens rekommendationer stängdes även Campus Nyköpings lokaler och ställde om för att kunna bedriva distansundervisning. Efter ett politiskt beslut gjorde verksamheten även uppehåll i intag till SFI studieväg 1 då dessa elever inte bedömdes kunna tillgodogöra sig undervisningen på distans.

Kulturskolans verksamhet påverkades på grund av avhopp och inställda kurser, vilket renderade i minskade intäkter. Pandemin har även drabbat kulturverksamheten i kommunen i hög grad med inställda konserter och evenemang.

Medskick och lärdomar:

- *Kapitalisera på och utveckla den digitala kompetens som finns hos personalen inom grund- och gymnasieskola, i synnerhet för digitala utbildningsmetoder som särskilt gynnar vissa elevgrupper*
- *Vid distansundervisning, uppmärksamma och ta särskilt i beaktande studiesituationen för den enskilde eleven, i synnerhet vilka förutsättningar eleven har att tillgodogöra sig utbildning utifrån hemförhållanden*
- *Tillse förutsägbar tillgång till, och tydlig information till personal. Tillse att alla medarbetare vet var och hur de kan tillskansa sig nödvändig information om vad som gäller för deras verksamhet och dess hantering. Tillse särskilt att informationen når praktikern i verksamheten! Var tydlig med var praktikern kan vända sig för frågor/ om ex. inte närmsta chef finns tillgänglig.*

3.4.4 Erfarenheter från HR

Det stora flertalet verksamheter uppger att coronautvecklingen innebar påverkan på personalförsörjning, arbetsmiljö och personalhälsa utifrån olika perspektiv och i olika omfattning. En hållbar personalförsörjning är bärande för att kunna upprätthålla samhällsservice, i synnerhet under en kris som pågår under en längre tid.

För vissa verksamheter som t.ex. social omsorg innebar utvecklingen tuffa omställningar för personalgrupper avseende nya och förändrade arbetstider, arbetsuppgifter, arbetsförhållanden och rutiner. Det uppges i sin tur ha gett efterspel i termer av ökad psykisk ohälsa/ utmattning i vissa personalgrupper och man bedömer att det finns risk för ökad sjukfrånvaro även framgent.

Kommunens HR-organisation förberedde sig i ett tidigt skede på att kunna möta upp de nya behov som man förutsåg skulle uppstå ute i verksamheterna med anledning av utvecklingen. Parallellt gick flertalet medarbetare inom HR-funktionen upp i den centrala krisledningen, däribland funktioner med chefsbefattningar.

Initialt såg HR-avdelningen ett behov av att tillse att det fanns ett fullgott chefstöd att tillgå för de verksamheter som såg ut att bli särskilt hårt belastade. För det arbetet tillskapades en funktion som skulle utgöra "en-väg-in" till HR för chefer i organisationen. Funktionen kunde nås via ett kontaktformulär som upprättades på IN och kommunicerades via Chefsplatsen och i Chefsnytt. Därutöver arbetade HR-funktionen med utarbetande av rutiner och riktlinjer utifrån de direktiv som utfärdades nationellt och regionalt samt på uppdrag av CKLS.

Från HR såg man även tidigt ett behov av att samordna arbetet för att säkerställa kommunens personalförsörjning, i synnerhet i omsorgsverksamheterna som var särskilt hårt pressade. Bland annat identifierades möjligheten att samordna, fördela och omfördela personella resurser på en verksamhetsövergripande nivå bland annat med hjälp av bemanningskoordinatorer. För det arbetet skulle det även krävas en övergripande god insyn i kompetensen hos de kommunanställda, också utanför det egna verksamhetsområdet.

Uppfattningen är dock att utöver det arbetet som genomfördes i CKLS, nyttjades HR som stöd- och specialistfunktion i mycket begränsad utsträckning av såväl chefer som medarbetare ute i verksamheterna under kommunens coronahantering våren 2020. Ytterst få chefer hörde av sig till funktionen, och få nyttjade de tjänster som HR tillskapat med anledning av corona.

En bedömning som gjorts är att verksamheterna i hög utsträckning valde att försöka lösa utmaningar som rörde personalförsörjning och arbetsmiljö internt i verksamheten, också med låg facklig involvering.

Det innebar som konsekvens svårigheter att ha en aktuell överblick över hur läget avseende personalförsörjningen såg ut i kommunen på en övergripande nivå, liksom för att kunna göra relevanta bedömningar av hur behoven skulle kunna utveckla sig om läget förvärrades. Det kan i sin tur ha begränsat kommunens förmåga att kunna agera proaktivt och förebyggande avseende personalförsörjning, arbetsmiljö och medarbetares hälsa även på längre sikt.

Lärdomar och medskick framåt:

- *Nyttja HR som resurs och chefsstöd. Om en händelse på olika vis påverkar personalförsörjning, arbetsmiljö eller medarbetares hälsa; involvera HR och/ eller fack i ett tidigt skede*
- *Tydliggör vilket stöd HR kan erbjuda och hur det stödet nås*
- *Omlokalisera vid behov HR som stödresurs ute i verksamhet för att skapa nära kontaktyta och stöd för chefer och medarbetare på plats*
- *Överbemanna. Om en händelse innebär påverkan på personalförsörjning, arbetsmiljö eller medarbetares hälsa, inrikta arbetet till att ha förmåga att skapa en överbemanning i verksamheten. Det är enklare att skicka hem eller omfördela, än att jaga personal*
- *Arbeta divisionsövergripande och samlokalisera resurser. Utifrån händelsen: kartlägg i ett tidigt skede vilka kompetenser som finns i verksamheten, inventera, fördela och omfördela resurser verksamhetsövergripande och efter behov. Dra nytta av HR i upprättande av samordnande funktion.*
- *Stärk cheferna och tydliggör chefers mandat i ett tidigt skede: identifiera och informera om vad de utifrån händelsen får, och inte får göra*

3.4.5 Erfarenheter från ekonomi

Krishanteringen i kommunen utifrån ett ekonomiskt perspektiv kan sammanfattas med ansatsen att försöka göra det osäkra så säkert som möjligt. De ekonomiska utsikterna var månaderna innan coronapandemin mycket dystra. Kommunen genomförde budgetdialog den 27 februari och delgav där hur finansieringsutrymmet var mycket begränsat.

Så snart det började utkristallisera sig hur utvecklingen av corona bedömdes kunna slå ur ett samhällsekonomiskt perspektiv, mobiliserades dock de ekonomiska musklerna nationellt i syfte att stävja pandemins negativa effekter och omfattande insatser sattes in, av vilka flertalet i skrivande stund fått förlängning in på år 2021. Till dags dato har regeringen beslutat om 11 förändringsbudgetar samt tillkommande höstbudget. Nationella insatser under perioden för granskning har i urval avsett lättnader för kommunen som rör bland annat sjuklönekostnader, riktade bidrag, näringslivssatsningar, omställningsstöd, permitteringsstöd etc. Samtliga satsningar påverkar kommunens skatteintäkter.

I och med coronautvecklingen förändrades därmed de ekonomiska förutsättningarna och situationen för kommunen markant. Tillsammans med politiken togs därför beslutet att skjuta på budgetprocessen; ett beslut som av verksamheten bedömts varit korrekt och fattats i rätt tid.

Beslutet underbyggdes av riktad omvärldsbevakning liksom omvärldsbevakning i länsövergripande samverkan. Bland annat beskrivs hur Kommuninvest tog en väldigt aktiv roll i arbetet liksom för informationsspridning och för att ge rekommendationer för kommunens arbete framgent. För uttolkning av tillkommande insatser har kommunen även nyttjat de resurser som SKR erbjudit. Uppfattningen är att beslutet att skjuta fram budgetprocessen köpte kommunen viktig tid att skapa säkrare budgetförutsättningar för 2021.

I övrigt lyfts ett gott verksamhetsövergripande samarbete och samverkan, där kompetens och professionalitet i verksamheterna möjliggjort för att kommunen som helhet gavs förutsättningar att

arbeta proaktivt för att förutse kostnader och intäktsbortfall och därmed för ansvaret att hålla en ekonomi i balans, trots de osäkra omständigheter corona medfört.

Sådant som dock krävt särskilda insatser är bland annat de stödpaket som arbetades fram av näringslivsenheten till stöd för det lokala närings- och föreningslivet. Som resultat gick exempelvis kommunen in och gav hyresrabatter i enlighet med regeringens initiativ, samt ställde en gåva till kommunanställda inför sommaren i form av ett presentkort som var tänkt att komma det lokala näringslivet till gagn.

Stödinsatsernas eventuella effekt i förhållande till ansats är visserligen svårbedömd. Insatserna initierades och genomfördes med kort förberedelse- och beredningstid utifrån ett politiskt och ekonomiskt perspektiv; men utgjorde vid tiden en viktig signal till näringslivet och lokalsamhället om att kommunen ämnade ställa upp och stötta för att mildra effekterna av coronapandemin.

Utredningens kommentar:

Även om den osäkerhet som medföljde coronapandemin under våren krävde ekonomisk framförhållning och välgrundad analys av kommunens ekonomiska förutsättningar, bedömer utredningen att det kan ha funnits skäl att se över alternativa handlingsalternativ än att skjuta budgetprocessen i sin helhet på framtiden. Beslutet, oaktat om det i retrospektiv kommer bedömas som välgrundat, innebär som konsekvens förseningar och en snäv tidsram framåt som påverkar såväl förutsättningar för styrning och drift. En möjlighet hade varit att i högre utsträckning låta processen fortlöpa genom att lyfta ut och genomföra sådana delprocesser och arbetsmoment som inte är villkorade av den slutgiltiga ekonomiska analysen; exempelvis genom att knyta fler resurser till budgetprocessen och justera processen vartefter och utifrån hur lägesbilden utvecklar sig.

Medskick och lärdomar framåt:

- *Undvik reaktivitet. Fatta ekonomiska beslut på välgrundade underlag. Framgångsfaktor – våga ha is i magen och skapa förutsättningar för att göra en välgrundad ekonomisk analys utifrån händelsen.*
- *Flexibilitet och agilt förhållningsätt. Tillse att alternativa eller kompletterande handlingsmöjligheter ses över inför insatser och beslut som innebär stor påverkan på övergripande processer för styrning av kommunens verksamheter*
- *Nyttja och lita på personalens kunskap och kapacitet samt prioritera systematisk informationsdelning i syfte att skapa en gemensam bild av ekonomiska förutsättningar*
- *Samordning kring informationsdelning mellan verksamheterna kan förstärkas ytterligare*
- *Förstärkt analyskapacitet. Tillse redan i ett tidigt skede att knyta till sig en bredd av kompetenser för att få en så heltäckande bild som möjligt av de ekonomiska förutsättningarna framåt. Använd analyskapacitet för exempelvis kommunens budgetarbete*
- *Tillse att ekonomisk kompetens finns med i ett tidigt skede vid utarbetande av åtgärder och insatser med ekonomiska konsekvenser för samhället eller kommunen som verksamhet*

3.4.6 Hantering av offentlighet och sekretess

Under våren och kulmineringen av coronapandemin aktualiserades frågan om kommunens hantering utifrån offentlighetslagstiftningen utifrån flertalet perspektiv. Tidigt anslogs riktningen att Nyköpings kommun inte justerar sin hantering med anledning av corona, utan att arbete ska fortlöpa i enlighet med lag och etablerad ordning men att översyn och förbättringsarbete fortsatt ska bedrivas på kommunövergripande nivå.

I syfte att kapitalisera på att frågan om offentlighet och sekretess aktualiserats ytterligare med anledning av corona tillsågs därför att kommunledningen under hösten genomgick en utbildning i syfte att ytterligare belysa och öka den gemensamma kunskapen kring offentlighetslagstiftningen liksom för att identifiera förbättringsområden och behov framåt.

Utbildningens fokus låg på offentlighetslagstiftningen; handlingsbegreppet rörande utlämnande av allmänna handlingar samt kraven på kommunen gällande serviceskyldighet och tillgänglighet.

Med avstamp i offentlighetsprincipen kopplat till transparens och öppenhet, förs också en fortsatt diskussion kring vad man på kommunövergripande nivå kan göra i termer av samt vikten att tidsmässigt prioritera frågor från media; öka trygghet hos talespersoner samt vikten av transparens och proaktivitet i såväl- med och motgång.

Därtill förs en pågående diskussion avseende innebörden av regelverket gällande det skyndsamhetskrav som gäller vid begäran om utlämnande, ansvarsfördelning samt hantering av sekretess.

Kommunen har under den aktuella perioden sett en högre takt på egen produktion och i egna kanaler från kommunen med pressträffar och tips i syfte att proaktivt bistå med en saklig uppdatering av läget i kommunen liksom kommunens fortlöpande hantering, samtidigt som det tjänat syftet att även avlasta verksamheterna.

De behov som identifierats framåt är bland annat regelbundna och frekvent återkommande utbildningsaktiviteter kring offentlighet och sekretess med stöd från såväl arkiv/registratur som kommunjurist samt utökad utrymme för diskussion och reflektioner med konkreta exempel.

Lärdomar och medskick framåt:

- *Fortsatt kompetensutveckling avseende offentlighetslagstiftning*
- *Fortsatt förbättringsarbete genom kommunövergripande samordning och samsyn*
- *Proaktivitet och egen initiativförmåga*

3.4.7 Erfarenheter från hantering av nya digitaliseringsbehov

Digitaliseringsarbetet i kommunen har påverkats av corona utifrån flera aspekter. Arbetet inom kommunens E-råd begränsades till del av coronapandemin liksom prioriteringar av resurser, såväl hos IT-enheten som i övriga verksamheter, vilket haft negativ inverkan på progressen i vissa uppdrag. Det kraftigt ökande behovet av digitala lösningar för till exempel distansmöten och mobil arbetsplats har utmanat kapaciteten i såväl förvaltning som hos IT.

Dock satte coronapandemin strålkastarljuset på kommunens digitaliseringsbehov och bidrog till att digitaliseringsarbetet gjorde ett ordentligt utvecklingssprång. Omständigheterna ökade snabbt trycket på digitala tjänster och belastade nät över kapacitet. Med anledning av att behoven fanns redan innan corona, betraktas emellertid de mer tvingande omständigheterna som en positiv effekt för kommunens digitaliseringsarbete att kapitalisera på.

De behov som plötsligt blev mer trängande under våren hade dock kunnat hanteras mer effektivt och samordnat. Det märks inte minst med anledning av att det saknades digital underbyggnad för flertalet sammanhang; vad avser såväl teknisk utrustning som för digitala lösningar anpassade efter verksamhetsbehov.

Under perioden för granskning saknade exempelvis såväl medarbetare i tjänsteorganisationen liksom förtroendevalda inom den politiska organisationen t.ex. tillgång till teams för distansmöten; det saknades möjlighet inom t.ex. skolan och omsorgen att kunna hålla säkra digitala möten och begränsningar för att hålla kommunstyrelsens sammanträden och verksamhetsnämndernas sammanträden på distans. Det sistnämnda då det bl.a. rådde osäkerhet om kommunens verktyg var adekvata för den formen av sammanträden.

Utredningens anm. Videomötestjänst för skola och omsorg införs i skrivande stund, liksom möjlighet att hålla kommunstyrelsens möten på distans.

Under våren hade kommunens hantering gynnats av en tydlig ”en väg in” för att kanalisera kommunens digitaliseringsbehov och för likriktad hantering för prioritering av desamma. Organisationens behov av samordning, likriktning och prioritering fanns emellertid redan innan pandemin, varför coronahanteringen snarare bidragit till att belysa redan befintliga systembrister.

Exempelvis finns det sedan tidigare ett framarbetat förslag på en *portföljsstyrningsfunktion* för kommunen som helhet utifrån digitaliseringsperspektiv; ett förslag som i ljuset av andra möjliga handlingsalternativ påvisar behovet för kommunen att göra de nödvändiga vägval som krävs för att möjliggöra en samordning och effektivisera digitaliseringsarbetet för Nyköpings kommun.

Portföljstyrning utifrån ett digitaliseringsperspektiv handlar om att på ett systematiskt och strukturerat sätt identifiera och prioritera de insatser som skapar mest nytta för organisationen utifrån beslutade verksamhetsmål och strategier dvs. optimera ledning och styrning avseende IT-uppdrag. Viktiga, återkommande motiv bakom införande av portföljstyrning är:

- Behov av bättre överblick över, insyn i och styrning av organisationens utvecklingsarbete för att säkerställa att rätt satsningar görs.
- Effektivare resursutnyttjande (synergier, undvika redundans).
- Högre grad av nyttorealiserings genom att tillämpa gemensamma principer och verktyg (över hela portföljen).

Kommunens specialistfunktioner knöts sent till krishanteringens arbete. Det etablerades då en särskild funktion, IT-pandemi-råd. IT-pandemi-rådet tillsattes som ett svar på ett behov hos IT att analysera och prioritera inkommande behov från verksamheterna och ev. bereda dessa för beslut (Ineras videomötestjänst t.ex.). Rådet bestod av tre representanter från verksamheterna och IT och avsågs rapportera till den centrala krisledningsstaben.

Dock lämnades funktionen i hög utsträckning till att agera på eget initiativ och utan egentlig koppling till krisledning eller övrig styrning. Det innebar för funktionen att såväl formera, validera och lösa ut uppgifter på eget bevåg.

Mot den bakgrunden menar utredningen att funktionen och sakkunniga hade behövt aktiveras och nyttjas tidigare i kommunens krishantering. Det hade kunnat förbättra förutsättningarna för en mer proaktiv hantering som bättre och mer effektivt hade kunnat möta de digitaliseringsbehov som uppstod i och med corona.

Lärdomar och medskick framåt:

- *Nya digitala arbetsformer ställer högre krav på systematik, samordning och fokus på digitala arbetsprocesser. För att skapa systematik, likriktning och för att undvika reaktivitet behövs en robust organisation som samordnar, prioriterar och bereder för nödvändiga omställningar.*
- *Nyttja E-råd/ motsvarande resurs och se över framarbetade förslag ex. avseende portföljstyrning eller alternativa lösningar som kan öka en effektiv samordning och hantering avseende kommunens digitaliseringsbehov*
- *Sakområdet hade behövt bevakning och resurser nyttjats redan initialt i krisledningens arbete*
- *Omställning till fler digitala lösningar/ möten/ tjänster kräver tillräcklig kompetens hos användaren. Behov finns av riktad och ändamålsenlig kompetensutveckling*
- *Omställning till fler digitala lösningar/ möten/ tjänster ställer krav på att den tekniska utrustningen håller tillräcklig kvalitet och fungerar.*

3.5 Kommunens krisledningsorganisation och krisledningsarbete

Nedanstående är en sammanfattning av de observationer och förslag till åtgärder som framkommit vid den externa utvärdering som skett av Nyköpings kommuns krisledningsarbete slutförd av Ramboll november 2020.

Utredningen gör några tillägg utöver Rambolls rapport, bland annat utifrån utvärderingar som skedde av CKLS stabsfunktioner liksom utifrån dialog med medarbetare på Räddning och säkerhet och nyckelfunktioner i organisationen som inte ingick i krisledningsorganisationen men som gett värdefulla medskick till kommunens utvecklingsarbete framåt.

3.5.1 Sammanfattning från extern utvärdering av kommunens krisledningsarbete genomförd av Ramboll

Pandemins påverkan på Nyköping har varit omfattande och kommunen har vidtagit en mängd åtgärder men också utvecklat arbetsmetoder för att hantera den omfattande krisen som pandemin utgör. Nyköping påbörjade åtgärderna inklusive krisledning tidigt i jämförelse med många andra aktörer vilket visade sig vara viktig. Krisens natur har också inneburit att var och en har varit drabbad av smittorisk och den osäkerhet men också oro för sig själv och anhöriga som detta innebär är tämligen unik för denna kris.

Nyköping aktiverade sin nyligen uppdaterade plan för krisledning vilket innebar att flera staber samarbetade för att stödja verksamheten och kommunens uppdrag samtidigt som viss verksamhet leddes via linjen.

Inledningsvis fanns omfattande friktioner som berodde på flera faktorer: hårt tryck på divisionerna, särskilt social omsorg, kombinerat med att arbetsformerna och samspelet för många var nytt eller ovant men också den osäkerhet som fanns om hur krisen skulle utveckla sig.

Ramboll kan utifrån utvärderingen se en snabb utveckling efter detta inledande skede även om vissa delar av verksamheten fortsatt var hårt belastad givet pandemins verkningar. De kunde också se att utvärderingar och kompletteringsutbildning har genomförts för att öka förmågan kontinuerligt.

Fokus har legat på att förhindra smittspridning och hantera pandemins påverkan på bland annat bemanning för att säkerställa samhällsviktig verksamhet men snart utvecklades målbilden till att även omfatta att motverka och lindra de sociala och samhällsekonomiska konsekvenserna av pandemin och verka för en hållbar samhällsåterhämtning vilket förändrade arbetet.

Pandemin har tvingat Nyköping att hantera aspekter som sällan är en del av krisledning för en kommun, såsom globala försörjningskedjor för sjukvårdsmateriel eller kort- och långsiktig påverkan på näringslivet ur ett ekonomiskt perspektiv.

Nyköping har kunnat utveckla sin krisledningsförmåga för att omhänderta denna utökade målbild och en mängd lärdomar finns som nu bör omhändertas och implementeras i krisledningsförmågan permanent, denna rapport utgör en del av detta.

Ramboll föreslår baserat på genomförd utvärdering att följande utvalda områden bör utvecklas:

- *Uppdragsdialog*
- *Vet höger hand vad vänster hand gör?*
- *Stabsmetodik*
- *Utvärdering*
- *Planeringsfunktion*
- *Lägesbild*

I rapporten beskrivs observationer och en mängd andra förslag på åtgärder beskrivs men ovanstående bedömer Ramboll att kommunen skulle ha störst effekt av. Ramboll menar också att man sett att några av dessa områden redan börjat utvecklas vilket indikerar att kommunens lärande som varit i centrum för utvärderingen har fungerat.

Ramboll föreslår vidare att integreringen av kommunens olika delar in i krisberedskapsförmågan, såsom beställarkontor, kommunledningskontoret, näringslivsenheten osv. får ett särskilt fokus även på kort sikt då detta snabbt kan stärka förmågan i pandemin.

Rambolls förslag på väg framåt, kronologisk ordning:

- *Att Kommundirektören utifrån rapporten prioriterar vilka förslag på åtgärder som är lämpliga givet helheten i Nyköpings kommun*
- *Att beslut fattas om att en plan upprättas för hur dessa åtgärder skall införas i krisledningen*
- *Därefter uppdateras styrdokument, lägesbildsmall osv.*
- *Därefter utbildas de som ingår i krisledningsorganisationen i stabsmetodik.*
- *Därefter genomförs små övningar ofta, där Nyköpings kommun drar nytta av andra aktörers utbildningar och övningar. Slutledningen är att på så vis skapas parallellt förståelse hos chefer och andra som påverkas av krisledningen så att de förstår hur samspelet ökar Nyköpings kommuns förmåga att hantera kriser.*

Rambolls bedömning är att när dessa steg är uppfyllda så har förmåga uppnåtts.

3.5.2 Utredningens tillägg: lärdomar och medskick från stabsfunktioner och verksamhetsstaber

Lärdomar och medskick framåt:

- *Säkerställ att det finns tillräckligt med krisledningsutbildad personal i organisationen för att minska krisledningens sårbarhet. Men, det handlar även om att rätt funktioner hamnar på rätt plats och ges rätt typ av kompetens.*
- *Överbemanna krisorganisationen! Personalunderlaget ska vara tillräckligt stort för att kunna överbemanna en krisorganisation utan att vitala funktioner som exempelvis chefer eller andra för verksamheten centrala funktioner slukas upp i stab. Skapa möjligheten att istället kunna skala ner vid behov.*
- *Krisledningens fokus ska ligga på medel- och lång sikt. Skapa förutsättningar för proaktivitet och framförhållning*

- *Beslut ska ske så nära verksamhet som möjligt – ju längre krisen pågår desto mer vardagslikt ska arbetet bedrivas*
- *Systematisera informationsdelning både till och från central krisledning. Informera löpande om lägesutveckling; vad som gjorts; vad som görs och vad som planeras att göras*
- *Informera i synnerhet när kommunens förmåga att upprätthålla samhällsservice påverkas, och under längre tid. Sök alternativa lösningar*
- *Fokusera resurser till där de behövs – stärk upp utifrån behov.*

3.5.3 Utredningens tillägg: funktionella brister i krisledningens arbete

- *Informationssäkerhet och digitalisering*

Kommunen nyttjade inte tillräckligt den kompetens som finns i organisationen avseende informationshantering och informationssäkerhet i krisledningsarbetet, vilket innebar att det perspektivet fattades i stor utsträckning genom hela perioden för granskning. Det kan ha medfört risker för kommunen utifrån informationssäkerhetsperspektiv.

Kommunen hade behövt integrera och bevaka informationssäkerhet redan initialt i krisledningens arbete – antingen som en funktion i krisorganisationen eller som expertresurs knuten till stabens arbete. Sakkunnig tillfrågades först en månad in i krisledningens arbete och då som en tillfällig upprättad men frikopplad funktion, IT-pandemi-råd, vid sidan om den ordinarie krisledningsorganisationen.

Trots att funktionen upprättats fanns dock ett mycket begränsat utbyte och dialog mellan informationssäkerhetsansvarig och krisledningsorganisationen. Flertalet verksamheter kontaktade under perioden dock kommunens informationssäkerhetsansvarige, men det skedde ad hoc och utan samordning.

I och med att perioden innebar stora omställningar till t.ex. digitala arbetsformer inom såväl tjänsteorganisation som politisk verksamhet, hade kommunens hantering gynnats av en samordnad bevakning liksom riktning för kommunens arbete med informationshantering och säkerhet.

Uppfattningen är att det sammantaget bidrog till ett reaktivt agerande avseende att lösa ut de utmaningar som fanns för att kunna möta upp bl.a. kommunens ökade digitaliseringsbehov, vilket kan ha försvårat och bidragit till att fördröja processen.

Hanteringen av corona under våren sätter därmed även ljus på kommunens incidenthanteringsförmåga generellt, som behöver förbättras och systematiseras.

Utredningens bedömning är att det i kommunens krisledningsplan tydliggörs att informationssäkerhetsperspektivet bör integreras för kommunens krishanteringsarbete

- *Juridisk kompetens*

Även i kris gäller lagen. Det juridiska perspektivet hade behövt systematisk bevakning i krisledningens arbete redan initialt, och i högre utsträckning. Även om krishantering oavsett händelse ställer högre krav än annars på att kunna fatta snabba beslut under andra och ibland under helt nya

omständigheter, behöver beslutsfattare kunna försäkra sig om att de beslut och åtgärder som vidtas är juridisk underbyggda alternativt att eventuella avsteg från lag sker medvetet och är underbyggda utifrån situationens nödvändighet. Utredningens anm. Kommunen var under tiden för granskning i rekryteringsprocess för att tillsätta en kommunjurist.

Utredningens bedömning är att det i kommunens krisledningsplan tydliggörs att ett juridiskt perspektiv bör integreras i kommunens krishanteringsarbete.

- *Ekonomi*

Utredningens bedömning är att det ekonomiska perspektivet hade behövt bevakas i krisledningens arbete i ett tidigare skede och i högre utsträckning. Det fanns kompetens knuten till staben, men ekonomiska effekter och/konsekvenser av beslut och åtgärder skedde i en begränsad omfattning och ofta i sidospår till krisledningen.

- *Näringsliv och föreningsliv*

De negativa ekonomiska effekterna för samhället blev snabbt kännbara, och näringslivsenheten tog ett stort ansvar att snabbt få igång en verksamhet till stöd för näringslivet och föreningslivet. Det skedde bland annat i form av de två stödpaket som togs fram liksom ett stödpaket till föreningslivet, liksom den samverkansnod som näringslivsenheten utgjorde mellan det lokala näringslivet och kommunens övriga funktioner.

Näringslivsenheten inkluderades dock sent och enligt utredningens bedömning inte i tillräcklig utsträckning i krisledningens arbete. Det bidrog till bristande samordning och ledning, som hade kunnat förebyggas. Med anledning av funktionens aktiva roll i att stävja de coronarelaterade effekterna i samhället, är det utredningens bedömning att näringslivsenheten hade behövt involveras i ett tidigare skede i krisledningens arbete och givits en aktivare roll.

Lärdomar och medskick, utredningens tillägg:

- *Informationssäkerhetsperspektivet bör bevakas och integreras redan initialt i kommunens krisledningsarbete*
- *Utredningen rekommenderar att informationssäkerhet integreras i kommunens krisledningsplan*
- *Det ekonomiska perspektivet bör bevakas och integreras redan initialt i kommunens krisledningsarbete*
- *Det juridiska perspektivet bör bevakas och integreras redan initialt i kommunens krisledningsarbete*
- *Utredningen rekommenderar att det juridiska perspektivet integreras i kommunens krisledningsplan*
- *Med anledning av coronakrisen natur och samhällseffekter hade näringslivsenheten behövt involveras och utgöra en tydligare part i krisledningsorganisationen*

3.5.4 Utredningens tillägg: samverkan med externa aktörer – kommunens samordningsansvar

Bearbetat från Rambolls rapport, november 2020.

Nyköpings kommun har flera etablerade samverkansforum med Region Sörmland i vardagen. Samverkan sker till huvuddel via DSO men det finns även andra forum där exempelvis kommundirektören och Regiondirektören samverkar tillsammans med andra motsvarande chefer i länet.

Under pandemin utgjorde Region Sörmland den kanske viktigaste samarbetspartnern utöver de lokala aktörerna i kommunen. FHM och Socialstyrelsen var andra tongivande aktörer som hade stor betydelse såväl nationellt som för Nyköpings kommun.

Nyköpings kommun identifierade tidigt vikten av nära samarbete med Region Sörmland. Nyköpings kommun begärde tidigt att få placera en samverkansperson vid regionen vilket dessvärre avböjdes av Regionen. Uppfattningen är att denna samverkansperson sannolikt hade förenklat samarbetet avsevärt. Ramboll bedömer att det initiativet utgör ett bra exempel på att Nyköpings kommun insett värdet av samverkanspersoner från tidigare kriser.

En stor del av samverkan med Region Sörmland kom att ske via Nyköpings kommuns Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) som är placerad vid DSO. MAS rapporterade till stabschefen vid DSO som sedan ansvarade för förmedling av informationen inom DSO. Däremot uppstod betydande fördröjningar i att förmedla informationen till central krisledning eller övriga kommunen, det förekom även att information inte alls förmedlas enligt intervjuerna.

Ett område där nära dialog fördes mellan DSO och Regionen var skyddsutrustning. DSO föreslog direktsamverkan och närmare samarbetet med regionen vid fler tillfällen men uppfattningen var att det var svårt att få till.

Region Sörmland framför att de upplevde samarbetet med Nyköping som positivt. Det område som skulle kunna utvecklas är att ge regionen större förståelse för vilken stab inom Nyköpings kommun som hanterade vilka frågor.

Utredningens tillägg:

Flertalet verksamheter och funktioner i Nyköpings kommun, såväl inom som utanför krisledningsorganisationen etablerade, utökade eller intensifierade arbete i samverkan med andra aktörer under coronahanteringen.

Exempel på detta är ISF – inriktnings- och samordningsfunktionen, där kommunen samordnade större samverkansmöten med en bredd samhällsaktörer. Läs mer om ISF under avsnitt 3.7.3. Därtill faciliterade samverkansfunktionen (K8) samarbete med Svenska kyrkan och Röda korset för att möjliggöra mathandling för äldre. Ekonomiavdelningen utökade sin länsövergripande samverkan för att möjliggöra gemensam och kvalitetssäkrad samsyn kring ekonomiska förutsättningar. Näringslivsenheten utgjorde samverkansnod för att mildra konsekvenserna och förbättra förutsättningarna för det lokala näringslivet- både inåt i organisationen som externt.

Kommunikationsavdelningen nyttjade sina samverkansytter i sitt arbete i hög utsträckning, och fann därtill stor nytta i de nätverk och relationer som fanns i samhället för att kunna nå ut med rätt information på rätt sätt, vilket också möjliggjorde att vara på plats i kommunens bostadsområden och möta invånarna.

Flertalet verksamheter ser dock att kommunens beredskaps- och krishanteringsarbete skulle gynnas av ökad samverkan med fler aktörer utanför kommunen och i samhället.

Lärdomar och medskick:

- *Upprätta tydliga informationsdelningsvägar för information av betydelse för krishanteringen som tilldelas i samverkan*
- *Tydliggör väg in för information till och från samverkansparter. Tydliggör för viktiga samverkansparter vilka kontaktytor som avses för vilka frågor. Överväg att ha en väg in, och fördela ut information.*
- *Etablera fler och/eller utveckla samverkansstrukturer i samhället*

3.6 Kommunens arbete för att upprätthålla politisk styrning

Kommunen är en politiskt styrd organisation och även under kris ska demokratin fungera och lagen följas. Inför utredningen ombads samtliga nämndordföranden samt andre vice ordföranden att ge sin syn på tjänsteorganisationens förmåga att tillse att politisk styrning och kontroll upprätthölls under kommunens pandemihantering under våren 2020. Ledamöterna tillfrågades att lämna synpunkter och medskick utifrån tre teman: information; praktiska förutsättningar; och förutsättningar för fortsatt politisk styrning; med möjlighet att även lämna övriga medskick. Synpunkter kunde lämnas i intervjusituation, per telefon eller per mailsvar. Samtliga utom en av de tillfrågade lämnade synpunkter.

3.6.1 Tillgång till information

Sammantaget uppgav tillfrågade förtroendevalda att informationen till och från tjänsteorganisationen fungerade relativt väl både sett till relevans, kvalitet och frekvens; dock med viss variation. Exempelvis fungerade informationen till KS-presidiet väl, men informationsdelningen till kommunstyrelsen upplevdes fungera sämre. Även om den blev bättre med tiden lyfts behov att hitta en bättre form för informationsdelningen till kommunstyrelsen som helhet.

Upplevelsen var också bland vissa att i den mån frågor uppstod, kunde man som förtroendevald få svar, såväl inom nämndens ansvarsområde som utanför. Andra gav uttryck för att informationsgången inte var självgående, utan att de själva fick begära information i för hög utsträckning. Det riktas även kritik mot att informationen inte alltid var korrekt, relevant eller förmedlad på ett tillräckligt sorterat vis. Vissa hade gärna sett mer frekvent uppdatering om såväl det generella läget som för det egna nämndområdet utifrån corona.

Därtill framkommer det att informationsdelning till nämnderna skett i olika omfattning och med olika innehåll. Det kan därför finnas skäl att tillse att information aggregeras, kvalitetssäkras och likriktas nämndövergripande.

Det framkommer även att det under tiden för granskning var svårt att få en samlad bild från DSO, även om form och frekvens för den informationsdelningen blev bättre med tiden. Den varierande kompetensen i tjänsteorganisationen och de olika verksamhetsstaberna att arbeta i krisledning upplevdes som synbar även för politiken bland annat utifrån informationsdelning, vilket dock förbättrades vartefter formen för krisledningsarbetet satte sig allt mer i samtliga verksamheter.

Lärdomar och medskick:

- *Säkerställ rutin för informationsdelning i alla berörda politiska instanser*
- *Likrikta generell information och förutsägbarhet i frekvens för informationsindelning*

3.6.2 Praktiska förutsättningar för fortsatt politisk verksamhet

Kommunfullmäktige och nämnderna beslutade tidigt under coronahandlingen att dra ner på antalet ledamöter, och omställningen rent praktiskt upplevdes därefter fungera väl. Tydlig information och säkerställda regler om hur nämndsammanträden skulle gå till upplevdes också fungera väl. Det

personliga ansvaret att hålla sig hemma vid symptom men att ändå tillse att exempelvis tjänstepersoner var tillgängliga på länk uppfattades också fungera väl.

Tillgången till Teams upplevdes som en fungerande resurs för möten, styrgruppsmöten och avstämningar etc. Det framkommer dock att inte samtliga haft tillgång till Teams vilket betraktas som en stor brist.

Dock uppger samtliga att de digitala lösningar som krävts för att kunna genomföra politiska sammanträden inte fungerat tillfredställande, inte alls och/eller under all kritik, i synnerhet inledningsvis. En generell uppfattning är att det inte heller förbättrats i tillräcklig utsträckning, och att många av de problem som fanns initialt kvarstått trots att man anser att digitala lösningar nu (i skrivande stund, november 2020) borde vara på plats och inte krångla i den omfattning som det fortsatt upplevts göra.

Det ges uttryck för att vissa mer begränsade tekniska problem som uppstått hade kunnat lösas omedelbart exempelvis genom att laga eller omedelbart ersätta teknisk utrustning; istället för att skjuta upp eller ställa in sammanträden/ möten.

Man lyfter även sårbarheten i tjänsteorganisationen, när flertalet nyckelfunktioner kopplat till nämnderna/ den politiska verksamheten blir sjuka/ är frånvarande samtidigt. Här lyfter man fram behov att ha resursmässiga reservlösningar, för att säkerställa den politiska processen.

Medskick och lärdomar:

- *Utred förutsättningar för juridiskt underbyggda digitala politiska sammanträden*
- *Förbättra tillgången till, och säkerställ möjligheten för digitala lösningar för arbetsmöten/ motsvarande*
- *Säkerställ fungerande kvalitativ teknisk utrustning, i fler/samtliga salar*
- *Säkerställ möjligheten att kunna delta på distans: utrustning, teknisk kompatibilitet, plattform och tillräcklig digital kompetens*

3.6.3 Förutsättningar för fortsatt politisk styrning

Förutom brister avseende digitala lösningar är den generella bilden att, i den utsträckning som politiska sammanträden genomfördes, så fungerade den politiska processen under omständigheterna relativt väl.

Uppfattningen är också bland flertalet att det funnits en god dialog kring vad som utgör politiska frågor och vad som bör hanteras i verksamheterna. Det möjliggjordes med återkommande återkopplingar med tillräckliga underlag för att kunna prioritera vilka beslut som behövde fattas.

Man var även nöjd med att det från centralt håll togs ansvar och initiativ att tillsätta, fördela och omfördela resurser i verksamheterna när behov och problem uppstod, och att det fanns en lyhördhet gentemot politikens behov. Dock lyfter vissa att det hade varit bra om beställarkontoret i högre uträkning hade varit involverade i krisledningen, för att säkra bevakning av nämndperspektivet liksom bidra till ett mer effektivt arbete utifrån sin kompetens.

Vissa anser att för många sammanträden och aktiviteter ställdes in, som hade kunnat genomföras. Exempelvis lyfts att man hade kunnat dela upp dagordningar och lyft ur sekretessärenden, och möjliggjort styrning för övriga ärenden.

Det ges även uttryck för att det ibland varit svårt att ta fram beslutsunderlag som håller tillräckligt hög kvalitet. Detta bland annat på grund av att själva krisledningen svalde stora resurser i tjänsteorganisationen. Det skapade i sin tur en otrygghet och upplevelse av kontrollförlust; om styrning skedde utifrån en korrekt uppfattning om läget och på rätt underlag.

Det riktas även kritik mot att KF, som är ett offentligt forum, bedrivits mer slutet. Här lyfts risk för bristande transparens och att ärenden som annars väckt frågor/ hade ifrågasatts, med anledning av omständigheterna passerat obemärkt förbi det offentliga ögat.

Brister och ibland avsaknad av digitala lösningar påverkade möjligheten för vissa förtroendevalda som tillhör riskgrupper att delta i det politiska arbetet. Vissa har den uppfattningen att de med anledning av detta inte kunnat fullgöra sina förtroendeuppdrag eller upplevt sig distanserade från det politiska arbetet. I det sammanhanget lyfts även en risk att det kan uppstå omständigheter som innebär att det inte blir möjligt att fatta beslut om för många ledamöter, oaktat skäl, blir uteslutna ur den beslutfattande församlingen.

Övriga medskick som gjorts är bland annat att samtliga, förtroendevalda och verksamheter, gjort sitt yttersta och att verksamheterna löst ut sina uppdrag väl och att det som konsekvens inneburit ett minskat behov av politisk styrning i corona-relaterade frågor.

Lärdomar och medskick framåt:

- *Säkerställ digitala lösningar även för fullgod offentlig insyn, ex. webbsänd KF-sammanträden*
- *Överväg fler alternativa lösningar till att ställa in sammanträden; mer agilt förhållningssätt*

3.7 Kommunens arbete för att mildra konsekvenserna av coronapandemin

Kommunens arbete för att mildra konsekvenserna av pandemin hade under perioden för granskning primärt inriktningen att bidra till att hålla nere smittspridningen; inom den egna verksamheten i syfte att skydda medarbetare och riskgrupper men också för att säkra personalförsörjningen för att skydda samhällsviktig verksamhet och upprätthålla samhällsservice. I ett samhällsperspektiv riktades arbetet till att bidra till att hålla nere smittspridningen i syfte att skydda invånare och riskgrupper och samtidigt bidra till att vårdkapaciteten kunde bibehållas i länet.

Det ställde höga krav på bland annat kommunikationsavdelningen och innebar stora omställningar i arbetet som inbegrep systematisk omvärldsbevakning, planering, produktion och förmedling av information som behövde vara tydlig, tillgänglig och väl avvägd för att kunna nå alla målgrupper i samhället. Därtill stöttade kommunikationsavdelningen i den centrala krisledningen liksom i övriga verksamheter respektive omställningsarbete; gentemot invånare, brukare, vårdnadshavare och anhöriga.

Det gjordes tidigt bedömningar och analyser av vilka konsekvenser som corona skulle föra med sig för samhället; såväl samhällsekonomiskt som socioekonomiskt och utifrån folkhälsoperspektiv.

I maj fattades beslut om att ändra målbilden för kommunens krisledning till att också omfatta en inriktning som tog höjd för att även rikta insatser till att mildra konsekvenserna av corona utifrån ett bredare samhällsperspektiv.

Vid den tiden hade dock arbete bedrivits en längre tid, såväl av samverkansfunktionen i CKLS som återkommande genomförde ISF och Näringslivsenheten som redan sen tidigare hade ställt om stor del av sin verksamhet för att kunna stävja den negativa utvecklingen och mildra konsekvenserna för primärt kommunens näringsliv och föreningsliv.

3.7.1 Erfarenheter från Näringslivsenheten

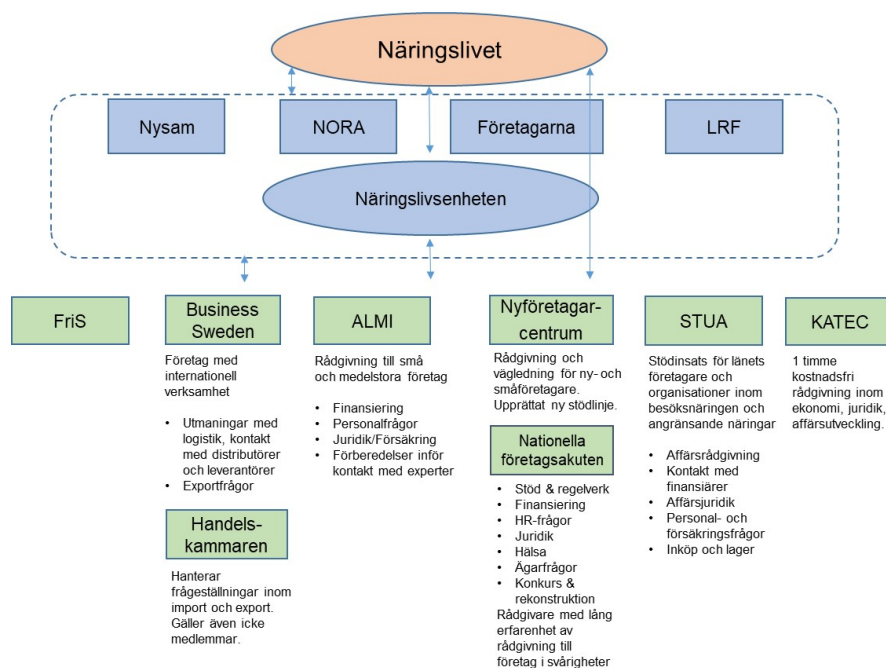
Pandemin fick omedelbar inverkan på näringslivet; särskilt stor inverkan på vissa typer av företag och samtliga verksamheter inom enheten Näringsliv har därmed påverkats kraftigt. Effekten av denna påverkan på näringslivet kommer att påverka Nyköpings kommun både direkt och indirekt. Direkt genom minskade intäkter inom tex Nyköpings Arenor till följd av avbokade evenemang mm. Indirekt påverkan är mycket större och kommer vissa sig via större arbetslöshet, lägre skatteintäkter och ökade kostnader för försörjningsstöd. Om en märkbar andel av besöksnäring och handel inte klarar krisen kommer påverkan även att ske genom mindre attraktiva och trygga miljöer i Nyköping; färre instegsjobb och ett minskat utbud för våra invånare.

Det finns därmed ytterst goda skäl till att som kommun agera, och det bedömer Näringslivsenheten också att Nyköpings kommun gjort.

De flesta och mest väsentliga insatserna under året har alla skett för att mildra både de kortsiktiga och långsiktiga effekterna av pandemin. Överlag har näringslivet svarat positivt avseende kommunens hantering av krisen och Näringslivssenhetens egen bedömning är att man handlat effektivt, även om man hade velat kunnat göra mer.

Insatser i urval:

- Två stödpaket till Näringslivet och ett till Föreningslivet har släppts under rapportperioden
- Som hyresvärd har kommunen givit hyresrabatter i linje med Regeringens initiativ.
- Personalgåva / sommarpresent skedde i form av presentkort som kom det lokala näringslivet till gagn.
- Stärkt lotsfunktion på Näringslivsenheten. Styrkt om verksamheten, successiv justering – balans mellan stödjande/lotsande och stimulerande/utvecklande
- Genomförde en konkret informationskampanj för att försäkra oss om att företagen nås av den hjälp de kan få. Informationen säkrades genom att ringa runt till företag i de mest utsatta branscherna, personalen inom Näringsliv ringde drygt 1000 samtal till företagare under krisens första två månader. Stärkt kommunikation – nyhetsbrev, web
- Många samverkansprojekt i länet och med SBA
- Extra rådgivande inspektörer inom Livsmedelsenheten stöttade restaurangerna och butikerna för att införa åtgärder som förhindrar smitta
- Samverkan i fokus – som alltid. Samtliga företagsfrämjande föreningar och organisationer i kommunen koordinerade sina verksamheter och Näringsliv fungerade som nav för denna samverkan. På detta sätt nyttjar vi våra samlade resurser så optimalt vi kan, se skiss.

- Marknadsföringskampanj (Stötta Nyköping) för att synliggöra och marknadsföra de för initiativ och förändringar besöksnäringen och handeln i Nyköping genomfört med anledning av pandemin.
- Tillsammans med NYSAM genomfördes kampanjen "Tillsammans för Nyköping" för att ge intäkter till besöksnäring och handel, uppmuntra de yrkesgrupper som slitit mest under pandemin samt öka stoltheten för Nyköping.

- Marknadsföringskampanjerna "100 dagar av kul" och hemesterkampanj på print, webb och i sociala medier är exempel på arbete som ledde till bra sommar för besöksnäring och handel – många lokala och regionala besökare hittade till Nyköping.
- I samverkan med NYSAM och Kulturstråket skapat sysselsättning för 60-tal feriearbetare med syfte att levandegöra och stärka attraktiviteten i centrala Nyköping under sommaren
- Initierat upprättande av två nya tillfälliga ställplatsområden för husbilar vid Nicolaiskolan och längs Kungshagsvägen i Kungshagen. Innebar utökad, smittsäkert boende och bra bidrag till köpkraften i staden under flera månader.
- Deltagit i en studie tillsammans med Linnéuniversitet för att utreda effekter av en sommar utan evenemang
- Erbjudit och genomfört bemannad besöksservice hos hotell och campingar
- Erbjudit en digital föreläsning om vikten av ambassadörskap och hur vi är goda ambassadörer för Nyköping
- Anpassat Kulturevenemang och skapat nya koncept för att kunna erbjuda visst kulturutbud under pandemin, exempel är Drive in Bio, anpassad Scensommarkväll, konsertserie med lokala artister "Alive" med mera.

De insatser som genomförts har mottagits väl av näringslivet och andra kunder. Tydligt är dock att graden av pandemins påverkan varierar kraftigt från bransch till bransch och företag till företag. Stora delar av näringslivet har hittills klarat sig relativt väl och det finns vissa segment som fått en positiv utveckling till följd av ändrade beteenden. De branscher som är mest drabbade, besöksnäring, handel KKN och hälsorelaterade tjänster, persontransporter – det vill säga alla verksamheter som påverkas direkt av restriktionerna som införs för att förhindra smittspridning - är dock väldigt hårt drabbade.

Under våren var ovissheten om vad pandemin skulle innebära för företagen ännu större och hårda lock-downs påverkade den internationella logistiken och rörelsemöjligheterna. Därmed påverkades många av kommunens lokala industriföretag och företag med export mer direkt under våren än vad de gör nu under andra fasen av corona, med anledning av att vi vet mer idag om utsikterna och förutsättningarna framåt. Företagen som var "hårdast drabbade" under första fasen är däremot lika kraftigt påverkade under innevarande fas. Emellertid är dock läget nu än mer allvarligt då buffertar förbrukats och orken tryter hos många företagare.

Utredningens anm. Ett tredje stödpaket har precis beslutats och kommer börja gälla från 1 december.

3.7.2 Erfarenheter från kommunikationsavdelningen

Informations- och kommunikationshantering är generellt en hörnsten i krishantering oavsett natur, vilket också varit fallet under kommunens hantering av corona. Kommunikationsavdelningen tog tidigt ett stort ansvar i hanteringen av coronakrisen; både strategiskt i central krisledningsorganisation och i verksamhetsstaberna samt operativt med handpåläggning ute i verksamheter och bostadsområden.

Framförallt lyfts från verksamheten en stor vilja och engagemang fram bland medarbetare både på kommunikationsavdelningen och bland de medarbetare och chefer som ställt upp och ställt om för att genom sina nätverk och kompetenser möjliggöra för kommunikationsåtgärder och

samhällsinsatser av olika slag. Även samverkan inom avdelningen, med nya arbetsuppgifter och högt tempo har fungerat väl, vilket möjliggjorts bland annat med en tydlig arbetsledning och delegering av uppgifter samtidigt som det funnits utrymme att arbeta lösningsorienterat och flexibelt. Etablerade relationer och samverkansstrukturer med nyckelfunktioner ute i samhället och civila samhället var bärande för att nå ut snabbt och effektivt med målgruppsanpassad information och kommunikation.

Förbättringspotential har identifierats, där vissa aspekter hänger samman med brister i styrning och ledning som försvårade arbetet initialt med kommunens kommunikation. Exempelvis klargjordes det inte initialt om kommunikationsavdelningen skulle skapa eget innehåll, eller om riktningen var att omvärldsbevaka och dela/hänvisa till andra aktörer (kommunikation från t.ex. regionen, FHM, nationella myndigheter etc.). Därtill uppfattades beslutsleden som oklara, och flertalet åtgärder och insatser drevs i olika parallella spår, även i den centrala krisledningen.

Medskick och lärdomar:

- *Etablera snabb och tydlig inriktning och mandat för kommunikationsavdelningens arbete*
- *Etablera, nyttja och skala upp samverkanstrukturer ute i samhället för att snabbt kunna nå ut med målgruppsanpassad information*
- *Prioritera och förstärk med resurser som möjliggör att vara på plats och möta medborgarna direkt. Den muntliga informationen på plats i bostadsområdena upplevdes som en framgångsfaktor*
- *Samverkan över och mellan verksamheter möjliggjorde att omprioritera resurser*

3.7.3 Erfarenheter från genomförande av ISF

ISF står för Inriktnings och samordningsfunktion och kan ses som ett verktyg som geografiskt områdesansvariga myndigheter och kommuner kan använda sig av vid en inträffad händelse i syfte att främja samordning inom det geografiska området. En ISF är en tillfälligt sammansatt aktörs gemensam funktion för att sluta överenskommelser om inriktning och samordning.

I Nyköping upprättades en ISF med syftet att de inbjudna deltagarna skulle få möjlighet att dela sin lägesbild och redogöra för vilken påverkan den rådande pandemin hade på den egna verksamheten samt i övrigt den sektor aktören representerade. Syftet var även att aktörerna gavs möjlighet att uttrycka olika stödbehov. Då pandemin fick stor påverkan på stora delar av samhället fanns ett behov av att bredda perspektivet för krisledningen och föra en dialog kring läget med externa aktörer.

ISF upprättades av kommunens centrala krisledningsstab och funktionen K8 Samverkan ansvarade för genomförandet. Inbjudan att delta gick ut till en blandning av olika aktörer. Bland annat deltog representanter från Arbetsförmedlingen, privat skola, privat omsorg, LRF, Vattenfall, Nysam men också kommunens fastighetsbolag. Även aktörer såsom Region Sörmland och Polisen var inbjudna men hade inte möjlighet att delta.

Upprättandet av ISF bidrog till att bredda kommunens perspektiv och lägesbild men även till att delge kommunens lägesbild till deltagarna. Engagemanget bland deltagarna var stort och det visar på nyttan och betydelsen av att som kommun vända sig direkt till olika aktörer och samtala kring pågående händelser. ISF bidrog främst som forum för samverkan mellan de deltagande aktörerna och vissa

samarbeten kring åtgärder genomfördes under mötena. ISF är ett bra sätt att upprätta direkta kontakter med inblandade aktörer och även samla en grupp av aktörer som sällan träffas gemensamt.

En lärdom för framtiden är att en ISF skulle med fördel kunna upprättas i ett tidigare skede för att tidigt upprätta kontakter och dela lägesbild mellan aktörer inom kommunens geografiska område.

När denna ISF upprättades var krisledningen inne i en avtagande fas. En annan viktig lärdom är att tydliggöra roller och ansvar mellan kommunens ordinarie verksamhet och i detta fall en ISF. Bitvis kom näringslivsperspektivet att få tämligen stort utrymme inom ISF, i huvudsak då näringslivet blev mycket påverkat av pandemin. Kommunens Näringslivsenhet har i sin ordinarie verksamhet nära dialog med näringslivet och det är viktigt att det inte, som i detta fall, uppstår oklarheter mellan krisledningens ISF och ordinarie verksamhets roller och ansvar. En bättre dialog och samordning inom kommunen mellan krisledning och linjeverksamhet är centralt.

Medskick och lärdomar:

- *Initiera ISF i ett tidigare skede; skala hellre ner vartefter behov minskar*
- *Tydliggör roller och ansvar mellan ordinarie verksamhet och ISF*
- *Direktkontakt och möten mellan aktörer skapar samverkan och samarbeten mellan aktörer som inte hade skett annars och skapar förutsättningar för kommunen att samordna insatser inom ramen för kommunens geografiska ansvarsområde*

3.8 Konsekvenser för Nyköpings kommun relaterade till coronapandemin mars - augusti 2020

Sörmland såg en tidig utveckling av coronapandemin med en etablerad och utbredd samhällssmitta under mars månad. Antalet smittade i samhället ökade markant under de inledande veckorna av perioden för granskning för att sedan plana ut och nå låga nivåer i augusti. Indirekta effekter och konsekvenser av pandemin och i synnerhet samhällseffekter släpar dock efter och det är svårt att härleda dessa i tid i förhållande till kommunens eller andra aktörers insatser eller verkan av desamma.

Nedan redovisas utfall och konsekvenser relaterade till corona för kommunen som verksamhet och kommunens som samhälle, under primärt perioden 1 mars – 31 augusti 2020. Viss avvikelse i tid kan förekomma. Utfallet belyses sedan i samband med utredningens bedömning av kommunens förmåga att upprätthålla samhällsservice; förmåga att samordna krisledningsarbetet och förmåga att mildra samhällskonsekvenserna av pandemin.

Samhälle:

- *Utveckling antal covidfall Sörmland och Nyköping*
- *Antal avlidna uppdelat på typ av insats och kommun*
- *Dödlighet Nyköping, Sörmland och riket, differens*
- *Utveckling arbetslöshet Nyköping*
- *Utveckling försörjningsstöd Nyköping*
- *Rapport om utveckling social utsatthet*
- *Påverkan näringsliv*

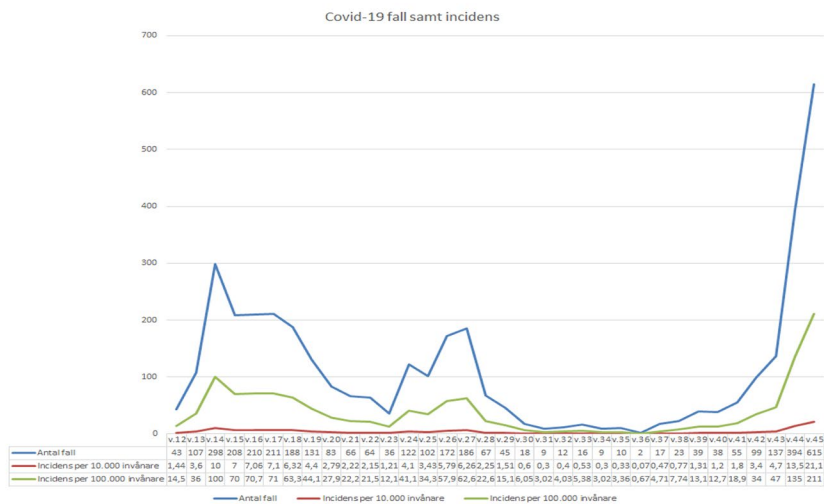
Verksamhet:

- *Antal fall bekräftad smitta i verksamhet*
- *Stängd verksamhet*
- *Utveckling frånvaro sjuk- och VAB, med nedslag verksamhet*

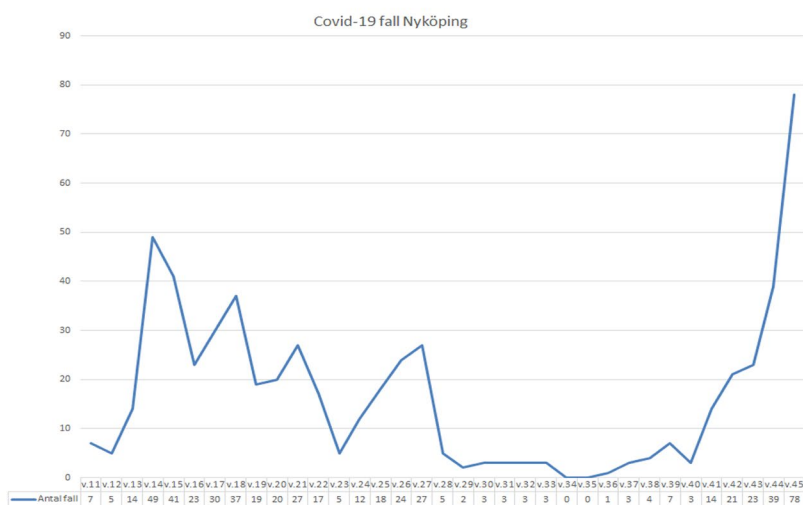
3.8.1 Samhället

Redovisning utfall, samhällsperspektiv. Övergripande indikatorer.

Antal bekräftade fall covid-19 samt incidens, utveckling Sörmland

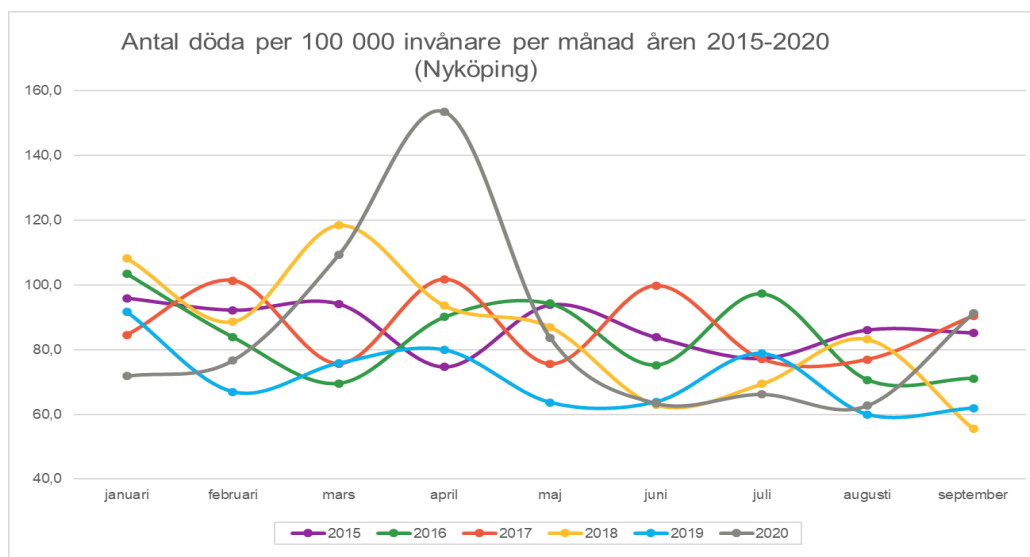
Antal bekräftade fall Covid-19 Nyköping

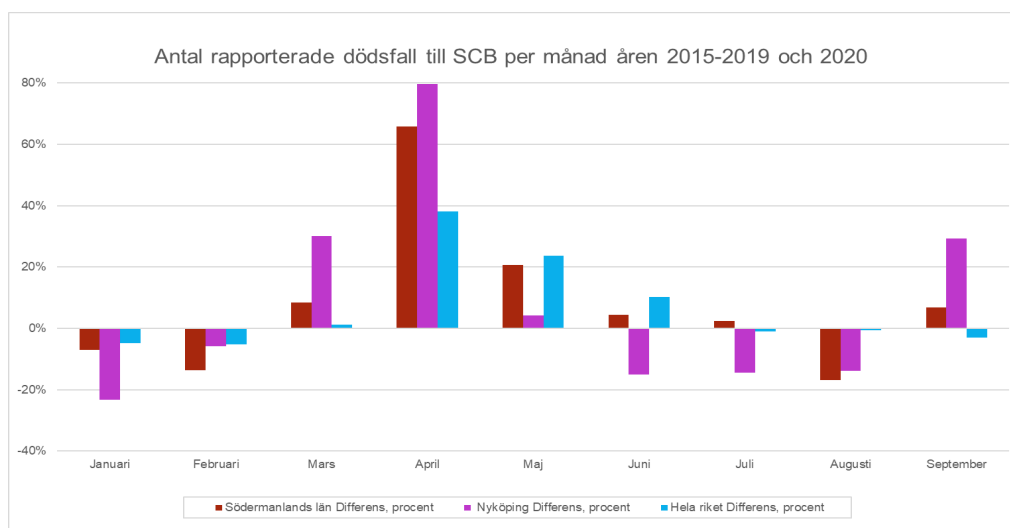
Avlidna i covid-19, uppdelat på typ av insats och kommun (avlidna i covid-19 enligt dödsorsaksintyg inkomna fram till den 12 oktober 2020)

Folkbokföringsort		Totalt		Särskilt boende		Hemtjänst	
Län	Kommun	Antal	Andel av län eller riket (%)	Antal	%*	Antal	%*
04 Södermanland	Totalt länet	271	4,6	90	33,2	73	26,9
	Eskilstuna	96	35,4	34	35,4	15	15,6
	Katrineholm	52	19,2	20	38,5	18	34,6
	Nyköping	50	18,5	16	32,0	19	38,0
	Flen	17	6,3	X		4	23,5
	Gnesta	15	5,5	6	40,0	X	
	Vingåker	15	5,5	6	40,0	7	46,7
	Oxelösund	11	4,1	X		5	45,5
	Strängnäs	11	4,1	X		X	
	Trosa	4	1,5	X		0	0,0

Dödlighet Nyköping antal/ 100 000 invånare 2015–2020

Antal rapporterade dödsfall Sörmland, Nyköping och riket 2015–2019 i jämförelse med 2020, differens

Tabellen visar på differensen för dödlighet i Sörmland, Nyköping och riket med jämförelse på åren 2015–2019 (sammanlagt) och 2020 (året för coronapandemin). Tabellen visar en påtagligt högre dödlighet för Nyköping under kulmineringen av coronapandemin i mars och april i förhållande till föregående 5 år, liksom en större differens i förhållande till utvecklingen i Sörmland och för riket under samma period. Under juni – augusti 2020 ses en motsvarande minskad dödlighet för Nyköping i förhållande till föregående 5 år.

Utveckling arbetslöshet Nyköping

Den försvagning av arbetsmarknaden, som inleddes redan 2019, förstärktes under tiden för granskning och kommer sannolikt fortsatt tillta med anledning av pandemins konsekvenser. I Nyköpings kommun har arbetslösheten ökat och en hög ökning ses även för andel utan arbete i mer än 6 månader samt andel utan arbete i mer än 12 månader. Arbetslösheten väntas fortsätta öka under 2021. Uppgift från delåret.

Nedslag arbetslöshet augusti 2020

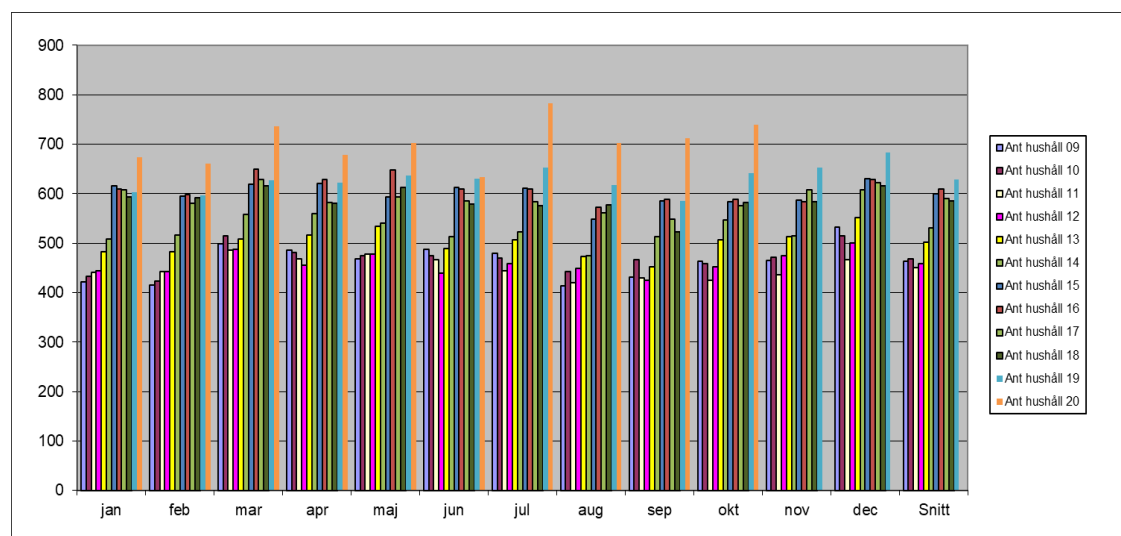
	Antal	%	diff fgå
Nyköping	2 720	10,0%	3,0 %
Länet	16 702	11,7%	2,7%
Riket	478 081	9,2%	2,3%
	Varav 18-24 år		
Nyköping	509	17,0%	3,5%
Länet	2 751	18,0%	5,6%
Riket	72 833	13,4%	4,9%

Utveckling näringsliv

Nyföretagande januari – juli 2020: 187 ft (168 föregående år +11,3%)

Konkurser januari - juli 2020: 23 st (16 st föregående år +44%, totalt antal anställda på dessa bolag = 31 personer)

Antal hushåll med ekonomiskt bistånd Nyköping, januari 2009-oktober 2020

Antal hushåll med ekonomiskt bistånd har varit fler under 2020 i jämförelse med tidigare år och har även ökat under tiden för granskning, med en topp under juli månad.

Våld i nära relation/ våldsutsatta vuxna

Ingen inrapporterad data. Verksamheterna rapporterar dock en tendens av ökat antal vuxna våldsutsatta och våld i nära relation. Däremot ser man inte en ökning av orosanmälningar för barn och unga. Uppgift från verksamhet till delåret.

Psykisk ohälsa

Ingen inrapporterad data. Verksamheterna rapporterar dock att den psykiska ohälsan har ökat som trolig konsekvens av pandemin och bedömer en fortsatt negativ utveckling. Man ser även att det föreligger risk att det kan komma att påverka sjukfrånvaron även i verksamheterna samt att det i ett samhälls- och samhällsekonomiskt perspektiv på sikt kan leda till ökade volymer utifrån biståndsbedömda insatser. Uppgift från verksamheterna till delåret.

Utredningens kommentar: det faktum att det finns belagd negativ tendens avseende en större social och ekonomisk utsatthet i samhället, är det oroande att samma tendens inte speglas i ett ökat antal orosanmälningar avseende barn och unga. Utredningen vill understryka att i varje fall där misstanke finns att barn riskerar fara illa, ska en orosanmälan göras. Därtill ska i varje ärende där en vuxen omfattas av en insats också tillfrågas om denne har barn och en bedömning görs i varje enskilt fall om detta barn riskerar fara illa och därmed finns skäl att göra en orosanmälan. Det är centralt att samtliga i kommunens verksamheter har kunskap om denna skyldighet, liksom att verksamheters rutiner är uppdaterade i enlighet och att medarbetare har kännedom om dessa.

3.8.2 Kommunen som verksamhet

Redovisning utfall för verksamhet, övergripande indikatorer.

Fall av bekräftad smitta bland brukare, alla verksamheter (kommunal regi och privata utförare)

Mellan den 20 april till och med 31 augusti hade kommunen rapporterat in totalt:

- 45 fall med bekräftad Covid—19 inom äldre- och demensboende
- 50 fall bekräftade Covid—19 inom hemtjänst, samt
- 5 fall bekräftade Covid—19 inom verksamheten för funktionsnedsatta.

Det innebär totalt 100 bekräftade fall under perioden för granskning.

Det ska noteras att underlaget bygger på den rapportering som sker från kommunen till Socialstyrelsen. Det innebär att kommunen rapporterar antal individer med smitta eller misstänkt smitta per given dag i verksamheterna. Det kan således medföra att det finns individer som finns med i rapportering från en vecka till en annan. De 45 fall med bekräftad Covid-19 inom äldre- och demensboende betyder alltså inte att det är 45 individer, utan sannolikt något färre.

Under vårens eskalering av coronapandemin sågs också en veckovis ökning i antal misstänkta och konstaterade fall med covid-19 inom kommunens omsorgsverksamheter liksom hos privata utförare. Vartefter omställning skedde och insatser sattes in i verksamheterna för att begränsa smittspridningen, minskade också antalet brukare med konstaterad och misstänkt smitta stadigt. Mot slutet av granskningsperioden hade verksamheterna veckovisa perioder med låg eller ingen konstaterad smitta bland brukare.

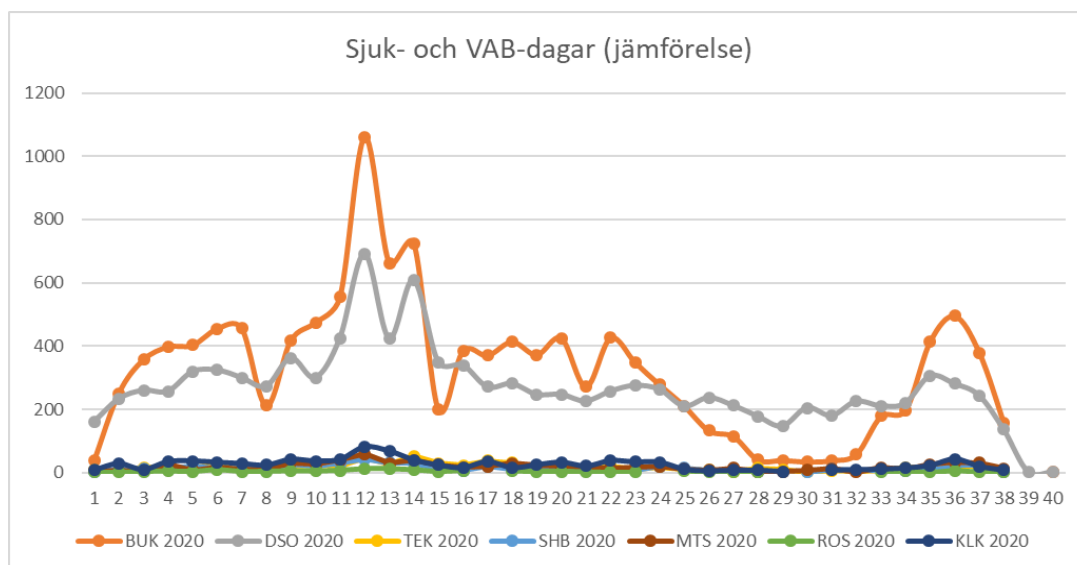
Utredningens anm. I skrivande stund har verksamheterna åter hanterat en period med ett ökat antal brukare med konstaterad eller misstänkt smitta. Nuläget är dock åter stabiliserat, där man för v. 49 rapporterat in 2 konstaterade fall och 6 misstänkta fall av covid-19 (SÄBO och LSS).

Samhällsservice som varit stängd helt eller delvis under perioden för granskning, med bedömd potentiell påverkan på individnivå:

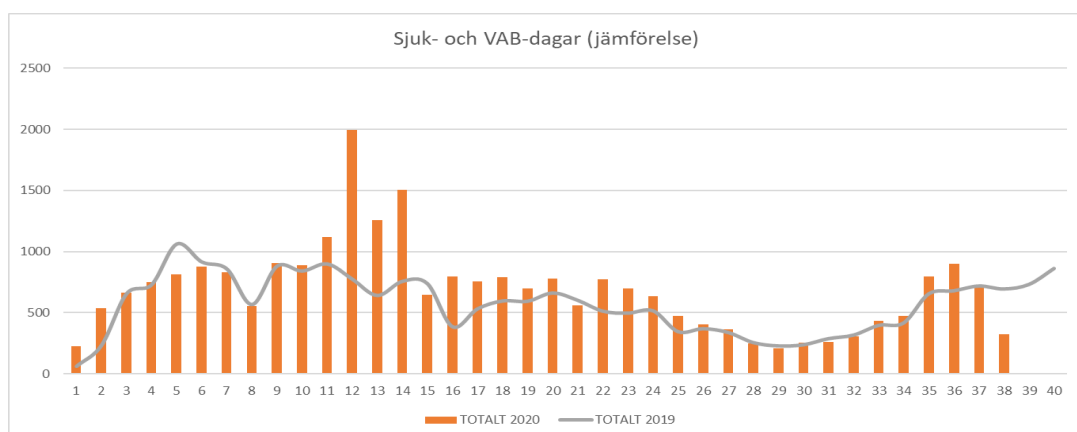
- *Daglig verksamhet äldre*
- *Dagverksamhet 65 år och yngre*
- *Dagverksamhet funktionsnedsättning*
- *Växelvård*
- *Öppna förskolan*
- *SFI studieväg 1*

Frånvaro sjuk- och VAB, kommunens verksamheter

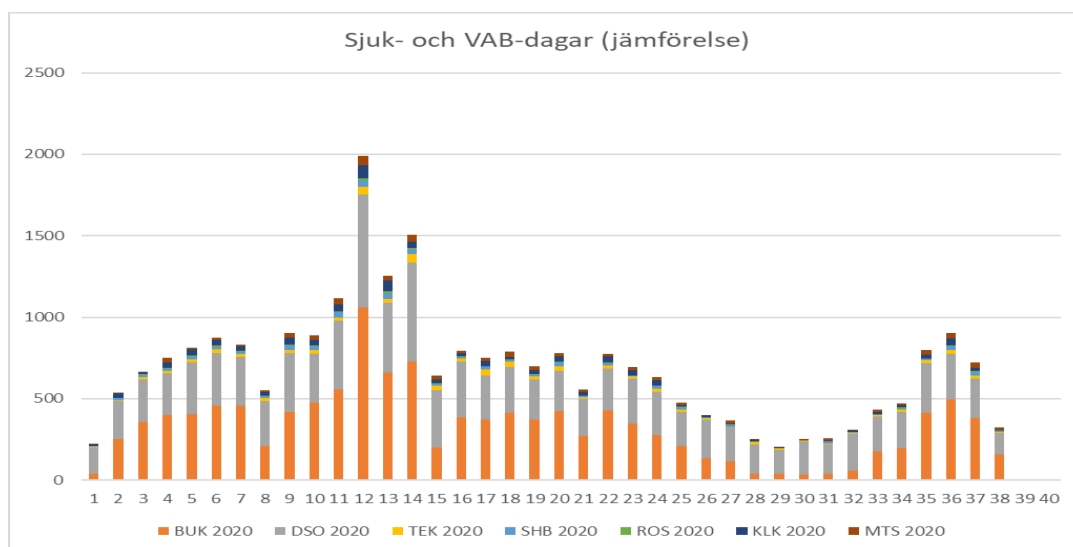
Sjuk- och VAB-dagar i kommunen 2020, jämförelse utvecklig per verksamhet

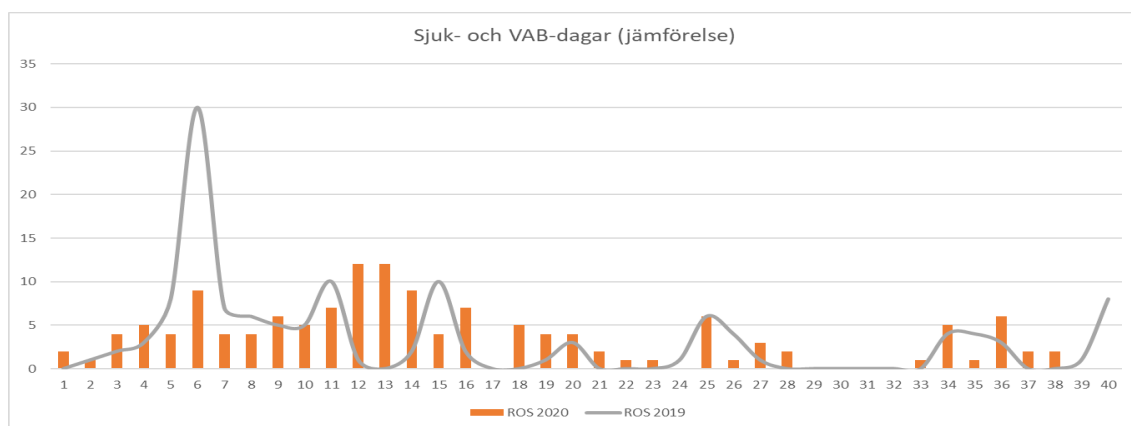
Sjuk- och VAB dagar kommunen totalt, jämförelse 2019–2020

Sjuk- och VAB-dagar kommunen totalt 2020, uppdelat på verksamhet

Sjuk- och VAB-dagar, ex. nedslag i verksamhet, ROS

Utredningens kommentar:

Att begränsa smittspridning inom kommunens verksamhet har varit bärande såväl för att bidra till att hålla nere smittan i samhället och för att säkerställa samhällsviktig verksamhet och upprätthållande av samhällsservice utifrån personalförsörjningsperspektiv. Den nationella rekommendationen som utfärdats har ex. varit att tillse möjlighet för personal att arbeta hemma i så stor utsträckning som möjligt.

Vissa skillnader i frånvaro kan ses i jämförelse över tid; mellan och inom kommunens verksamheter. ROS som visas i tabellen ovan utgör ett illustrativt exempel på en verksamhet i kommunen som sett stabil och relativt låg frånvaro oaktat coronapandemin.

Det finns således skillnader mellan verksamheter och inom olika verksamheter i utvecklingen av frånvaro oavsett skäl som kan vara intressanta för kommunen att undersöka vidare då verksamheter har löst ut uppgiften att begränsa smittspridning på lite olika vis. Utredningen menar därför kan finnas skäl att se över hur de verksamheter som till synes haft en stabil och/eller låg frånvaro har arbetat för att hålla nere frånvaron, i syfte att identifiera goda exempel med potential att spridas till andra delar av organisationen.

3.9 Bedömning av resultat av kommunens hantering av coronapandemin utifrån kommunens ansvar och ansvar i kris

Vad kan egentligen sägas i nuläget om utfall och effekt av kommunens insatser och hantering under Coronapandemin under våren 2020? Att utvärdera kommunens resultat under pågående pandemi är svårt, för att inte säga omöjligt, inte minst då eventuella samband mellan insatser och verkan i bästa fall blir högst spekulativa. Detta då motfrågan är minst lika relevant som omöjlig att svara på; hur hade utvecklingen sett ut om Nyköpings kommun inte agerat som den gjorde?

Förhoppningsvis kan dock det som idag betraktas som framgångsfaktorer och de lärdomar som kan dras ur identifierade brister och förbättringsområden bidra till en förbättrad krisledningsförmåga framgent och att kommunens gemensamma arbete så långt bidragit till en utveckling i rätt riktning.

3.9.1 Bedömning av kommunens förmåga att upprätthålla samhällsservice

Utredningens bedömning är att kommunens förmåga att upprätthålla samhällsservice under perioden för granskning varit god.

Utredningen bygger den bedömningen primärt på att kommunen relativt framgångsrikt lyckades prioritera resurser till att skydda samhällsviktig verksamhet och upprätthålla samhällsservice.

Utredningen menar vidare att där samhällsservice inte upprätthållits, dvs. i de fall verksamheter beslutat att reducera eller tillfälligt stänga ner service och tjänster, inte finns tillräckligt med underlag för att göra bedömningen om huruvida beslut fattats på skälig grund.

Oaktat detta rekommenderar utredningen vidare att när en händelse oavsett natur innebär stängning eller betydande reduktion av service eller tjänst, att detta föregås av konsekvensbedömning och plan för återgång. I synnerhet om reduktion av service, tjänst eller insats avser en längre tidsperiod och bedöms ha stor påverkan på invånarens liv och vardag. Därtill ser utredningen att skäl finns att se över beslutsordningen avseende reduktion av verksamhet under kris.

Framgångsfaktorer:

- *Uppdaterade kontinuitetsplaneringar*
- *Samordning och ledning från CKLS/ stöd och kvalitetssäkring från Räddning och säkerhet avseende utveckling av verksamheternas kontinuitetsplaneringar*
- *Snabb omställning där resurser prioriterades till basverksamhet*
- *God förmåga hos chefer att leda och fördela arbetsuppgifter vid omställning*
- *Verksamhetsövergripande samverkan genom prestigelöst förhållningssätt*
- *Samverkan och nätverk i samhället/ civila samhället*

Förbättringsområden:

- *Outnyttjade resurser: ex. HR, beställarkontor, specialistfunktioner inom digitalisering, juridik, ekonomi, samhällsbyggnad*

- *Om händelse påverkar personal eller arbetsmiljö eller förutspås påverkas i händelse av kris, involvera HR i ett tidigt skede samverka nära och systematiskt med fackliga representanter*
- *Utöka och förbättra kompetenskartläggning: vetskap om kompetensen i organisationen möjliggör att på verksamhets- och kommunövergripande nivå kunna omfördela resurser för att bättre säkerställa personalförsörjning*
- *Informationsdelning såväl inåt som uppåt i organisationen. Möjliggör samsyn kring lägesbild och förutsättningar och planering på mellan till lång sikt*
- *Stärkt samverkan/ nätverk utanför kommunen*

3.9.2 Bedömning av kommunens förmåga att leda, fördela och samordna krisledningsarbetet

Rambolls utvärdering av kommunens krisledningsarbete visar på en krisledningsorganisation med tydligt lärande i fokus och utvecklingsbenägenhet, med god möjlighet till uppnådd förmåga med riktat utvecklingsarbete inom ett antal utpekade åtgärdsområden.

Utredningens bedömning är att kommunens förmåga att leda, fördela och samordna krisledningsarbetet under perioden för granskning varit godkänd men med förbättringspotential.

Arbetet i kommunens krisledning präglades dock genomgripande av en prestigelöshet och samarbetsvilja som innebar att krisledningens arbete ständigt utvecklades och förbättrades.

Den målbild som styrde krisledningens arbete under den största delen av perioden för granskning; *säkerställa samhällsviktig verksamhet*, bedömer utredningen även att kommunen i hög utsträckning och framgångsrikt genomförde.

Dock angav målbildens riktning också ett brett fokus på samtliga verksamheter, vilket kan ha påverkat förmågan negativt att fokusera insatser till de verksamheter med störst behov och utmaningar.

Utredningens bedömning är även att CKLS förmåga i viss utsträckning präglades av reaktivitet där den hade gynnats av att ha ett längre tidsperspektiv på ledning genom vårens krishantering. Det innebar bland annat otydlighet i uppdragsgivning till divisioner och verksamhetsstaber och en något sen positionsförflyttning avseende ex. att ändra målbilden för staben, vilket kan ha inverkat negativt på samordningen av insatser för att mildra samhällskonsekvenser av pandemin inom kommunens geografiska ansvarsområde och försening av t.ex. upprättande av ISF.

En annan försvårade faktor var att inte tillräckligt många medarbetare hade tillräcklig kunskap om krisledning och stabsmetodik, vilket kan ha bidragit till en otydlighet i roller och mandat. Utredningen bedömer därtill att det fanns funktionella brister i krisledningsorganisationen som påverkande CKLS förmåga negativt

Utredningen bedömer även att krisledningsarbetet hade gynnats om analysförmågan (såväl inom CKLS som i verksamhetsstaber) hade breddats med kompetenser från fler/olika verksamheter; något som av olika skäl var svårt att tillse vid tiden för granskning bland annat på grund av svårigheter att ta in nya resurser och vid överlämning av uppgifter och ansvar.

Därtill ser utredningen att kommunen inom ramen för såväl krisledningsarbete som i ordinarie verksamhet generellt kan nyttja analyskapaciteten i organisationen i högre utsträckning; mer agilt sammansatt i matrisorganisation utifrån etablerat behov, syfte eller uppdrag.

Exempelvis: sammanställning och analys av långsiktiga samhällsekonomiska förutsättningar inför budgetprocess; dimensionering av utbildning inför en eventuell skolstängning eller analys av uppföljnings- och kvalitetsarbete på aggregerad nivå är alla uppdrag som kräver en bredd och ibland olika typer av kompetenser och funktioner.

Här finns möjlighet för kommunen att arbeta annorlunda såväl i vardag som i kris; exempelvis genom att sammansätta en grupp med analyskapacitet utifrån den uppgift som ska lösas ut inom en given tidsram. Det förutsätter dock framförhållning och att resurser avropas i tid för rimlig verksamhetsplanering och/eller att funktioner i organisationen utses för ändamålet och att tid avsätts i tjänst för att kunna svara upp mot behov när de uppstår.

Framgångsfaktorer:

- *Snabbt agerande för att aktivera krisledningsorganisation*
- *Gott nyttjande av den kompetens som Räddning och säkerhet besatt avseende såväl krisledning som kontinuitetsplanering*
- *Uthållighet och fortlöpande utvecklingsförmåga*
- *Upprättande av ISF och utökad samverkans- och samordningsförmåga*

Förbättringsområden:

- *Organisationens kompetens i krisledning och stabsmetodik*
- *Regelbundet utvärdera målbild i förhållande till händelsens utveckling*
- *Tydliggör roller, ansvar och mandat, i alla led*
- *Förutsättningar för proaktivitet i CKLS: den centrala krisledningens arbete ska ta sikte på händelsen på mellan- och lång sikt*
- *Tydliggör syfte och form för informations- och uppdragsdelning till och från CKLS, internt och ut mot samverkansparter*
- *Krisledningens arbete bör underbyggas även utifrån ekonomiska, juridiska och informations säkerhetsperspektiv*
- *Nyttja organisationens analyskapacitet. Utöka kommunens analyskapacitet i matrisorganisation såväl i krishantering som i ordinarie verksamhet.*

3.9.3 Bedömning av kommunens förmåga att upprätthålla politisk styrning

Utredningens bedömning är att kommunens förmåga att upprätthålla politisk styrning varit god, men med viss förbättringspotential.

Det är en genomgripande positiv bild som förmedlades av de förtroendevalda avseende tjänsteorganisationens förmåga att tillse förutsättningar för att kunna upprätthålla politisk styrning.

Framgångsfaktorer:

- *Tydlig och regelbunden information och kommunikation möjliggjorde för riktad styrning*
- *Tillgänglig och lyhörd tjänsteorganisation*

De förbättringsområden som dock identifierats rådde det en stark enighet kring och rörde primärt bristande förmåga att i tid tillse säkra och funktionella digitala lösningar för sammanträden, möten och protokollshantering.

Förbättringsområden:

- *Förutsättningar att upprätthålla politisk styrning genom säkra och juridiskt underbyggda digitala lösningar*
- *Likriktad, kvalitetssäkrad och förutsägbar informationsdelning skapar likvärdiga förutsättningar för styrning oavsett politisk församling*

3.9.4 Bedömning av kommunens förmåga att mildra konsekvenserna av coronapandemin

Som nämnts i tidigare avsnitt är det oerhört svårt att göra en tillförlitlig bedömning av resultatet av kommunens hantering i förhållande till att mildra konsekvenser av coronapandemin, i synnerhet då det inte går att bedöma hur utvecklingen hade sett ut om kommunen inte agerat som den gjort.

- *Bidra till att begränsa smittspridning; bland kommunens medarbetare och i samhället i stort*

Utredningen finner det svårt att göra en bedömning av kommunens förmåga att begränsa smittspridningen såväl inom kommunen som verksamhet som i samhället. Vad utredningen däremot kan konstatera är att kommunen lyckats hålla nere frånvaro (sjukfrånvaro och VAB-dagar) till en nivå som inneburit att personalförsörjning har säkrats och därmed stärkt förmågan att skydda samhällsviktig verksamhet och upprätthålla samhällsservice. I det hänseendet bedömer utredningen att kommunens förmåga varit god.

Dock ser utredningen anledning att se över närmare de verksamheter som varit synnerligen framgångsrika i att hålla stabil/ låg frånvaro över tid, i syfte att identifiera praxis för kommunen som helhet och som kan anpassas efter verksamhet.

- *Skydda brukare/omsorgstagare och riskgrupper inom våra verksamheter*

Utredningen finner det svårt att göra en bedömning av kommunens förmåga att skydda brukare/omsorgstagare och riskgrupper inom våra verksamheter.

Fakta är att Nyköping såg en överdödlighet under perioden för granskning; smitta tog sig in i våra verksamheter och avlidna med bekräftad covid-19 befann sig i insats (kommunens regi och privata utförare). Dock går det inte utifrån de underlag som hanterats i utredningen att utröna vad som är utfall av kommunens hantering och insatser eller vad som är brist på dito.

Dock skedde snabbt omställningar i verksamheten som t.ex. cohortvården, specialteam och systematiska utbildningsinsatser som också sammanföll i tid med att antal fall med konstaterad smitta

såg en positiv utveckling och stadigt minskade. Mot slutet av granskningsperioden hade verksamheterna veckovisa perioder med låg eller ingen konstaterad smitta bland brukare. Utifrån den bakgrunden ser utredningen att det finns skäl att hålla för sannolikt att de insatser och de omställningar som skett i verksamheterna också har bidragit till en utveckling i rätt riktning med minskad smittspridning bland brukare i kommunens omsorgsverksamheter och hos privata utförare. Samtidigt är det av stor vikt att hålla i utvecklingsarbetet och tillse att de lärdomar som fortsatt görs omsätts i praktiken, systematiseras och följs upp.

Utredningen vill dock understryka att det är förutsättningarna för praktikern i verksamheten som fortsatt ska förbättras för att en säker och trygg omsorg för kommunens omsorgstagare ska kunna uppnås och säkerställas.

- *Mildra samhällskonsekvenserna av coronapandemin*

Utredningen finner det svårt att göra en bedömning av kommunens förmåga att mildra samhällskonsekvenserna av coronapandemin. Detta inte minst på grund av att det är en eftersläpning avseende hur corona slår mot samhället och prognosen framåt är ännu mycket osäker.

Även om t.ex. Näringslivsenheten, samverkansfunktionen i CKLS och Kommunikationsavdelningen tog ett mycket stort ansvar i arbetet att med att mildra framförallt de samhällsekonomiska konsekvenserna av pandemin genom såväl samordning inom kommunens geografiska ansvarsområde och utfärdande av stödpaket till näringsliv och föreningsliv, är det oerhört svårt att bedöma huruvida eller vilken effekt kommunens insatser givit eller kommer ge på sikt, eller hur utvecklingen sett ut för samhället utan kommunens insatser.

Uppföljning av stödpaket 1 och 2

Stödpaket 1:

- **Uppskov med fakturor och hyra:**
 - 39 företag och föreningar har ansökt om uppskov.
 - Totalbelopp: Drygt 17,5 miljon kr, lejonpart av anståndsbeloppen återbetalade
- **Uteserveringar underlättas:** Perioden är förlängdes till 15 november. Åtgärden har uppskattats av krögarna. (efter rapportperioden har även vintersäsang införts)
- **Avbokningsavgifter slopas:** Det har gjorts avbokningar till ett värde av ca 1,3 miljoner. Inga nya uppgifter att redovisa.
- **Fakturabetalning till leverantörer påskyndas:** Rutinen implementerad men inte "automatisk", vid begäran från företag sker betalning omgående.
- **Tidigarelägga investeringar och hyra in personal:** Här finns mer att göra

Stödpaket 2:

- **Avlasta hotellen i arbetet med att stärka in försäljning av konvent, cuper läger genom att överta deras medlemskostnad för samverkansprojektet "Mötesplats Nyköping":** Infört
- **Evenemangsfond:** Många ansökningar inkomna, hela avsatta beloppet nyttjat och många smittsäkrade aktiviteter genomförda under hösten.

- **Hyra lokaler i Nyköpings Arenors bestånd rabatterat eller utan kostnad:** Hyresreducering har sökts av ett fåtal föreningar. Med anledning av att smittspridningen återkommit har bokningar avstannat och arrangemang skjutits på framtiden.
- **Utredning Skafferiavtal:** Fortlöper enligt plan. KS beslutade 15/6 att godkänna rapporten och ge Näringslivsenheten och Inköps- och upphandlingsenheten uppdraget att utföra en testperiod läsåret 2020/2021.
- **Hemsändningsbidrag:** Alla lanthandlare vidtalade. Bra att funktionen finns vid behov men för tillfället har lokala lösningar införts i samarbete med frivilligorganisationer.
- **Gratis gatuparkering i city:** Infört, för tidigt att bedöma effekt. Mottagits mycket positivt från handel. Perioden förlängd till 30 september.

Utredningens anm. De hyresrabatter som vissa hyresgäster kunnat söka, och beviljats, ligger utanför stödpaketet.

Dock ser utredningen att det arbete som drevs av bland annat Näringslivsenheten i kommunövergripande samverkan liksom upprättande av en ISF för att mildra de primärt samhällsekonomiska konsekvenserna hade gynnats om målbilden för CKLS hade ändrats i ett tidigare skede. Det hade kunnat öppna upp för bättre samordning och ledning i arbetet, tydligare ansvars- och rollfördelning liksom för att prioritera resurser till det arbetet tidigare i krishanteringen.

Därtill ser utredningen förbättringspotential för kommunens och då primärt krisledningens förmåga avseende att mildra pandemins samhällskonsekvenser utifrån sociala- och folkhälsoperspektiv, då fokus främst låg på pandemins konsekvenser för näringsliv och samhällsekonomin.

Utredningen bedömer därför att det under perioden för granskning hade kunnat riktas ett större fokus i krisledningens arbete för att också bevaka, förebygga och mildra samhällseffekter som ex. psykisk ohälsa, våldutsatthet, missbruk, ökad socioekonomisk utsatthet och barnperspektivet i detsamma. Detta då man tidigt gick ut nationellt och ställde negativa prognoser för folkhälsan med anledning av ökad arbetslöshet, permitteringar, sjukskrivningstal och ökad social isolering med anledning av distansarbete och undervisning.

Det ska dock tydliggöras att ansvar och arbete bedrevs och bedrivs i linjeorganisationen, men utredningen gör bedömningen att krisledningens samordning av det långsiktiga arbetet för att mildra samhällseffekterna av coronapandemin hade kunnat inlemma sociala- och folkhälsoperspektiv tidigare och i högre utsträckning. Detta inte minst för att följa den kommunövergripande lägesutvecklingen på området som underlag för prioritering och samordning också över tid förutsatt att coronapandemins sociala konsekvenser ser en fortsatt negativ utveckling; vilket inte är osannolikt då sociala effekter och konsekvenser ofta ser en eftersläpning.

Utredningen vill därför göra medskicket att krishantering utifrån ett samhällsperspektiv behöver bära med sig en tudelad tidsaxel där riktning omfattar möjlighet att rikta insatser både till att dämpa utfall här och nu men också till att proaktivt förbättra förutsättningar och mildra effekter som ligger på längre sikt genom t.ex. riktat förebyggande socialt arbete och arbete som tar sikte på de som riskerar fara mest illa på sikt: barn och unga.

Framgångsfaktorer:

- *Omställningsförmåga och utvecklingsbenägenhet*

- *Kreativitet och lösningsorienterat arbetssätt*
- *Samverkan i och utanför organisationen, t.ex. ISF och samordningsnod gentemot kommunens näringsliv*
- *Vissa verksamheter har sett lägre frånvaro än andra: möjlighet att identifiera best practise*

Förbättringsområden:

- *Inkludera ett mer långsiktigt samhällsperspektiv tidigare i krishanteringsarbetet*
- *Inkludera även sociala-, folkhälso-, och barnperspektiv i det långsiktiga samhällsperspektivet*
- *Regelbundet utvärdera målbild i förhållande till händelsens utveckling för både kommunen som verksamhet som för samhälle för att underlätta att rikta samordning och resurser rätt och i rätt tid*

4 FÄRDPLAN FRAMÅT

Utredningen föreslår slutligen följande som prioriterat för arbetet framåt för att utveckla kommunens krisberedskaps- och krishanteringsförmåga:

Utredningen rekommenderar att de lärdomar, framgångsfaktorer och förbättringsområden som identifierats i utredningen:

- *inventeras och prioriteras i enlighet med föreslagen hantering av Rambolls utvärdering av kommunens krisledningsarbete;*
- *förvaltas vidare i kommunens utvecklingsarbete framgent och att arbetet samordnas av utsedd funktion, samt*
- *att utredningens slutsatser kring lärdomar, framgångsfaktorer och förbättringsområden följs upp och utvärderas när pandemin är över eller när det bedöms lämpligt av kommunens beslutsfattare*

Utredningens medskick till prioritering för kommunens fortsatta utvecklingsarbete:

- *Plan för löpande utvecklingsarbete av verksamheternas kontinuitetsplaneringar*
- *Uppdatera kommunens krisledningsplan utifrån identifierat centrala lärdomar*
- *Plan för långsiktig kommunövergripande kompetenskartläggning*
- *Översyn av- och uppdatera rutiner som rör samhällsviktig verksamhet i syfte att minska sårbarhet. Tillse ex. tillgänglighet och att kritiska arbetsmoment beskrivs*
- *Inventera best practise hos verksamheterna avseende minskad smittspridning/ hålla nere frånvaro oavsett skäl*
- *Utveckla och utöka behovsstyrd analyskapacitet i matrisorganisation såväl i krishantering som i ordinarie verksamhet (se avsnitt 3.9.2)*
- *Plan för hållbar samordning av kommunens digitaliseringsbehov; säkerställ såväl digitala lösningar, tillräcklig teknisk utrustning och kompetens*

5 EPILOG: SEPTEMBER 2020 OCH FRAMÅT

Nedan följer en kort redogörelse för sådana händelser som skett från september 2020 till dags dato som utredningen bedömer vara av vikt för förståelse av kommunens fortlöpande hantering av coronapandemin.

Efter att beslut fattats om att avsluta den centrala krisledningsstaben återgick organisationen till ordinarie styrform. Samtliga som arbetat i stabsfunktioner ombads följa upp och utvärdera vårens arbete i CKLS; medskick och erfarenheter som varit mycket värdefulla i utredningsarbetet och för utvecklingsarbetet framgent för kommunens beredskaps- och krishanteringsförmåga.

I syfte att bibehålla omställningsförmåga för att fortsatt kunna skydda samhällsviktig verksamhet och upprätthålla samhällsservice i händelse av en plötslig lägesförändring hade Division social omsorg och Tekniska divisionen under sommaren en struktur för att snabbt kunna återaktivera stabsläge vid behov.

För att bibehålla fortsatt beredskap inför en negativ lägesutveckling med anledning av coronapandemin ombad kommundirektören samtliga i Centrala ledningslaget att varannan vecka med start i september rapportera in en nulägesbild där divisionerna redogör för läget i verksamheterna utifrån händelsen. Parallellt har omvärldsbevakning fortlöpt i organisationen avseende corona liksom avseende de råd och restriktioner som fortlöpande utfärdas från nationellt håll och som på olika vis fortsatt påverkar kommunen som verksamhet och som samhälle.

Under oktober månad ökade smittspridningen åter markant såväl nationellt som i länet. Torsdagen den 5 november infördes som konsekvens lokala allmänna råd för Sörmland på beslut av Folkhälsomyndigheten i samråd med smittskyddsläkaren i Sörmland.

Med anledning av lägesutvecklingen initierades den 4 november en central samordningsstab för Nyköpings kommun på beslut av kommundirektören och den 5 november hölls den första stabsorienteringen. Upprättandet av och strukturen för samordningsstaben underbyggdes utifrån flertalet av de lärdomar organisationen gjort sig under vårens krishantering.

Samordningsstabens målbild är att stödja en god kommunövergripande samordning och kommunikation av läget med anledning av Coronapandemin. Utifrån en veckovis upprättad samlad lägesbild sker en bedömning om utvecklingen som grund för beslut och förslag på åtgärder på kort och lång sikt.

Samordningsstabens uppdrag:

1. Samordningsstaben ska följa och dokumentera utvecklingen i kommunen både som organisation och geografiskt område.
2. Samordningsstaben ska samla in, sammanställa och analysera lägesbilder från verksamheterna i kommunen för att skapa en samlad lägesbild för Nyköpings kommun. Lägesbilden ska sammanställas och kommuniceras veckovis.
3. Utifrån utvecklingen görs en bedömning om den förväntade kommunövergripande utvecklingen på kort sikt (1–2 veckor) och lång sikt (2–4 månader)
4. Lägesbilden kan ligga till grund för beslut i divisionsledningar, CLL och/eller politiska beslut.

5. Beslut fattas i linjeorganisationen – inte i samordningsstaben. Samordningsstaben kan vid behov initiera stöttning till verksamheterna.

Som avslutande ord står vi återigen inför en eskalerande smittspridning i samhället med stor osäkerhet inför hur coronapandemin kommer att utveckla sig under kommande månader och vilka konsekvenser och effekter det kommer att föra med sig för kommunen som verksamhet och som samhälle.

Kommunens fortsatta arbete bör därmed noga följas upp löpande och utifrån den kunskap och de lärdomar organisationen gjort sig och fortsatt gör, ständigt arbeta för att förbättra kommunens hantering och därmed förmåga att säkerställa samhällsviktig verksamhet och upprätthålla samhällsservice för kommunens invånare.

6 ORD- OCH BEGREPPSLISTA

Central krisledning, central krisledningsstab (CKLS) - Består av en tillfällig sammansättning funktioner som tillsammans med stabschef utgör ledningsstöd till beslutsfattare under hantering av kris eller större samhällsstörning.

FHM - Folkhälsomyndigheten

ISF – inriktnings- och samordningsfunktion

Krisledningschef (KLC) - Högste beslutsfattare i en krisledningsorganisation. Underordnad krisledningsnämnd om en sådan är inrättad.

Krisledningsnämnd - Det måste finnas en krisledningsnämnd i varje kommun för att fullgöra uppgifterna under extraordinära händelser i fredstid (2 kap. 2 § lagen [2006:554] om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH)). Nämnden tillsätts av fullmäktige (6 kap. 2 § kommunallagen 2017:725, KL). Många typer av samhällsstörningar kan ofta hanteras inom ramen för ordinarie organisation genom att tjänsteorganisationen hanterar händelsen utifrån sina vanliga uppgifter och befogenheter. I andra fall kan händelser behöva hanteras av tjänsteorganisationen genom aktivering av krisledningsorganisationen. Vid en extraordinär händelse kan det krävas att krisledningsnämnden aktiveras.

Kontinuitetshantering eller kontinuitetsplan - plan för att upprätthålla sin verksamhet på en tolerabel nivå, oavsett vilken störning den utsätts för, till exempel när personalen inte kommer till jobbet, lokalerna inte går att använda, leveranser av viktiga varor och tjänster inte når oss eller vi drabbas av ett strömavbrott.

MAS – medicinskt ansvarig sjuksköterska

MSB – Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Stabschef (SC) - Stabschefen är utsedd att leda och fördela arbetet i en krisledningsorganisation. Stabschefen är underordnad krisledningschef.

KS §

Dnr KK20/627

Yttrande över revisionsrapport: Granskning av kommunstyrelsens beredning, kontroll och styrning av investeringar

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna genomfört en granskning av kommunstyrelsen i syfte att bedöma om kommunstyrelsen säkerställer en tillräcklig beredning, kontroll och styrning av investeringar. Revisionen bedömer att kommunstyrelsen **delvis** har säkerställt detta och ger därför kommunstyrelsen ett antal rekommendationer vilka bland annat rör upprättande av riktlinjer för investeringar som ett eget styrdokument, säkerställande att processen för uppföljning är tydliggjord i hela organisationen samt en försäkran om att budget- och beslutsprocessen avseende investeringar är ändamålsenlig på så sätt att budgeterade medel motsvarar förväntat utfall.

Kommunstyrelsen har tagit del av granskningen och delar i flera fall, men inte alla, revisionens uppfattning. Svar kring respektive rekommendation finns att läsa i "Yttrande över revisionsrapport: Granskning av kommunstyrelsens beredning, kontroll och styrning av investeringar".

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att anta yttrande avseende Revisionsrapport: granskning av kommunstyrelsens beredning, kontroll och styrning av investeringar.

Beslut till:

Revisionen

Ekonomiavdelningen

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Yttrande över revisionsrapport: Granskning av kommunstyrelsens beredning, kontroll och styrning av investeringar

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna genomfört en granskning av kommunstyrelsen i syfte att bedöma om kommunstyrelsen säkerställer en tillräcklig beredning, kontroll och styrning av investeringar. Revisionen bedömer att kommunstyrelsen **delvis** har säkerställt detta och ger därför kommunstyrelsen ett antal rekommendationer vilka bland annat rör upprättande av riktlinjer för investeringar som ett eget styrdokument, säkerställande att processen för uppföljning är tydliggjord i hela organisationen samt en försäkran om att budget- och beslutsprocessen avseende investeringar är ändamålsenlig på så sätt att budgeterade medel motsvarar förväntat utfall.

Kommunstyrelsen har tagit del av granskningen och delar i flera fall, men inte alla, revisionens uppfattning. Svar kring respektive rekommendation finns att läsa i "Yttrande över revisionsrapport: Granskning av kommunstyrelsens beredning, kontroll och styrning av investeringar".

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar:

att anta yttrande avseende Revisionsrapport: granskning av kommunstyrelsens beredning, kontroll och styrning av investeringar.

Mats Pettersson

Kommundirektör

Jukka Taipale

Ekonomichef

Beslut till:

Revisionen

Ekonomiavdelningen

Kommunstyrelsen

Yttrande avseende revisionsrapport: Granskning av kommunstyrelsens beredning, kontroll och styrning av investeringar

Kommunstyrelsen har tagit del av revisionens granskning. Revisionen bedömer att kommunstyrelsen delvis har säkerställt en tillräcklig beredning, kontroll och styrning av investeringar. Revisionen rekommenderar utifrån sin granskning kommunstyrelsen:

- Att upprätta riktlinjer för investeringar som ett eget styrdokument och i dessa riktlinjer inkludera information kring hur investeringskalkyler ska vara utformade för att utgöra ett tillräckligt beslutsunderlag
- Att säkerställa att processen för uppföljning är tydliggjord och förankrad i hela organisationen
- Tillse att plan för implementering av projektstyrningsverktyg tas fram och genomförs för alla enheter inom organisationen
- Tillse att roll och beslutsmandatet för kommunstyrelsens ärendeberedning (KSÄB) förtydligas i styrande dokument
- Att initiera ett förslag på revidering av policyn för god ekonomisk hushållning
- Att försäkra sig om att budget- och beslutsprocessen avseende investeringar är ändamålsenlig i syfte att tillse att budgeterade medel motsvarar realistiskt förväntat utfall

Övergripande riktlinjer för investeringar, som i dag finns i respektive års budget, kommer att förtydligas i flera avseenden däribland vilka investeringar som ska beslutas av kommunfullmäktige. Inget eget styrdokument kommer upprättas då målsättningen för närvarande är att samla alla riktlinjer kopplade till budgeten i dess dokument. Syftet med det är att riktlinjerna ska vara enkla att hitta och enkla att justera och utvärdera, vilket görs naturligt i samband med budgetarbetet.

Kommunstyrelsen anser precis som revisionen att det är viktigt med en enhetlig struktur för investeringskalkyler. Vid beräkning av investeringar används olika typer av nyckeltal.

För att öka tydligheten kring hur kalkylerna är framtagna bör riktlinjerna inkludera krav på att nyckeltal som används för beräkning samt eventuella driftskostnadseffekter som investeringen medför anges i kalkylerna.

Revisionen rekommenderar även kommunstyrelsen att säkerställa att processen för uppföljning inklusive hantering av ÄTOR är tydliggjord i hela organisationen. När det gäller upphandling av varor och tjänster så får ett ramavtal eller kontrakt ändras utan att ny upphandling genomförs om ändringen är lägre än 10 %, och för byggtreprenader lägre än 15 %. Om ändringen är större än så måste alltså en ny upphandling göras. Dessa ändringar av kostnader benämns som en ÄTA. En skrivning kring vad en ÄTA är finns ej specificerad i Inköpshandboken eller i övrigt på kommunens intranät (In) och kommer därför att inkluderas. Av projektledningsprocessen beslutad av tekniska divisionen (TEK-PE-031-R) framgår det dock hur projektledaren ska hantera ÄTOR, vilka underlag som ska finnas samt att beslut/godkännande av ÄTOR ska ske enligt delegationsordningen. Ett arbete med revidering av inköpsriktlinjerna pågår inom organisationen.

Revisionen rekommenderar även kommunstyrelsen att tillse att roll- och beslutsmandaten förtydligas i styrande dokument. Kommunstyrelsens ärendeberedning är dock ett forum för förankring och beredning av ärenden främst inför att beslut ska fattas på kommunstyrelsens sammanträden. Kommunstyrelsens ärendeberedningsgrupp har inget beslutsmandat och ämnas heller inte få något sådant. Att det uppfattats som att ärendeberedningsgruppen fattat ett beslut är olyckligt men är inget som ska ske i detta forum. Utifrån detta finns heller inget behov av att dess möten dokumenteras.

Kommunstyrelsen delar revisionens uppfattning att budget- och beslutsprocessen behöver förbättras så att budgeterade medel för investeringar motsvarar realistiskt förväntat utfall. Arbetet pågår ständigt för att förbättra framtagandet av prognoser och planer. Målbilden är att investeringsplanen är en realistisk väl prioriterad plan som organisationen faktiskt arbetar efter. Flera förbättringsområden har identifierats:

- Investeringsplanen kommer från och med budget 2022 knytas till en befolkningsprognos som baseras på historisk tillväxt istället för som tidigare, då måltillväxt på 700 invånare per år har använts
- Den totala investeringsramen har från och med budget 2021 delats upp på ett tydligare sätt så att ett prioriteringsarbete kan ske inom respektive ram
- Ett tydligt begränsat finansiellt utrymme ska specificeras vilket gör det nödvändigt att prioritera hårdare
- Investeringsplanen ska ha en starkare koppling till lokalresursplanen

Kommunstyrelsen anser vidare, precis som revisionen, att det är viktigt att kommunens gemensamma projektstyrningsverktyg används inom hela organisationen.

Implementering av verktyget är genomfört och utbildning har genomförts för alla medarbetare inom tekniska divisionen som arbetar med projekt. Ett fortsatt arbete med implementering och användande av verktyget inom andra delar av organisationen pågår.

Kommunstyrelsen anser precis som revisionen att policyn för god ekonomisk hushållning behöver revideras vilket kommer att ske under år 2021. De väsentliga delarna i policyn kommer att inarbetas i kommande budgetdokument.

Urban Granström

Kommunstyrelsens ordförande

Kommunstyrelsen

För kännedom:
Kommunfullmäktige

Granskning av kommunstyrelsens beredning, kontroll och styrning av investeringar

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Nyköpings kommun genomfört en granskning av kommunstyrelsen. Granskningen syftar till att bedöma om kommunstyrelsen säkerställer en tillräcklig beredning, kontroll och styrning av investeringar. Vår samlade bedömning är att kommunstyrelsen **delvis** har säkerställt en tillräcklig beredning, kontroll och styrning av investeringar. Bedömningen baseras på kontrollmålen för granskningen som redovisas i revisionsrapporten.

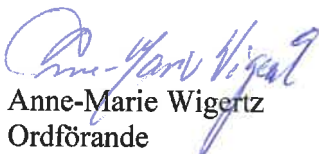
Efter genomförd granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Upprätta riktlinjer för investeringar som eget styrdokument för att tydliggöra den politiska styrningen av investeringar. Det bör klarläggas vad som avses med strategisk investering, det vill säga en sådan investering som skall fastställas av kommunfullmäktige.
- I riktlinjerna inkludera information om hur kalkyler ska vara utformade för att utgöra ett tillräckligt beslutsunderlag. Det bör även anges med vilken frekvens de ska uppdateras under ett projekts gång. Detta skulle även kunna kompletteras med en tillhörande mall.
- Säkerställa att processen för uppföljning är tydliggjord och förankrad i hela organisationen, inklusive hantering av ÄTOR. Tillse att roll och beslutsmandatet för kommunstyrelsens ärendeberedning (KSÄB) förtydligas i styrande dokument och att tillse att dess sammanträden dokumenteras.
- Försäkras om att budget- och beslutsprocessen avseende investeringar är ändamålsenlig i syfte att tillse att budgeterade medel för investeringar motsvarar ett realistiskt förväntat utfall.
- Tillse att plan för implementering av projektstyrningsverktyg vilket används inom särskild projektavdelning tas fram och genomförs för andra organisatoriska enheter som genomför investeringar.
- Kommunstyrelsen gör en översyn och initierar ett förslag på revidering av policyn för god ekonomisk hushållning.

A handwritten signature in blue ink, appearing to be a stylized name or set of initials.

Skriftligt svar önskas senast 2020-12-18

REVISORERNA

Anne-Marie Wigertz
Ordförande

Gunnar Johansson
Vice ordförande

Granskning av kommunens beredning, kontroll och styrning av investeringar

Nyköpings kommun

Augusti 2020

Jesper Häggman

Hugo Horstman

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Inledning	3
Organisation	5
laktagelser och bedömningar	6
Revisionsfråga 1 - styrdokument	6
laktagelser	6
Bedömning	8
Revisionsfråga 2 – politisk behandling och prioritering	9
laktagelser	9
Bedömning	12
Revisionsfråga 3 – rutiner för upphandling och ÄTOR	12
laktagelser	12
Bedömning	14
Revisionsfråga 4 – uppföljning av avtal	14
laktagelser	14
Bedömning	15
Revisionsfråga 5 - projektkalkyler	16
laktagelser	16
Bedömning	17
Revisionsfråga 6 - systemstöd	17
laktagelser	17
Bedömning	19
Revisionsfråga 7 - projektavslut	20
laktagelser	20
Bedömning	21
Revisionell bedömning	22
Rekommendationer	22
Bedömningar av revisionsfrågor	23
Bilagor	25
Bilaga 1 – processscheman investeringsprocessen	25
Bilaga 2 – tjänsteskrivelse för investering	27
Bilaga 3 – skärmlapp projektverktyg	29

Sammanfattning

Efter genomförd granskning bedömer vi att kommunstyrelsen **delvis** har en tillräcklig beredning, kontroll och styrning av investeringar. Övergripande riktlinjer för investeringar har fastställts som del av kommunens mål och budgetdokument. Riktlinjerna saknar dock väsentliga uppgifter, t.ex. uppgifter om vilka beslutsunderlag som ska framtas vid politiska beslutstillfällen. En mer omfattande beskrivning av kommunens investeringsprocess beskrivs i framtagen investeringsrutin, vilken ej är beslutad politiskt. Systemstöd finns för dokumentation och löpande uppföljning av investeringar. Projektstyrningsverktyg finns men är inte implementerat inom samtliga avdelningar vilka driver projekt inom kommunen. Vi ser ett behov av att formalisera investeringsprocessen ytterligare, avseende projektkalkyler och förankring av ÄTA-hantering som två tydliga exempel.

Rekommendationer

Efter genomförd granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Upprätta riktlinjer för investeringar som eget styrdokument för att tydliggöra den politiska styrningen av investeringar.
- I riktlinjerna inkludera information om hur kalkyler ska vara utformade för att utgöra ett tillräckligt beslutsunderlag. Det bör även anges med vilken frekvens de ska uppdateras under ett projekts gång. Detta skulle även kunna kompletteras med en tillhörande mall.
- Säkerställa att processen för uppföljning är tydliggjord och förankrad i hela organisationen, inklusive hantering av ÄTOR.
- Tillse att roll och beslutsmandatet för kommunstyrelsens ärendeberedning (KSÄB) förtydligas i styrande dokument och att tillse att dess sammanträden dokumenteras.
- Försäkras sig om att budget- och beslutsprocessen avseende investeringar är ändamålsenlig i syfte att tillse att budgeterade medel för investeringar motsvarar ett realistiskt förväntat utfall.
- Tillse att plan för implementering av projektstyrningsverktyg vilket används inom särskild projektavdelning tas fram och genomförs för andra organisatoriska enheter som genomför investeringar.

Inledning

Bakgrund

Nyköpings kommun har haft en relativt hög investeringsnivå under hela 2010-talet, främst driven av befolkningsökningen i kommunen under denna period. I samband med detta har kommunkoncernens låneskuld ökat från 25 000 kronor per invånare 2010 till 55 000 kronor per invånare per slutet av år 2018.

År 2019 uppgick Nyköpings kommuns nettoinvesteringar till 313 mnkr, vilket var 379 mnkr lägre än budgeterat. Att genomförandetakten släpar efter beror i huvudsak på att projekt tar längre tid än beräknat och att utgifterna därmed skjuts på framtiden.

Kommunens investeringsram uppgår år 2020 till 587 mnkr. Investeringsramen för hela perioden 2019–2022 uppgår till 2 107 mnkr.

Under perioden 2020–2022 beräknas investeringar i lokaler och utrustning för grundskola och förskola att vara fortsatt prioriterat. En ny grundskola samt utbyggnad/nybyggnad av fem förskolor planeras under perioden. Nyköpings kommuns befolkningsprognos 2018–2030 anger en målprognos om en befolkningsökning på 700 personer per år under perioden. Av befolkningsprognosen framgår att behovet av förskole- och grundskoleplatser fortsatt kommer att öka. Även andelen äldre över 80 år kommer att öka, med en snabbare prognostiserad utveckling perioden 2022–2029. Det beräknas leda till att nya lokaler behöver tillskapas.

Investeringar omfattar en rad väsentliga och komplexa frågeställningar som behöver hanteras av kommunen för att säkerställa en ändamålsenlig och effektiv process som lagenlig hantering och korrekt redovisning. Utifrån planering och bedömning av väsentlighet och risk har revisorerna beslutat att granska detta område under 2020.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningen har syftat till att besvara följande revisionsfråga:

Har Kommunstyrelsen en tillräcklig beredning, kontroll och styrning av investeringar?

Kontrollmål

Följande kontrollmål har granskats i syfte att besvara den övergripande revisionsfrågan:

- Det finns tydliga styrdokument och riktlinjer för investeringar på såväl politisk nivå som på tjänstemannanivå. Det finns rutiner för att säkerställa att dessa efterlevs.
- Det finns en ändamålsenlig politisk behandling och prioritering av projekt och tidpunkt för investeringar. Erforderliga underlag ligger till grund för politiska beslut (t ex driftkostnadskalkyler, kapitalkostnadskalkyler, konsekvensanalyser, effektbeskrivningar m.m.).
- Det finns rutiner som säkerställer att lagen om offentlig upphandling följs i investeringsprojekt vid initial upphandling samt vid ändrings- och tilläggsarbeten (ÄTOR).
- Det finns avtal med de leverantörer som anlitas och uppföljning sker att köpta varor och tjänster är enligt avtal.
- Projektkalkyler upprättas och följs upp löpande med kontinuerlig återrapportering till politisk beslutsnivå.
- Det finns ett ändamålsenligt systemstöd för uppföljning och redovisning per projekt.
- Projektavslut hanteras korrekt i samband med färdigställande och ekonomisk uppföljning sker mot förkalkyl.

Revisionskriterier

Styrande och stödjande dokument som är relevanta i granskningen är:

- Budget 2019 - Flerårsplan 2020–2021
- Reglemente för kommunstyrelsen
- Delegationsordning för kommunstyrelsen
- Inköspolicy
- Kommunens riktlinjer för upphandling
- Beslutade avtal och bilagor
- ABT 06 (allmänna bestämmelser för totalentreprenader)

Avgränsning

Granskningen har avgränsats i huvudsak till budgetåret 2019. Två större investeringsprojekt har granskats inom ramen för granskningens kontrollmål. De utvalda investeringsprojekten är: Ombyggnation Bryngelstorp samt Havsörnen och Arnö Allé. Granskningen har avgränsats till att omfatta Kommunstyrelsen, men kommer även till del behandla övriga nämnder i den mån de berörs av utvalda stickprov.

Metod

Granskningen har genomförts med följande metod:

- Granskning av styrande dokument, rutiner och gjorda uppföljningar.
- Granskning av fakturor, politiska beslut, beslutsunderlag, upphandlingsdokumentation i de två stickprovsutvalda investeringsprojekten.
- Granskning av projektuppföljningar och återrapporteringar.
- Inom ramen för granskningen har följande funktioner inom kommunen intervjuats:
 - Kommunstyrelsens ordförande
 - Kommunstyrelsens 1:e vice-ordförande
 - Ekonomichef, Ekonomiavdelningen
 - Controller, Ekonomiavdelningen
 - Divisionschef, Tekniska divisionen
 - Ekonomichef, Tekniska divisionen
 - Fastighetschef, Kommunfastigheter
 - Förvaltare/Projektledare Ombyggnation Bryngelstorpskolan, Kommunfastigheter
 - Förvaltare/Projektledare Havsörnen och Arnö Allé, Kommunfastigheter
 - Projektchef, Tekniska divisionen
 - Ekonom, division samhällsbyggnad
 - VA-chef, Nyköping Vatten

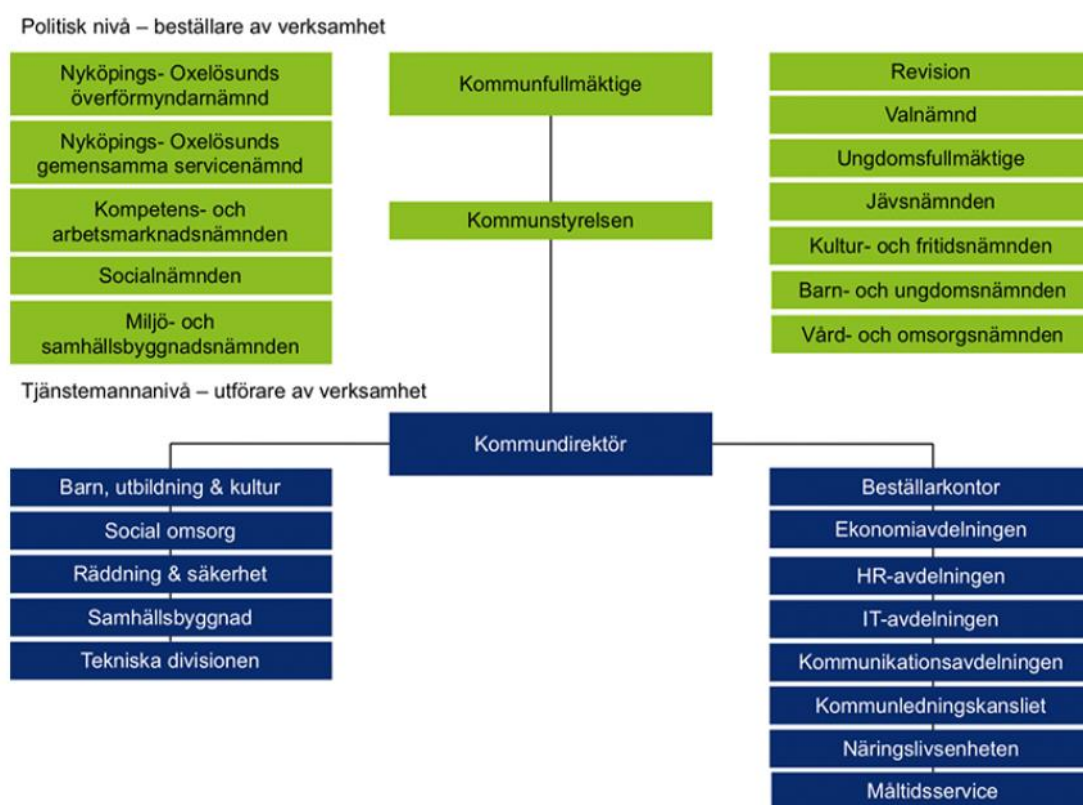
Granskningen har varit föremål för sakgranskning av samtliga intervjuade.

Organisation

Reglemente för kommunstyrelsen antogs av kommunfullmäktige 2019-05-14 § 107 och är gällande från 1 juni 2019. Av reglementet framgår att kommunstyrelsen inom ramen för sitt ansvar för produktionsresurser ansvarar för den interna produktionen avseende investeringar och lokaler. Vidare framgår att kommunstyrelsen ansvarar för att kommunens organisation är rationell och effektivt organiserad. Styrelsen svarar vidare för att underhålla och förvalta kommunens fasta och lösa egendom.

Reglemente för kommunstyrelsen stipulerar att styrelsen inom ramen för sin uppsiktsplikt ska övervaka att de av fullmäktige fastställda målen och planerna för verksamheten och ekonomi efterlevs. Relaterat sin styrfunktion ska styrelsen tillse att kommunens löpande förvaltning och produktion handhas rationellt samt tillse att uppföljning och resultatanalys gör och redovisas till fullmäktige.

Figur 1: Organisationsschema Nyköpings kommun.

Iakttagelser och bedömningar

Revisionsfråga 1 - styrdokument

Det finns tydliga styrdokument och riktlinjer för investeringar på såväl politisk nivå som på tjänstemannanivå. Det finns rutiner för att säkerställa att dessa efterlevs.

Iakttagelser

Policy för god ekonomisk hushållning

Kommunens *Policy för god ekonomisk hushållning* antogs av kommunfullmäktige 2013-12-10 § 287. I policyn anges finansiella mål som har betydelse för god ekonomisk hushållning i kommunen. Ett av de övergripande målen för god ekonomisk hushållning i kommunen angivna i policyn är att självfinansieringsgraden för investeringar från och med år 2017 ska vara 100 procent. Vi noterar att detta inte har kunnat uppfyllas något år 2017–2019.

Policyn för god ekonomisk hushållning har inte reviderats sedan den blev antagen och är inte fullt aktuell.

Riktlinjer för investeringar

I kommunfullmäktiges Budget 2020 med flerårsplan 2021–2022 (KF 2019-10-08 § 237) inkluderas *Riktlinjer för investeringar*. Det föreskrivs att kommunens investeringar ska ske utifrån ett helhetsperspektiv och bedömas utifrån ett långsiktigt behov. Av riktlinjerna för investeringar framgår vidare att kommunens investeringar delas upp i två huvudgrupper efter finansieringssätt:

- Investeringar för skattefinansierad verksamhet.
- Investeringar för affärsdrivande verksamhet, taxefinansierad verksamhet.

Enligt riktlinjerna anvisar fullmäktige total investeringsram för kommunen. Ramen består av:

- KS ofördelade investeringsram. Investeringar inom den ramen ska godkännas av kommunstyrelsen i varje enskilt fall.
- Ramar för mindre investeringar med återanskaffningskaraktär (under 1 mnkr) per verksamhetsområde.

Större strategiska investeringar ska alltid behandlas av kommunfullmäktige även om de ryms inom ram. Av riktlinjerna framgår dock ej utifrån vilka kriterier en investering är att betrakta som strategisk. Även i intervjuer beskrivs att detta inte är tydligt definierat varken formellt eller informellt. Inget ärende avseende att besluta om en strategisk investering beskrivs i intervju ha varit föremål för behandling i kommunfullmäktige under den senaste 2–3-årsperioden.

Det framgår inte av riktlinjerna vilka underlag som ska tas fram inför politiska beslut avseende investeringar, såväl strategiska som icke-strategiska investeringar.

I kommunfullmäktiges budgetdokument finns inte investeringar angivna på projektnivå. Beslut per projekt görs istället av kommunstyrelsen löpande från kommunstyrelsens ofördelade investeringsram. Det finns en dokumenterad sammanställning (plan) över vilka projektbeslut som ryms inom den ofördelade investeringsramen på detaljerad nivå inklusive prognos över kostnader per år och beskrivning av respektive investeringsprojekt som vi har tagit del av. Denna plan tar däremot inte kommunfullmäktige del av inför beslut av investeringsramar.

I budgetanvisningarna för budget 2021–2023 finns en tidplan för budgetprocessen med investeringar. Det har framgått att budgetanvisningar inte har beslutats på politisk nivå. Enligt kommunens nya process ska strategisk samverkansgrupp ta detta beslut, det sammanträdet blev dock inställt med följderna att budgetanvisningarna inte formellt godkännts. Vidare finns det instruktioner för hur olika delar i budgetprocessen för investeringar ska gå till bl.a. äskandet och prioritering. Förslag till investeringsramar för de olika verksamheterna anges även i budgetanvisningarna. Vidare anges att en beskrivning av projektet samt en beskrivning av alternativ till investeringen ska redovisas i systemverktyget BPA.

I riktlinjerna anges att uppföljning av pågående investeringar ska ske regelbundet till kommunstyrelsen. I riktlinjerna tydliggörs dock ej vad som är att betrakta som regelbunden uppföljning. Vidare anges ej i riktlinjerna under vilka förutsättningar politisk uppföljning och beslut ska ske vid uppkomna avvikelser för beslutade investeringar.

I riktlinjerna anges att slutredovisning och efterkalkyl ska anmälas till central ekonomiavdelning. Närmare direktiv om hur slutredovisning av avslutade investeringsprojekt ska ske till kommunstyrelsen eller annan politisk instans anges ej i riktlinjerna.

I riktlinjerna för investeringar framgår de övergripande regelverket för hantering av de kapitalkostnader investeringar medför och hantering av avskrivningar och internränta relaterat detta. Verksamheterna belastas med intern ränta på bokförda värden för investeringar som beräknas på anskaffningsvärde reducerat med avskrivningar. Intern räntan på mark, inventarier, fastigheter och anläggningar samt exploateringar utgår med 1,5% för år 2020–2022. Riktlinjer i kommunfullmäktiges budget stipulerar att huvudregeln är att ombudgetering/omdisponering inte ska ske.

Investeringsrutin och rutin för framskrivning

Upprättad *Investeringsrutin*, godkänd av kommundirektör 2014-01-01 och senast reviderad 2020-04-03, har som syfte att beskriva kommunens investeringsprocess, säkra god redovisningssed, ge förutsättningar för genomarbetade beslutsunderlag och att kvalitetssäkra olika arbetsmoment. Det är ekonomiavdelningen som är ansvarig för revidering av rutinen vid behov.

Rutinen omfattar en definition av samt kriterier för att en anskaffning ska vara att betrakta som en investering. Relaterat detta anges i rutinen vad som är att betrakta som en ny-, om- och tillbyggnad och vad som är att betrakta som reparation och underhåll. Regler för hantering av avskrivningar och internränta anges vidare mer utförligt i investeringsrutinen.

Investeringsrutinen omfattar en processbeskrivning för kommunens investeringsprocess. Avseende behovsinventering ska det enligt investeringsrutinen ske löpande i lokalberedningsgruppen för fastighetsinvesteringar. För övriga investeringar ska divisionschef/verksamhetschef sammanställa investeringsbehovet för sina respektive verksamheter och föredra framtaget investeringsbehov i investeringsgruppen. Kommunens investeringsprocess och dess olika delar enligt ovan beskrivs mer utförligt under revisionsfråga 2 nedan, se även bilaga 1 för processkartor avseende kommunens investeringsprocess.

Investeringsrutinen föreskriver att i beslutsunderlag som tas fram under budgetprocessen ska samtliga kostnader framgå, inklusive driftskostnader, innan det lämnas vidare till investeringsgruppen. Det framgår även att för investeringar över 10 mnkr krävs ett utökat underlag. Alla investeringar ska ha föregåtts av en prioritering. För angivelser kring ytterligare uppgifter och beslutsunderlag som ska tas fram inför politiska beslut om investeringar hänvisas till Rutin för framskrivning till KS/KF och instruktioner i systemverktyget BPA. Instruktionen i BPA beskriver hur uppgifter dokumenteras i systemverktyget, bl.a. beskrivning av projektet, investeringskalkyl och driftskostnader samt projektorganisation.

Avseende uppföljning av pågående investeringsprojekt anges i investeringsrutinen att investeringar ska följa upp löpande av respektive division/verksamhet, samt att redovisning till kommunstyrelsen skall göras fyra gånger om året enligt fastställd tidplan för verksamhetsuppföljningar (februari, april, augusti och oktober). Uppföljning av investeringsprojekt ska göras avseende tid, kostnad och innehåll. Uppföljning inom respektive division/verksamhet görs på månadsbasis i stödsystemet BPA (hypergene).

Av genomförd protokollgenomgång omfattande kommunstyrelsens samtliga sammanträden år 2019 samt sammanträden per april år 2020 noteras dock att uppföljning av investeringar till kommunstyrelsen under verksamhetsåret 2019 gjorts per februari, april och augusti. I intervju anges att uppföljning per oktober endast delgetts kommunstyrelsen per mejl. Se revisionsfråga 5 nedan för en mer utförlig redogörelse för uppföljning av pågående investeringsprojekt till kommunstyrelsen.

Divisioner/verksamheter anges i rutin vara skyldiga att skyndsamt rapportera till kommunstyrelsen om de upptäcker större avvikelser avseende tid, kostnad eller innehåll. Relaterat detta anges i rutinen att omprioritering av budget mellan olika projekt eller en utökad budget för enskild investering kräver ny framskrivning för beslut i kommunstyrelsen. Divisionschefer/verksamhetschefer anges dock ha visst utrymme att hantera avvikelser av mindre karaktär enligt följande:

- 5 procent avvikelse accepteras gällande projekt mellan 0–5 mnkr.
- 3 procent avvikelse accepteras för projekt mellan 5–100 mnkr.
- För mindre projekt inom internbudget gäller beslutad ram.

I rutinen anges att slutredovisning till kommunstyrelsen omfattande utvärdering av projektet utifrån tid, kostnad och innehåll ska genomföras för alla större projekt över 50 mnkr efter att slutredovisning dokumenterats i projekthanteringssystemet BPA (hypergene).

I rutin för framskrivning till KS/KF (framtagen och senast uppdaterad av kommunsekreterare 2019-01-22) anges ett antal frågeställningar som ska besvaras genom tjänsteskrivning vid framskrivning av investeringsärenden avseende kommunstyrelsens ofördelade investeringsram. Det anges att underlaget ska innehålla uppgifter om bl.a. nytta, tidplan, alternativ och ekonomiska konsekvenser inklusive driftskostnader. Detta avser dock vid framskrivning för att ta del av kommunstyrelsens ofördelade investeringsram men inte vid framskrivning inom ramen för budgetprocessen (se revisionsfråga 2 samt bilaga 2 nedan).

Bedömning

Revisionsfrågan bedöms **delvis uppfylld**.

Bedömningen baseras på följande grunder:

- Vi noterar att kommunens policy för god ekonomisk hushållning är beslutad 2013 och att dokumentet inte är fullt aktuellt. Övergripande riktlinjer för investeringar har fastställts inom ramen för kommunens mål och budgetdokument. Budgetanvisningar för kommande års investeringsbudget upprättas även med tidplan och uppgifter om processer för bl.a. äskande och prioritering. Budgetanvisningarna för kommande budgetår har dock ej beslutats politiskt.
- Riktlinjerna skulle emellertid kunna förtydligas i flera avseenden. Det anges inte tydligt vilka underlag som ska tas fram för att projekt ska budgeteras, särskilt inom ramen för den årliga budgetprocessen. Det bör även framgå vid vilka beslutstillfällen kalkylerna ska uppdateras för att utgör ett tillräckligt beslutsunderlag. Vi noterar vidare att riktlinjerna inte tydliggör när under verksamhetsåret återrapportering avseende pågående investeringar ska ske till politiskt ansvarig nivå och under vilka förutsättningar avvikelser i pågående investeringsprojekt ska återrapporteras till ansvarig politisk instans.

- Det finns en av tjänstemän framtagen dokumenterad investeringsrutin som förtydligar investeringsprocessen för såväl beslut av investeringar som uppföljning av investeringar. Behovsinventering för investeringar utöver fastigheter skulle dock kunna tydliggöras i rutinen.

Revisionsfråga 2 – politisk behandling och prioritering

Det finns en ändamålsenlig politisk behandling och prioritering av projekt och tidpunkt för investeringar. Erforderliga underlag ligger till grund för politiska beslut (t ex driftkostnadskalkyler, kapitalkostnadskalkyler, konsekvensanalyser, effektbeskrivningar m.m.).

lakttagelser

Investeringsprocessen - Beslut om investeringsramar

I budgetanvisningar för investeringar inför budget 2021–2023 anges att investeringsbehovet specificeras genom att äskanden registreras i systemverktyget BPA. Eventuella driftkostnader som uppkommer i samband med investeringen ska beskrivas vid registrering av äskande. Investeringsramarna som respektive verksamhet ska utgå ifrån i sina äskanden finns angivna i budgetanvisningarna på fem års sikt.

Av investeringsrutin framgår att investeringsbehov kan äskas på två sätt, antingen inom ramen för kommunens budgetprocess eller under pågående verksamhetsår. Förfarandet vid uppstått investeringsbehov under löpande verksamhetsår anges i processkarta (se bilaga 1).

Enligt investeringsrutin ska äskanden normalt lämnas på våren året innan investeringen är tänkt att genomföras. Varje divisionschef/verksamhetschef ansvarar för att ta fram sina behov av investeringar. Alla investeringar som är strategiska ska förankras med berörd nämnd. Definition eller kriterier för vad som är att betrakta som en strategisk investering anges ej i investeringsrutin. Alla investeringar som föreslås ska ha föregåtts av en prioritering. I intervju beskrivs att prioritering i första hand görs på tjänstemannanivå, men att det åligger respektive verksamhet att informera om detta arbete till berörd nämnd. När investeringen lämnas vidare till investeringsgruppen ska det finnas ett underlag som är tillräckligt för att kunna fatta ett beslut. För investeringar över 10 mnkr krävs ett utökat underlag. Av underlaget ska samtliga kostnader för investeringen framgå, även hur driftkostnader påverkas av projektet.

Investeringsbehoven ska delas upp i två spår - ny-, om- eller tillbyggnad samt övriga investeringar. Behovsinventeringen avseende fastigheter och lokaler på tjänstemannasidan sker löpande i lokalberedningsgruppen. Lokalberedningsgruppen svarar även för samordning, planering och uppföljning av ärenden avseende fastigheter och lokaler. I lokalberedningsgruppen representeras lokalutnyttjande division av verksamhetschef och lokalsamordnare. Berörda förvaltare från kommunfastigheter och kommunens bostadsbolag (Nyköpingshem) deltar också och vid behov även fastighetschefen. Lokalberedningsgruppen ansvarar inom ramen för investeringsprocessen bl.a. för huruvida investeringen finns med i lokalresursplanen, att ekonomiska konsekvenser för hela kommunen av investeringen är framtagna samt att alternativ till vald investering analyserats. Alla beslutsunderlag ska finnas dokumenterade i BPA under respektive projekt. I investeringsrutinen anges att lokalberedningsgruppen svarar för att bereda ett konkret förslag/underlag till tjänstemannagruppern lokalstyrgruppen. I intervju framkommer dock att lokalstyrgruppen vid tid för granskning ersatts av strategisk samverkansgrupp (SSG), i vilken ingår: divisionschef tekniska, divisionschef samhällsbyggnad, divisionschef social omsorg, divisionschef barn utbildning kultur, kommundirektör, ekonomichef och näringslivschef.

SSG beskrivs i intervju i likhet med tidigare lokalstyrgrupp arbetar på uppdrag av kommunstyrelsen och ansvarar för:

- strategiska överbåganden och förslag i större lokalförsörjningsärenden
- att ta ställning till lokalberedningsgruppens förslag och fatta beslut om vilka investeringar som ska föreslås för budgetberedningen
- att återremittera bristande underlag till lokalberedningsgruppen

SSG behandlar även övriga investeringar som inte berör fastigheter. Investeringsgruppen ansvarar för att:

- ta ställning till, prioritera, och fastställa vilka investeringar som ska föreslås för budgetberedningen.
- remittera förslag vid bristande underlag.

Enligt investeringsrutinen inleds den politiska beslutsprocessen med att budgetberedningen prioriterar efter angelägenhetsgrad och tidsperspektiv över tre budgetår efter att divisioner/verksamheter gjort sina äskanden. Ett förslag till investeringsramar bereds utifrån ett politiskt och ekonomiskt perspektiv. Därefter fastställs budgetramarna av kommunstyrelsen för att slutligen fastställas av kommunfullmäktige i samband med budgetbeslutet.

Investeringsrutinen beskriver att när ramarna är fastställda innebär det att varje division/verksamhet tilldelats ramar som är tänkta att användas till mindre investeringar och investeringar av återanskaffningskaraktär. Nämndernas samlade ramar för denna typ av investeringar uppgår år 2020 till 76,3 mnkr. Divisioner och verksamheter kan utifrån tilldelad investeringsram prioritera bland äskade projekt vad som ska göras för kommande år. Verksamheter (bl.a. avgiftskollektiven) som har större ramar behöver dock stämma av med sin nämnd innan projekten genomförs. I fullmäktigebudget står specifikt belopp och vilken nämnd där avstämning ska göras. Investeringarna ska vara förankrade mellan nämnd och division innan internbudgeten beslutas. Enligt uppgift fattar dock inte beställande nämnd något beslut gällande investeringar.

Kommunfullmäktige fastställer även en ram för kommunstyrelsens ofördelade investeringsmedel i samband med budgetprocessen. Samlad ofördelad investeringsram avseende kommunens skattefinansierade verksamhet uppgår i budget för verksamhetsåret 2020 till 484 mnkr. Vilka investeringsprojekt som ingår i denna ram specificeras inte i budgetdokumentet utan kan enbart ses i BPA och är klassat som arbetsmaterial. Av intervju framgår att kommunfullmäktige i samband med beslut om ofördelad investeringsram i första hand tar beslutet utifrån tillgängligt finansiellt utrymme relaterat de kapitalkostnader investeringar medför.

Äskande om att ianspråka medel från den ofördelade investeringsram utgår i huvudsak från dokumenterad plan för investeringar. Denna investeringsplan är inte beslutad politiskt men beskrivs i intervju ha varit föremål för informell beredning inom framförallt kommunstyrelsens ärendeberedning (KSÄB), men delvis också kommunstyrelsen. Av erhållen investeringsplan för åren 2019–2021 framgår bedömd kostnad per investering och per år 2019–2022 samt en övergripande beskrivning per projekt. Motsvarande sammanställning återfinns i investeringsplan 2020–2022 och har utöver detta byggts på med uppgifter om vilka alternativ som finns till beskriven investering samt hur investeringen bedöms påverka verksamhetens möjlighet att nå uppställda mål. I intervjuer beskrivs att underlag till uppskattad kostnad förknippad med en planerad investering generellt är baserad på tidigare erfarenhet och så kallade erfarenhetnyckeltal.

För att ta del av medlen omfattade av kommunstyrelsens ofördelade ram krävs framskrivning till kommunstyrelsen, vilken i samband med beslut om budget av kommunfullmäktige ges mandat att besluta om fördelning av den ofördelade investeringsramen.

Investeringsprocessen - Beslut avseende enskilda investeringsprojekt

Det är framförallt tekniska divisionen som svarar för genomförande av större investeringsprojekt och skriver fram ärenden avseende att i anspråk ta medel från kommunstyrelsens ofördelade investeringsram.

I intervju uppges att det händer att politiskt prioriterade investeringar inkluderas sent i investeringsprocessen. Processen att inkludera sådana investeringar och prioritera om i framtagen investeringsplan beskrivs som otydlig.

Det sker normalt två framskrivningar för projekt till kommunstyrelsen efter att kommunfullmäktige fattat beslut om ramen för kommunstyrelsens ofördelade investeringsmedel enligt investeringsrutinen. Framskrivning rörande innehåll, utformning och omfattning för framskrivningar till kommunstyrelsen/kommunfullmäktige anges i *Rutin för framskrivningar till KS/KF*. Av särskilt avsnitt i rutinen avseende investeringsärenden och handlingar framgår vilken information avseende äskade investeringsprojekt som ska ingå i framskrivningar till kommunstyrelsen. Avsnittet omfattar en rad frågor som ska vara besvarade om en investering i framskriven tjänsteskrivelse, se bilaga 2 nedan.

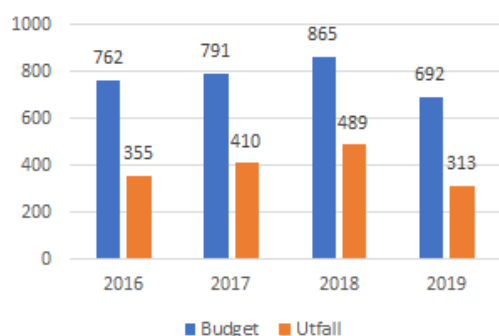
Vid första framskrivningen ges uppdraget att genomföra förstudie och projektering inför upphandling samt att genomföra upphandling. I både framskrivning eller beslut ska det inte finnas med några belopp avseende uppskattade kostnader förknippat med investeringen, eftersom det då finns en risk att upphandlingsförfarandet påverkas.

När upphandlingen är genomförd görs en ny framskrivning i ärendet till kommunstyrelsen för beslut om tilldelande av medel för investeringen. I intervju anges att en så kallad anbuds-baserad kalkyl som, enligt uppgift vid sakgranskning, innebär anbudssumma, bestämt riskbelopp och byggherrekostnader tas fram inför tilldelning av investeringsmedel. Det är den anbuds-baserade kalkylen som, enligt uppgift vid sakgranskning, ligger till grund för projektbudget som uppföljningen sker emot.

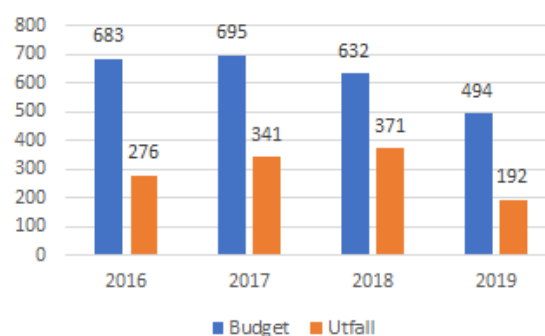
Investeringsmedel - utfall mot budget

I intervju beskrivs att kommunens förfarande med en stor ofördelad investeringsram riskerar att medföra att investeringsprojekt förskjuts i tid samt att tillgängliga investeringsmedel inte hinner arbetas upp enligt investeringsplan. I tabell 1 och 2 nedan redovisas utfall och budget för kommunens samlade investeringsram och specifikt för investeringar mot kommunens skattefinansierade verksamhet åren 2016–2019.

Tabell 1 - Budget och utfall, nettoinvesteringar samlad ram kommunen, i mnkr, åren 2016-2019

Tabell 2 - Budget och utfall, nettoinvesteringar skattefinansierad verksamhet, i mnkr, åren 2016-2019

Av statistiken redovisad i tabeller 1 ovan framgår att nyttjandegraden för budgeterade investeringsmedel för kommunens samlade investeringsram, åren 2016–2019, i genomsnitt uppgår till 50 procent. Utfallet varierar inom ett intervall mellan som lägst 45 procent år 2019 och som högst 57 procent år 2018.

Av statistiken redovisad i tabeller 2 ovan framgår att nyttjandegraden för budgeterade investeringsmedel avseende för investeringar i kommunens skattefinansierade verksamhet åren 2016–2019 i genomsnitt uppgår till 47 procent. Utfallet varierar inom ett intervall mellan som lägst 39 procent år 2019 och som högst 59 procent år 2018.

Bryngelstorpskolan

Kommunstyrelsen fattade vid kommunstyrelsens sammanträde 2017-05-22 § 190 beslut om att uppdra åt tekniska divisionen att genomföra en om- och tillbyggnation och inkluderande energiomställning av Bryngelstorpskolan enligt framskrivet förslag. Samtidigt beslutade kommunstyrelsen att anvisa 18,1 mnkr till tekniska divisionen ur kommunstyrelsens ofördelade investeringsmedel i Bryngelstorpskolan samt att investeringens kapitaltjänstkostnader belastar kommunstyrelsens budget. Projektledare från det kommunala bolaget Kommunfastigheter har drivit projektet. Det har inte framgått vilka beslutsunderlag med undantag för tjänsteskrivelse som kommunstyrelsen tog del av inför sitt beslut.

Arnö allé och Havsörnen

Kommunstyrelsens uppdrag till tekniska divisionen att upphandla ett modulbyggt hus inom ramen för SKL Kommentus på fastigheten Havsörnen 1 vid sammanträde 2018-03-26 § 98. Modellhuset skulle bli ett gruppboende bestående av sex lägenheter. Kommunstyrelsen uppdrog även att an-

visa 15 mnkr till tekniska divisionen för kommande byggnation och markarbete. Genomförd investering skulle finansieras genom hyresintäkter från verksamheten. Det har inte framgått vilka beslutsunderlag med undantag för tjänsteskrivelse som kommunstyrelsen tog del av inför sitt beslut.

Vid kommunstyrelsens sammanträde 2018-05-21 § 163 beslutade kommunstyrelsen att anvisa 31,3 mnkr ur kommunstyrelsens ofördelade investeringsmedel till tekniska divisionen för markarbeten för kommande byggnation i bl.a. Arnö. Kostnaden för markarbeten gällande Arnö Allé bedömdes uppgå till 4,9 mnkr. Vidare uppdrogs tekniska divisionen att upphandla fyra huskroppar med lägenheter och tre stycken LSS-gruppboenden via SKL-Kommentus och ansöka om statligt investeringsstöd för hyresbostäder. Kommunstyrelsen anvisade även 76 mnkr ur kommunstyrelsens ofördelade investeringsmedel till tekniska divisionen för byggnation av fyra huskroppar med lägenheter och tre LSS-gruppboenden i Stigtomta, Arnö och Malmbyggshage. För Arnö Allé bedömdes ett gruppboende på sex personer vara mest lämpligt och kostnaden beräknades till 12 mnkr exklusive moms. Drift och kapitaltjänstkostnader skulle belasta tekniska divisionen och finansieras via hyresintäkter. Det har inte framgått vilka beslutsunderlag med undantag för tjänsteskrivelse som kommunstyrelsen tog del av inför sitt beslut.

Det uppges vidare i intervju finnas en brist gällande information till beställande nämnd om investeringars påverkan på nämndens driftkostnader.

Bedömning

Revisionsfrågan bedöms **delvis uppfyllt**.

Bedömningen baseras på följande grunder:

- Det finns en utarbetad och dokumenterad investeringsprocess, avseende beredning och beslut.
- Det finns emellertid inte politiskt beslutade riktlinjer som tydligt beskriver vilka beslutsunderlag som ska bifogas vid beslutstillfällen. Vi har inte heller kunnat se vilka beslutsunderlag utöver tjänsteskrivelse som kommunstyrelsen tagit del för de stickprovsgranskade projekten.
- Granskad statistik över utfall jämfört med budget för kommunens samlade investeringar åren 2016–2019 visar att kommunen i genomsnittligt endast nyttjar 50 procent av budgeterade investeringsmedel.
- Vi konstaterar att berörda verksamhetsnämnder inte fattar beslut om beställning av investeringsprojekt eller att godkänna upprättad investeringsplan. I intervju har framkommit att information om ökade driftskostnader som följd av investering till beställande nämnd inte upplevs helt ändamålsenlig.

Revisionsfråga 3 – rutiner för upphandling och ÄTOR

Det finns rutiner som säkerställer att lagen om offentlig upphandling följs i investeringsprojekt vid initial upphandling samt vid ändrings- och tilläggsarbeten (ÄTOR).

lakttagelser

Kommunens *Inköspolicy*, antagen av kommunfullmäktige 2017-11-14, innehåller generella riktlinjer för upphandlingsarbetet. Det anges bl.a. att upphandling ska ske med hänsyn till livscykelkostnaden och med beaktande av nya innovativa lösningar för verksamhetens behov. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret och tar fram riktlinjer avseende inköp.

Riktlinjer för upphandling, antagna av kommunstyrelsen 2016-01-08, innehåller uppgifter om roller och ansvar i upphandlingsprocessen. Upphandlingsenheten agerar som stöd till verksamheten avseende upphandling och har det övergripande samordningsansvaret. Upphandlingsenheten ska alltid vara delaktig i kommunens upphandlingar. Det föreskrivs att verksamheterna själva kan göra avropsbeställningar från ramavtal upp till 10 prisbasbelopp. Vid avropsbeställningar över 10 prisbasbelopp ska en dialog föras med den centrala upphandlingsenheten. Tröskelvärden enligt lagstiftning finns även angivna men är inte uppdaterade efter 2017-12-31 vilket

gör att beloppen inte längre är aktuella. Det finns även angivna riktlinjer för direktupphandling men även här är beloppen inte uppdaterade i enlighet med gällande lagstiftning.

Det finns inte tydligt angivet i styrdokument hur avvikelser till följd av ändrings- och tilläggsarbeten (ÄTOR) ska beslutas och hanteras. I upprättad investeringsrutin finns, angett under revisionsfråga 1, gränsvärden för avvikelser som kräver beslut av kommunstyrelsen. Det finns även en rutinbeskrivning för hantering av ÄTOR, framtagen av tekniska divisionen. I rutinen beskrivs att en ifylld blankett ska skickas till projektledare från entreprenör då ÄTA uppstår. I blanketten ("ÄTA fråga/svar totalentreprenad"), som vi tagit del av, ska entreprenör ange vad ÄTA avser och ge förslag på åtgärd. Beslut ska därefter ske enligt kommunens delegationsordning. Vi har i kommunstyrelsens delegationsordning kunnat bekräfta att det finns angivna beloppsgränser för hantering av ÄTOR inom ramen för budget. Därefter ska en ÄTA-sammanställning, enligt ÄTA-rutinen, ifyllas av entreprenör som godkänns av projektledare. För detta syfte finns en mall för ÄTA-sammanställning framtagen av tekniska divisionen. Det har dock framgått av intervjuer att denna rutin inte är till fullo känd i kommunens organisation. Hanteringen beskrivs exempelvis i vissa genomförda intervjuer ske utifrån sunt förnuft, vilket anges innebära att beslut om inkomna ÄTOR i första hand beslutas projektledare och sen vidare inom kommunens linjeorganisation i den mån de bedöms innebära risk att beslutad budget för projektet inte kommer hållas eller att projektet på annat sätt riskerar drabbas negativt.

Bryngelstorpskolan

Den största andelen av kostnaderna för projektet avsåg totalentreprenad av matsalsbyggnad. En entreprenör som kommunen har ramavtal med, Ramböll, tog fram förfrågningsunderlag för totalentreprenad avseende nyproduktion av matsalsbyggnad 2018-01-23. Byggnaden skulle placeras intill befintlig matsalsbyggnad och förses med en förbindelse mellan byggnaderna. Tre anbud inkom för att genomföra totalentreprenaden. Samtliga inkomna anbudsgivare bedömdes som kvalificerade och tilldelning skedde av upphandlingschef 2018-03-07 med anbudspris som grund. Av delegationsordning för kommunstyrelsen, antagen av kommunstyrelsen 2019-05-13 § 140, framgår att upphandlingschef har delegation att underteckna avtal ingående i upphandling. Avtal för nyproduktion av matsalsbyggnaden skrevs under av leverantör och kommunen via upphandlingschef 2018-04-04 motsvarande en kontraktssumma om 15,6 mnkr. Ansvar enligt ABT 06 skulle gälla för entreprenaden. Enligt kontraktshandlingar skulle byggmöten normalt hållas varannan vecka. Entreprenaden skulle i sin helhet vara färdigställd 2018-12-21.

Som angetts under revisionsfråga 2 ovan beslutade kommunstyrelsen 2017-05-22 § 190 att anslå 18,1 mnkr till tekniska divisionen för om- och tillbyggnation av Bryngelstorpskolan. Således fattades beslut om att anslå medel för genomförande av projektet innan upphandling var genomförd. Vid sakgranskning framkommer att detta avsteg från ordinarie rutin beror på att tekniska divisionen initialt planerat använda ramavtalsentreprenör för projektet. Det beskrivs att förutsättningar för projektet förändrades efter kommunstyrelsens beslut att anslå medel för projektet vilket medförde att en upphandling av totalentreprenad var nödvändig. Det uppges dock att dokumentation rörande detta förfarande och politiskt godkännande av detsamma inte finns att tillgå.

Vi har tagit emot en ÄTA-sammanställning, daterad 2019-05-14, motsvarande 1,1 mnkr. Vi har även tagit emot en annan ÄTA-sammanställning, som inte är daterad, motsvarande kostnader med 469 tkr. Den återstående avvikelser mot budget motsvarande cirka 2,8 mnkr förklaras enligt uppgift med tillkommande merkostnader i form av sprängning och markarbete på grund av förändrad placering i sent skede.

Det framgår i intervju att projektprocessen bedöms som forcerad i inledningsfasen och att markförhållanden inte inkluderats i ursprunglig budget och upphandling. De tillkommande markarbetena hanterades genom separat entreprenadpart. I intervju framkommer att det inte upplevs finnas tydliga riktlinjer för vilka beloppsgränser som gäller för projektledares ÄTA-godkännande. Projektledare från Kommunfastigheter har återrapporterat till fastighetschefen vid tekniska divisionen vid uppkomna större avvikelser. Vidare uppges att ekonomin följs upp månadsvis tillsammans med kommunens ekonomiavdelning och att det är projektledaren från Kommunfastigheter som har gjort uppföljningar i systemverkyget Hypergene.

De tillkommande utgifterna motsvarande 2,8 mnkr ska enligt intervju ha hanterats genom beslut från KSÄB. KSÄB har inte något formellt beslutsmandat och gruppens möten är inte dokumenterade genom protokoll.

Arnö allé och Havsörnen

Byggnation av SoL-boendet (gruppboende bemannat med personal dygnet runt) Havsörnen har avropats enligt Ramavtal Bostadshus 2016 som tecknats mellan SKL Kommentus Inköpscentral AB och ramavtalsleverantören. Vi har tagit del av upprättat avtal mellan leverantören och kommunen via inköps- och upphandlingschef 2018-04-23. Kontraktet omfattar uppförande av ett typhus med konfiguration och tillhörande arbeten och skulle ske genom totalentreprenad enligt ABT 06. Kontraktarbeten skulle vara utförda i sin helhet 2018-09-28 och fast ersättning utgå med 10,3 mnkr exklusive moms.

Även byggnation av omsorgsboendet Arnö Allé avropades genom Ramavtal Bostadshus 2016. I avtalet som undertecknades 2019-04-30 av leverantören och kommunen genom kommunjurist. Kontraktet avser ett typhus med konfiguration och tillhörande arbeten samt skulle ske som totalentreprenad enligt ABT 06. Kontraktssumman anges till 11,3 mnkr men tidplan fastställs inte i avtalet.

Enligt uppgift har inte projekten Havsörnen och Arnö Allé omfattats av några väsentliga ÄTOR. Generellt uppges projektledare ha mandat att fatta beslut om ÄTOR som ryms inom budgeten för projektet. Projektledare har följt upp ekonomiskt utfall med controller på ekonomiavdelningen månatligen. Det uppges i intervju att större avvikelser ska lyftas till KSÄB som beslutar om avvikelserna ska lyftas till KS.

Bedömning

Revisionsfrågan bedöms som **delvis uppfyllt**.

Bedömningen baseras på följande grunder:

- Det finns en policy och upprättade riktlinjer för upphandling som anger vägledande principer, upphandlingsformer och organisation för upphandlingsarbetet i kommunen. Vi ser dock ett behov av att revidera riktlinjerna då exempelvis angivna direktupphandlingsgränser inte längre gäller.
- Det finns gränsvärden angivna för när beslut av budgetavvikelser ska beslutas av kommunstyrelsen i upprättad investeringsrutin. Vi anser dock att det finns ett behov av ytterligare förankring rörande rutinerna kring ÄTOR eftersom det har framkommit i intervjuer att det inte är helt tydligt för projektledare hur ÄTOR ska hanteras.
- Slutligen har KSÄB och inte KS beslutat om en väsentlig budgetavvikelse för ett av projekten. Vidare noterar vi att kommunstyrelsen beslutat om medelstilldelning för ett stickprovsgranskat projekt innan upphandling genomförts, vilket är ett avsteg från beskriven rutin. Det saknas även dokumentation kring beslutsgången avseende förändrade förutsättningar i projektet.

Revisionsfråga 4 – uppföljning av avtal

Det finns avtal med de leverantörer som anlitas och uppföljning sker att köpta varor och tjänster är enligt avtal.

lakttagelser

Vid attest av fakturor hänförliga till investeringsprojekt gäller kommunens ordinarie riktlinjer vilka specificeras i upprättade attestförteckningar.

Enligt kommunens inköspolicy svarar inköps- och upphandlingsenheten för att ha ett strategiskt helhetsperspektiv över kommunens inköpsprocess inklusive samordning och uppföljning. Verksamheter och bolag ska kontinuerligt följa upp och förbättra sin inköpsprocess. Utpökade enheter inom kommunkoncernen ska ha en utsedd inköpsamordnare som är drivande i detta arbete.

Kommunens inköpsriktlinjer föreskriver att verksamheten ansvarar för uppföljning av avtalstrohet och uppföljning av frekventa direktupphandlingar. Det anges inte närmare hur uppföljning av genomförd upphandling ska genomföras eller hur avtalstrohet ska mätas.

Det finns angivna riskområden i internkontrollplaner med bäring på investeringsprocessen. I internkontrollplan 2019 för tekniska divisionen ingår riskområden vilket omfattar att kontroller att varor/tjänster beställs från avtalad leverantör samt att leverans av beställd vara/tjänst sker i enlighet med avtal. I internkontrollplan 2019 för central ekonomiavdelning ingår kontroll att leverantörsregister är aktuellt och komplett samt att utbetalningar görs i enlighet med attestregister. Kommunens näringslivsavdelning inkluderar vidare ett riskområde att lagen om offentlig upphandling inte följs vid inköp i kommunen. Kontrollmoment, ansvarig för kontroll, metod och frekvens finns angivet i samtliga fall.

I internkontrollplan 2020 för bland annat kansliet, underordnat kommunstyrelsen ingår riskområden avseende att leverantörer inte fakturerar eller levererar utifrån avtal. I samma internkontrollplan finns även ett riskområde avseende att kommunen ej är trogen ramavtal. I internkontrollplan 2020 för ekonomiavdelningen finns ett riskområde angivet rörande felaktiga utbetalningar. Kontrollmoment, ansvarig för kontroll, metod och frekvens finns angivet.

Bryngelstorpskolan

Fakturor har inkommit tillhöriga projektet motsvarande 22,5 mnkr. Vi har tagit ett stickprov på fem fakturor. Vi har granskat att fakturorna tillhör projektet och är attesterade korrekt. Inga avvikelser noterades.

Arnö allé och Havsörnen

Fakturor har inkommit tillhöriga projektet Arnö Allé motsvarande 16,7 mnkr och för projektet Havsörnen uppgående till 14,4 mnkr. Vi har tagit ett stickprov på tre fakturor för projektet Arnö Allé och två fakturor för projektet Havsörnen. Vi har granskat att fakturorna tillhör projektet och är attesterade korrekt. Inga avvikelser noterades.

Bedömning

Revisionsfrågan bedöms **uppfylld**.

Bedömningen baseras på följande grunder:

- Det finns generella attesteringsriktlinjer och attestförteckningar.
- I internkontrollplaner för 2019 och 2020 framgår flera riskområden med bäring på investeringsprocessen. Kontrollmoment, ansvarig för kontroll, frekvens och metod anges tydligt i internkontrollplaner.
- Vi har i vårt stickprov för respektive projekt inte funnit några avvikelser för de granskade fakturorna.
- Vi menar dock att skrivningar i styrande dokument kan förtydliga hur uppföljning av avtal och uppföljning av avtalstrohet i bredare bemärkelse ska ske.

Revisionsfråga 5 - projektkalkyler

Projektkalkyler upprättas och följs upp löpande med kontinuerlig återrapportering till politisk beslutsnivå.

lakttagelser

I budgetanvisningar för investeringar 2021–2023 anges att driftskostnadskonsekvens ska framgå i äskandet i BPA. I övrigt saknas uppgifter i politiskt beslutade styrdokument hur kalkyler ska beräknas och i vilka skeenden. Enligt investeringsrutinen ska det för varje investeringsprojekt upprättas en projektbudget. Det framgår även av investeringsrutinen att det vid första framskrivning till kommunstyrelsen, inför upphandling, ska finnas beräkningar bifogade för projektet som bygger på en uppskattad kostnad. I investeringsrutinen framgår att erfarenhetsbaserad beräkning för investeringsprojekt ska tas fram vid framskrivning till kommunstyrelsen inför upphandling och att dessa kan komma att ändras efter genomförd upphandling. Det saknas dock i investeringsrutin tydligt dokumenterade beskrivningar av hur kalkyler ska vara utformade och när de ska uppdateras.

I intervju beskrivs att initial projektkalkyl tas fram inför eller i samband med kommunens ordinarie budgetprocess, beskriven under revisionsfråga 2. Initial projektkalkyl bygger i regel på schablonberäkningar baserade på historiska data om kostnader relaterade olika typer av bygg- och anläggningsprojekt. I samband med sakgranskning framkommer att kommunen använder sig av ett kalkylverktyg (Byggnyckeln) för att prognosticera kostnad för byggnationer av lokaler utifrån nyckeltal. Vi har tagit del av dokumentation som visar vilka variabler som används vid nyckeltalsbaserad kostnadsbedömning för nybyggnation av skola av normal standard samt totalrenovering av skola.

I samband med och framförallt efter genomförd upphandling upprättas en mer kvalificerad projektkalkyl, en anbudsbaseerad kalkyl, enligt intervju. Det beskrivs i intervju vara utifrån denna kalkyl arbetet med projektet fortgår under genomförandeskedet och uppföljning av kalkylen görs månadsvis mellan projektledare och controller. Kalkylen beskrivs uppdateras och justeras vid behov. Återrapportering av kalkylen till kommunstyrelsen beskrivs dock endast göras om avvikelser bedöms väsentliga.

Återrapportering av utfall jämfört med beslutad budget för investeringar på aggregerad nivå uppges göras till kommunstyrelsen i samband vid fyra tillfällen under verksamhetsåret (februari, april, augusti och oktober) samt bokslut.

Bryngelstorpskolan

Vi har tagit del av en översiktlig slutkalkyl från systemverktyget BPA som visar att totalutfallet för projektet blev 22,5 mnkr, en fördyring med 4,4 mnkr jämfört med ursprunglig budget. Löpande uppföljning mot projektets budget görs enligt uppgift i BPA. Vidare hänvisas vid sakgranskning till att nyckeltalsbaseerade kalkyler tas fram när investeringsprojekt läggs in i investeringsplan, men att dessa ej dokumenteras. Enligt uppgift vid sakgranskning tar anlita konsult för projektering inför upphandling fram kalkyler vilka ligger till underlag för upphandling. Vi har inte tagit del av initial kalkyl eller uppdaterade kalkyler. Det har heller inte framgått att kalkyler bifogats politiska beslutstillfällen. I intervju framförs att det inte funnits några krav på uppdaterade kalkyler från kommunstyrelsen. Enligt uppgift är erhållet presentationsmaterial för KSÄB det underlag som ligger till grund för beslut om godkännande av avvikelse mot projektbudget. I presentationsmaterialet framgår övergripande skäl till avvikelse. Det framgår dock ingen uppdaterad kalkyl utan endast en angivelse om uppdaterad kostnadsprognos. Entreprenören är den som har detaljerade kalkylunderlag enligt uppgift.

Arnö allé och Havsörnen

Vi har tagit del av en översiktlig slutkalkyl från systemverktyget BPA för Havsörnen som visar att totalutfallet blev 14,4 mnkr vilket ligger inom ramen för ursprunglig budget. Löpande uppföljning mot projektets budget görs enligt uppgift i BPA. Vi har inte tagit del av initial kalkyl eller uppdaterade kalkyler.

Projektet Arnö Allé var ännu inte slutfört vid tiden för denna granskning men av kalkylen vi har tagit del av redovisar en prognos för totalt utfall som ligger inom ramen för ursprunglig budget.

Löpande uppföljning mot projektets budget görs enligt uppgift i BPA. Vi har inte tagit del av initial kalkyl för projektet.

Det har heller inte framgått för något av projekten att kalkyler bifogats politiska beslutstillfällen. Avseende Arnö Allé har vi dock mottagit en kostnadsberäkning för markarbeten och projektering, daterad 2018-03-02. Det framgår i intervju att inget kalkyleringsprogram finns att tillgå utan att Excel har använts.

Bedömning

Revisionsfrågan bedöms **ej uppfylld**.

Bedömningen baseras på följande grunder:

- Riktlinjer avseende kalkyler är otydliga i kommunens styrande dokument. Vi anser att det bör anges detaljeringsnivå för kalkyler och vid vilka beslutspunkter kalkylen för ett projekt ska uppdateras. Detta är viktigt för att tillse att beslut fattas på välgrundade kostnadsanalyser.
- Det har beskrivits att nyckeltalsbaserade kalkyler tas fram med hjälp av ett kalkylverktyg.
- Det har dock inte framgått för de stickprovsgranskade projekten att kalkyler bifogats i samband med politiska beslutstillfällen. Vi har inte tagit del av initiala kalkyler som låg till grund för beslut för de stickprovsgranskade projekten med undantag för kalkyl för ett av de stickprovsgranskade projekten avseende projektering och markarbeten.

Revisionsfråga 6 - systemstöd

Det finns ett ändamålsenligt systemstöd för uppföljning och redovisning per projekt.

lakttagelser

Uppföljning av projekt sker genom systemverktyget Hypergene/BPA. Enligt en rutinbeskrivning vi har mottagit rörande hantering av investeringar (inklusive exempelutdrag) kan hanteringen av projekt i systemverktyget skilja sig åt beroende på verksamhet, storlek på investeringen och mellan olika år. För de projekt som genomförs inom av fullmäktige beslutad investeringsram görs, enligt rutinbeskrivning, prognos löpande per projekt till varje uppföljning till kommunstyrelsen. De sex huvudstegen i Hypergene/BPA för investeringsprojekt är:

- Ej äskad
- Äskad
- Ramgodkänd
- Projektbudget godkänd
- Pågående
- Slutredovisad

Det mesta av informationen som registreras för respektive projekt går att ändra under projektets livslängd. Rapporter kan tas fram utifrån inlagd information i systemet. Inbyggt i systemet finns fyra flikar som följer med i ovan angivna huvudsteg:

- Egenskaper: Anges bl.a. projektansvarig/ansvarig organisatorisk enhet, beräknad driftstart och beskrivning av projektet (inklusive nytto- och prioriteringsbeskrivning)
- Kontering kapitaltjänstkostnader: Anges vem som står för kapitaltjänstkostnader och används till anläggningsreskontra och simuleringar.
- Kalkyl: Anges kalkyl för investeringsutgifter och investeringsinkomster. Det finns även möjlighet att göra kalkyl för övriga driftintäkter och kostnader.
- Koppla dokument: Finns möjlighet att lägga in dokument och beskrivningar av projekt. Då projektet blir beslutat av KS ska beslutet bifogas här.

Vid sidan av Hypergene har kommunen även upphandlat ett projektstyrningsverktyg, Antura. Två projektfaser beskrivs vara kopplade till projektstyrningsverktygets, projekteringsfasen och byggnation-/genomförandefasen. Projektstyrningsverktyget är strukturerat i olika avsnitt/delar för vilka ett antal kriterier behöver uppfyllas för att det ska gå att komma vidare i processen till nästa fas (se bilaga 3 för ett exempel). Av erhållna skärmlapp framgår även att beslutspunkter kan arbetas in i som del i projektstyrningsverktyget. Projektstyrningsverktyget omfattar även en mappstruktur för informationsdelning mellan projektledare, beställare och utförare/entreprenör.

Projektverktyget anges i intervju användas av medarbetare vid kommunens särskilda projektavdelning, organisatoriskt lokaliserad inom tekniska divisionen. För de två projekt vilka särskilt granskas inom ramen för denna granskning har projektstyrningsverktyget ej använts. I intervju beskrivs att arbete med att implementera systemet även för projekt vilka inte leds av projektledare från den särskilda projektavdelningen är pågående men att tidplan och form för denna bredare implementering inte är helt fastställd. Det beskrivs i intervju inte finns något formellt uppdrag avseende implementering av projektstyrningsverktyget (Antura) från kommunstyrelsen.

Uppföljning av investeringar

Avstämningar avseende projektets utveckling i förhållande till fastställd tidplan, budget och delvis också syfte görs en gång i månad i möte mellan ansvarig ekonom och projektledare enligt intervju. Uppföljningen dokumenteras i BPA. Utifrån denna uppföljning och den information som dokumenteras i BPA kan rapporter för återrapportering till kommunstyrelsen tas fram.

Återrapportering sker enligt uppgift löpande till berörd division genom de projektgrupper som verksamheten är delaktig i. Enligt uppgift får berörd division även information om avvikelser i projekt, t.ex. mot budget eller tidplan, för att kunna ta ställning till förändringen. Däremot uppges inte återrapportering av investeringar ske systematiskt till beställande nämnd.

Av genomförd protokollgenomgång avseende kommunstyrelsen perioden 2019-01-28 - 2020-04-27 framgår att styrelsen tar del av uppföljning avseende kommunens investeringar i samband med verksamhetsuppföljningar per februari och april, delårsbokslut per augusti samt vid årsbokslut. Ytterligare en uppföljning beskrivs i intervju genomföras per oktober månad. Rapport för denna återrapportering har erhållits. Rapporten anges dock endast ha kommunicerats till kommunstyrelsens medlemmar via mejl och har inte varit föremål för behandling vid kommunstyrelsesammanträde.

Uppföljning av investeringar i verksamhetsuppföljningar per februari, april (samt rapport per oktober) omfattar dels en redovisning av periodutfall och prognos för helåret för kommunens samlade investeringar. Det görs även en uppdelning mellan investeringar som är skattefinansierade och investeringar vilka finansieras inom ramen för avgiftskollektivet. Redovisning i en övergripande resultat och prognostabellen kompletteras av kommentarer och förklaringar till uppnått utfall för perioden och motivering av prognos för utfall per helåret. Som del av återrapporteringen avseende kommunens investeringar återfinns i verksamhetsrapporten per april även en tabell omfattande: utfall för perioden, prognos för helårsutfall, budget, prognostiserad totalkostnad samt avvikelse mot budget och förändring mot föregående prognos, för ett antal utvalda större pågående investeringsprojekt.

Uppföljningen av investeringar i kommunens delårsrapport per augusti 2019 är till sin utformning och omfattning motsvarande den som beskrivits för verksamhetsuppföljningen per april ovan. Redovisningen kompletteras med korta övergripande status för redovisade investeringsprojekt

Uppföljningen i kommunens årsredovisning 2019 motsvarar i form till stor del den per april samt i delårsrapporten per augusti 2019. Istället för redovisning av prognostiserat resultat för 2019 samt kommentarer till det anges istället utfall och kommentar för 2019.

I genomförd protokollgenomgång noteras inte att kommunstyrelsen vid något tillfälle behandlat ett ärende eller tagit del av information vilken avsett uppföljning av ett pågående investeringsprojekt utöver återrapporteringen i samband med ovan beskrivna verksamhetsuppföljning, delårsbokslutet och årsbokslut.

Bryngelstorpskolan

Projektet har följts upp i årsredovisningar och delårsrapporter 2018 och 2019 samt i många men inte all ekonomiska uppföljning till KS under projektets genomförande. I delårsrapporter samt de

övriga ekonomiska uppföljningar till KS där projektet följts upp anges utfall och prognos för året samt totalt för projektet.

Beställande verksamhet uppges i intervju ha varit med under byggmöten men att det inte finns riktlinjer som förtydligar i vilka skeden av projektgenomförande som verksamheten ska vara delaktiga. Beställande nämnd uppges inte ha varit delaktiga i utformningen av projektet.

Det framgår i månadsuppföljningen, 2019-03-24, att projektet är försenat och beräknas vara klart december 2019. I delårsrapport, per 2019-08-31, anges att placering av den nya huskroppen har ändrats och nya kostnader för dränering dagvattenhantering har tillkommit vilket lett till ett överskridande av budget med 4 mnkr. Enligt uppgift är erhållet presentationsmaterial för KSÄB det underlag som ligger till grund för beslut om godkännande av avvikelse mot projektbudget. I presentationsmaterialet framgår övergripande skäl till avvikelse och storlek på avvikelse samt ny prognos för projektets ekonomi. Som noterats vid revisionsfråga 3, har KSÄB dock ingen formellt angiven beslutskapacitet.

Arnö allé och Havsörnen

I årsredovisning 2018 följdes projekten Havsörnen och Arnö Allé och två andra projekt upp aggregerat. I årsredovisning 2019 följdes projekten Havsörnen och Arnö Allé upp aggregerat. Vi har inte kunnat se att projekten Havsörnen och Arnö Allé har följts upp på projektnivå i delårsrapporter eller i kommunstyrelsens ekonomiska uppföljningar med undantag för uppföljningen 2019-10-31. I uppföljningar finns redovisning av utfall och prognos för året samt totalt för Havsörnen och Arnö allé sammanslaget. Ingen budgetavvikelse noterades.

I intervju framförs att diskussion förts med beställande verksamhets lokalstrateg under projektens gång. Avseende beställande nämnds delaktighet uppges att division och Kommunfastigheter tillsammans presenterat ett förslag till modell för gruppboende till beställande nämnd.

Bedömning

Revisionsfrågan bedöms **delvis uppfylld**.

Bedömningen baseras på följande grunder:

- Kommunen hanterar dokumentation och löpande uppföljning av investeringsprojekt genom systemet BPA. Vidare konstateras att rutin för uppföljning av pågående investeringsprojekt finns.
- Ett projektstyrningsverktyg är implementerat och används i projekt som drivs av projektledare för projektavdelningen vid tekniska divisionen. Projektstyrningsverktyget är dock inte implementerat för investeringar som inte drivs av projektavdelningen. Verktyget har inte använts i de två stickprov som särskilt kontrolleras inom ramen för denna granskning.
- Gällande politisk uppföljning kan vi konstatera att kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige inte följer upp samtliga investeringar på projektnivå. Vi noterar även en diskrepans i uppföljning av de stickprovsgranskade projekten. Vi konstaterar att kommunstyrelsen under pågående verksamhetsår tar del av löpande uppföljning av kommunens samlade investeringsutfall samt periodutfall för ett antal större investeringsprojekt vid fyra tillfällen. Vi noterar att denna uppföljning är på övergripande nivå och att endast kortfattade kommentarer lämnas för återrapporterade projekt.

Revisionsfråga 7 - projektavslut

Projektavslut hanteras korrekt i samband med färdigställande och ekonomisk uppföljning sker mot förkalkyl.

lakttagelser

Investeringsrutinen beskriver att när alla utgifter för ett projekt registrerats eller senast sex månader efter det att investeringen slutförts eller tagits i drift ska projektet slutredovisas i BPA. Av slutredovisningen ska det framgå om kommunen har fått det som var beställt, till kostnad och i rätt tid. Alla större projekt över 50 mnkr ska efter slutredovisning åiterrapporteras till kommunstyrelsen. För de större projekten och betydande projekt med en livslängd längre än 10 år ska papperskopior skrivas ut och bifogas slutredovisningsrapporten i BPA och skickas till ekonomiavdelningen för arkivering. Ansvarig projektledare skriver slutredovisningskommentarer i BPA. Beställande nämnd får enligt uppgift ingen åiterrapportering av slutredovisning av projekt.

Av genomförd protokollgenomgång avseende kommunstyrelsen perioden 2019-01-28 - 2020-04-27 framgår att styrelsen vid tre tillfällen under granskad period tagit del av åiterrapporteringar av slutredovisningar avseende avslutade investeringsprojekt. I samtliga fall har projekten drivits av projektavdelningen under tekniska kontoret och det är projektchef som föredrar åiterrapportering av projekten. I protokoll noteras ärendena som informationsärenden och de är inte föremål för något formellt beslut av kommunstyrelsen. Av erhållet presentationsmaterial för slutredovisningarna av två av investeringarna framgår att redogörelsen för kommunstyrelsen bland annat innehåller:

- Projektets förlopp över tid uppdelat för dess centrala faser
- Utfall i förhållande till budget
- Redovisning av bedömt uppnått resultat mot syfte
- Analys av utmaningar och lärdomar av projektet
- Erfarenheter av projektet

Även slutredovisningen avseende det tredje projektet omfattar en redogörelse för projektet utfall mot tidplan och budget samt en beskrivning av projektets omfattning.

I intervju beskrivs att genomförda slutredovisningar av ansvariga politiker bedömts ha varit av god kvalitet.

Bryngelstorpskolan

I slutredovisning från systemverktyget BPA framgår en översiktlig kalkyl med totalt utfall respektive ursprunglig budget. Det finns även en kort beskrivning av projektet och hur investeringen påverkar verksamhetens möjligheter att nå uppställda mål. I slutredovisningen finns även angivna driftkostnader och andra kapitalkostnader för de nästkommande tre åren. I intervju framförs att slutredovisning inte skett till kommunstyrelsen. Slutredovisning har registrerats av projektledare i systemverktyget BPA.

Arnö allé och Havsörnen

I slutredovisning för Havsörnen från systemverktyget BPA framgår en översiktlig kalkyl med totalt utfall respektive ursprunglig budget. Det finns även en kort beskrivning av projektet och hur investeringen påverkar verksamhetens möjligheter att nå uppställda mål. I slutredovisningen finns även angivna driftkostnader och andra kapitalkostnader för de nästkommande tre åren. Enligt intervju har inte slutredovisning skett till KS men KSÅB uppges ha blivit meddelade att projektet är avslutat.

Projektet Arnö Allé hade ännu inte slutredovisats vid tiden för denna granskning.

Bedömning

Revisionsfrågan bedöms **uppfylld**.

Bedömningen baseras på följande grunder:

- Projektavslut hanteras genom och dokumenteras i BPA. Vi har för två av de stickprovsgranskade projekten kunnat se att det i slutredovisning från systemverktöget BPA framgår en översiktlig kalkyl med totalt utfall respektive ursprunglig budget. Det finns även en kort beskrivning av projektet och hur investeringen påverkar verksamhetens möjligheter att nå uppställda mål. I slutredovisningen finns även angivna driftkostnader och andra kapitalkostnader för de nästkommande tre åren.
- Kommunens regler för vilka projekt som ska slutredovisas till ansvarig politisk instans är fastställt på tjänstemannanivå i investeringsrutin. Vi konstaterar att kommunstyrelsen under år 2019 och till och med april 2020 i enlighet med dess regler tar del av slutredovisningar för tre avslutade investeringsprojekt. Dessa slutredovisningarna bedöms upprätthålla ändamålsenlig kvalitet.
- Vi anser dock att beloppsgränser för vilka slutredovisningar som ska återrapporteras till kommunstyrelsen bör framgå av riktlinjer beslutade av kommunfullmäktige.

Revisionell bedömning

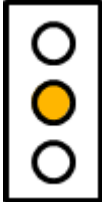
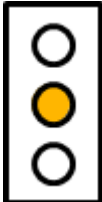
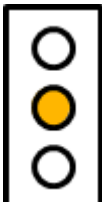
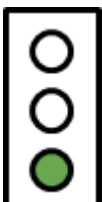
Efter genomförd granskning bedömer vi att kommunstyrelsen **delvis** har en tillräcklig beredning, kontroll och styrning av investeringar. Övergripande riktlinjer för investeringar har fastställts som del av kommunens mål och budgetdokument. Riktlinjerna saknar dock väsentliga uppgifter, t.ex. om vilka beslutsunderlag som ska framtas vid politiska beslutstillfällen. En mer omfattande beskrivning av kommunens investeringsprocess beskrivs i framtagna investeringsrutin, vilken ej är beslutad politiskt. Systemstöd finns för dokumentation och löpande uppföljning av investeringar. Projektstyrningsverktyg finns men är inte implementerat inom samtliga avdelningar vilka driver projekt inom kommunen. Vi ser ett behov av att formalisera investeringsprocessen ytterligare, avseende projektkalkyler och förankring av ÄTA-hantering som två tydliga exempel.

Rekommendationer

Efter genomförd granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Upprätta riktlinjer för investeringar som eget styrdokument för att tydliggöra den politiska styrningen av investeringar.
- I riktlinjerna inkludera information om hur kalkyler ska vara utformade för att utgöra ett tillräckligt beslutsunderlag. Det bör även anges med vilken frekvens de ska uppdateras under ett projekts gång. Detta skulle även kunna kompletteras med en tillhörande mall.
- Säkerställa att processen för uppföljning är tydliggjord och förankrad i hela organisationen, inklusive hantering av ÄTOR.
- Tillse att roll och beslutsmandatet för kommunstyrelsens ärendeberedning (KSÄB) förtydligas i styrande dokument och att tillse att dess sammanträden dokumenteras.
- Försäkras om att budget- och beslutsprocessen avseende investeringar är ändamålsenlig i syfte att tillse att budgeterade medel för investeringar motsvarar ett realistiskt förväntat utfall.
- Tillse att plan för implementering av projektstyrningsverktyg vilket används inom särskild projektavdelning tas fram och genomförs för andra organisatoriska enheter som genomför investeringar.

Bedömningar av revisionsfrågor

Revisionsfråga	Kommentar	
Revisionsfråga 1: Styrdokument och riktlinjer	Delvis uppfyllt	
Revisionsfråga 2: Politisk behandling och prioritering	Delvis uppfyllt	
Revisionsfråga 3: Rutiner för upphandling och ÄTOR	Delvis uppfyllt	
Revisionsfråga 4: Uppföljning av avtal	Uppfyllt	

Revisionsfråga 5:
Projektkalkyler

Ej uppfyllt

Revisionsfråga 6:
Ändamålsenligt projektstöd

Delvis uppfyllt

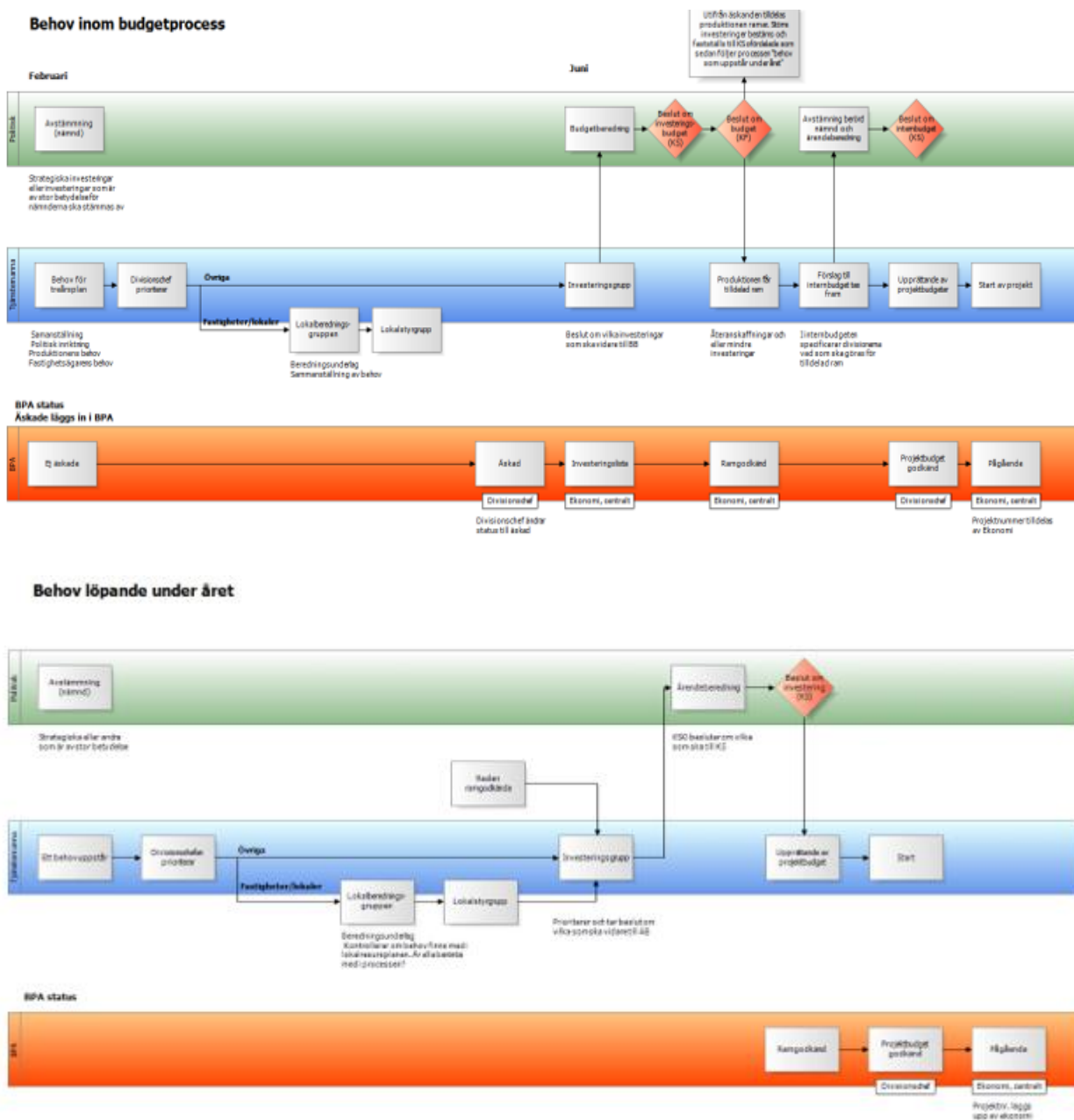
Revisionsfråga 7:
Projektavslut

Uppfyllt

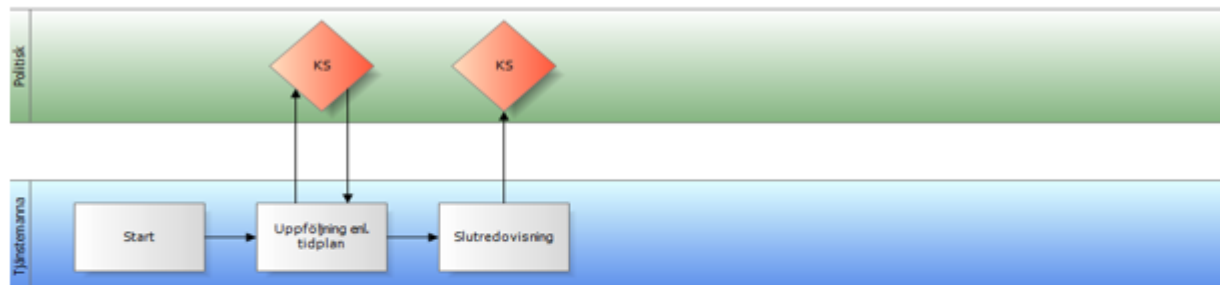

Bilagor

Bilaga 1 – processcheman investeringsprocessen

Pågående investeringar

Större projekt bör redovisas i KS och även följas upp efter en viss tid

Prognos görs varje månad i BPA. Tänk på att periodiser utgifterna

Kapitalkostnad aktiveras

BPA status

Bilaga 2 – tjänsteskrivelse för investering

Detta ska stå i en tjänsteskrivelse om en investering:

- Varför ska en investering göras?
- Hur stor är investeringen? Ange något relevant mått. T ex antal barn, avdelningar, km, kvm etc.
- Vilka alternativ finns till att inte göra investeringen/genomföra projektet. Finna det alternativ som har förkastats och i så fall varför?
- Kommer det krävas ytterligare åtgärder på lång eller kort sikt?
- Vad ingår i projektet/investeringen och vad ingår inte. Hur är det med t ex rivning, sprängning, evakuering, marksanering, VA-ledningar, IT, inventarier etc.
- Vilka verksamheter berörs av beslutet och vilka ska genomföra uppdraget
- Hur ser tidsplanen ut? Eventuell tidpunkt som beslutet ska börja gälla från? När/hur ska beslutet återskrivas/följas upp?
- Ekonomiska konsekvenser
 - Vilka risker finns det i de ekonomiska kalkylerna? Finns det en riskreserv inräknad?
 - Hur är ekonomin för investeringen i förhållande till andra liknande investeringar. Har vi eller andra gjort liknande investeringar förut vad var kostnaden per kvm, per barn, per m då? Vad säger officiell statistik? Ange varför denna investering avviker ifall den gör det.
 - Om investeringen redan till fullo finns planerad inom investeringsramen eller inte? Om inte, ge förslag på investeringar som kan prioriteras bort (här kan samråd behövas göras med investeringsgrupp).
 - Vilka driftkostnader (engångs och årliga) medför investeringen för kommunen som helhet och för respektive enhet? (t ex kapital-, personal, kostnader, nya underhållsavtal, evakueringskostnader, utrangeringar etc.
 - Hur ser de nya driftkostnaderna ut i förhållande till de gamla
 - Hur ska driftkostnaderna finansieras innevarande år och kommande år
 - Påverkan på andra verksamheter och kommunens samlade ekonomi

Exempel 1: En investering som kräver upphandling och projektering.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att uppdra till Tekniska divisionen att projektera och upphandla X

att anvisa X mnkr till Tekniska divisionen från kommunstyrelsens ofördelade investeringsmedel till projektering och upphandling av uppdraget,

att drift- och kapitalkostnaderna ska täckas inom Tekniska divisionens budget.

att Tekniska divisionen efter genomförd upphandling återkommer till kommunstyrelsen för beslut om tilldelning av investeringsmedel.

Bilaga 3 – skärklipp projektverktyg

Beslutspunkt BP 1

Planerad: 2010-12-31 Besluten: 2020-05-17

Serief process	Namn / Roll	Kort	Kommentar	Åtgärder	Godkänd
●	Projektledare Peter Österlin Projekthanterare	3 av 4 krav är godkända ☐ 1. Projektplan ☒ 2. Skapa projekt i EPA ☒ 3. Lita DAG-P ☒ 4. Skapa ärende i Platin		✓ ✕ Väntar...	

Spåra Avbryt

2020-08-25

Tobias Bjöörn

Jesper Häggman

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Nyköping kommuns revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2020-03-23. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

KS §

DnrKK20/708

Riktlinjer för fakturering och kravhantering

Kommunen saknar riktlinjer för fakturering och kravhantering sedan tidigare. Riktlinjer har även efterfrågats av verksamheterna, kommunens kunder samt revisorer.

Syftet med riktlinjerna är att skapa effektiva fakturerings- och kravrutiner för enhetligt och konsekvent agerande gentemot kommunens alla kunder.

Förslag

Riktlinjerna ska medverka till en god ekonomisk hushållning genom att få betalt i rätt tid. För att nå målet ska kommunen använda sina lagliga befogenheter att begära betalning samt försäkra sig om att kravverksamheten ska utföras i enlighet med god inkassosed och effektivitet. Riktlinjen gäller agerandet gentemot externa kunder och ska i alla tillämpliga delar följas av samtliga verksamheter i Nyköpings kommun. Med stöd av dessa riktlinjer ska förvaltningen utfärda förtydligande anvisningar för fakturering och kravhantering.

Dokumentet beskriver ansvar inom kommunen för olika delprocesser inom fakturering och kravhantering samt ger riktlinjer för åtgärder som ska vidtas för att minimera avskrivningar av kundfordringar och säkra kommunens intäkter.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att anta riktlinjer för enligt bilagan till tjänsteskrivelsen samt,

att riktlinjerna börjar gälla från 2021-01-01.

Beslut till:

Ekonomiavdelningen
Division Social omsorg
Division Barn Utbildning Kultur
Tekniska divisionen
Samhällsbyggnad
Räddning och säkerhet
Kommunledningskansliet
Beställarkontoret
HR avdelning
IT avdelning
Näringsliv
Kommunikation

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

KS §

DnrKK20/708

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Riktlinjer för fakturering och kravhantering

Bakgrund

Kommunen saknar riktlinjer för fakturering och kravhantering sedan tidigare. Riktlinjer har även efterfrågats av verksamheterna, kommunens kunder samt revisorer.

Syftet med riktlinjerna är att skapa effektiva fakturerings- och kravrutiner för enhetligt och konsekvent agerande gentemot kommunens alla kunder.

Förslag

Riktlinjerna ska medverka till en god ekonomisk hushållning genom att få betalt i rätt tid. För att nå målet ska kommunen använda sina lagliga befogenheter att begära betalning samt försäkra sig om att kravverksamheten ska utföras i enlighet med god inkassosed och effektivitet.

Riktlinjen gäller agerandet gentemot externa kunder och ska i alla tillämpliga delar följas av samtliga verksamheter i Nyköpings kommun. Med stöd av dessa riktlinjer ska förvaltningen utfärda förtydligande anvisningar för fakturering och kravhantering.

Dokumentet beskriver ansvar inom kommunen för olika delprocesser inom fakturering och kravhantering samt ger riktlinjer för åtgärder som ska vidtas för att minimera avskrivningar av kundfordringar och säkra kommunens intäkter.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att anta riktlinjer för fakturering och kravhantering enligt bilagan till tjänsteskrivelsen samt,

att riktlinjerna börjar gälla från 2021-01-01.

Mats Pettersson
Kommundirektör

Jukka Taipale
Ekonomichef

Beslut till:

Ekonomiavdelningen

Division Social omsorg

Division Barn Utbildning Kultur

Tekniska divisionen

Samhällsbyggnad

Räddning och säkerhet

Kommunledningskansliet

Beställarkontoret

HR avdelning

IT avdelning

Dnr KK20/708

Riktlinjer för fakturering och kravhantering

Antagen av Kommunstyrelsen 202xxx

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Syfte och övergripande mål	3
3 Ansvar	3
4 Fakturering och betalningsvillkor	4
4.1 Uppföljning av förfallna kundfordringar	4
5 Kravhantering	4
5.1 Betalningspåminnelse.....	4
5.2 Inkassokrav	5
5.3 Dröjsmålsränta.....	5
6 Rättsliga åtgärder	5
6.1 Uppsägning eller avstängning	5
6.2 Undantag från avstängning/upsägning.....	5
6.3 Betalning skett efter det att ansökan lämnats till Kronofogdemyndigheten	6
7 Kravstopp	6
7.1 Återkallning av ärenden som ligger hos inkassoföretaget	6
8 Anstånd, upprättande av amorteringsplan och kvittning	6
8.1 Anstånd och avbetalningsplan	6
8.2 Kvittning	7
9 Preskription av fordran	7
9.1 Avbrytande av indrivning.....	7
9.2 Osäker fordran och kundförlust.....	7
9.3 Långtidsbevakning	8
Bilaga 1	9

1 Inledning

Fakturering och kravhantering är en del av kommunens verksamhet. För att uppnå ett gott resultat i detta arbete ska handläggare av dessa frågor aktivt samarbeta utifrån ett gemensamt regelverk. Fakturering och kravhantering bygger på speciallagstiftning¹ som alla verksamheter ska hålla sig uppdaterade med, samt anpassa och följa särskilda rutiner för vissa verksamheter.

Riktlinjen omfattar Nyköpings kommun, med undantag av kommunens hel- eller delägda bolag.

2 Syfte och övergripande mål

Riktlinjerna syftar till att tillhandahålla övergripande principer för kommunens fakturerings- och kravhantering för att uppnå följande:

- en effektiv fakturerings- och kravhantering som ska leda till att kommunen får betalt för fakturafordringar i tid
- förebygga att förfallna fakturafordringar ackumuleras till större belopp och minimera kundförluster
- säkerställa att kommunen har en effektiv hantering av fordringar för att minimera hanteringskostnaderna
- upprätthålla en god inkasso- och redovisningssed
- en likformig behandling av kommunens invånare

3 Ansvar

Kommunstyrelsen är ansvarig för kommunens ekonomiska förvaltning.

Centrala Ekonomiavdelningen har en övergripande roll och fungerar som sammanhållande och är ansvariga för fakturering och kravhantering. Beslut om olika typer av inkassoåtgärder i enskilda ärenden fattas av Centrala Ekonomiavdelningen i nära samråd med berörd enhet.

Kommunstyrelsen och verksamheterna:

Kundfaktureringen sker decentraliserat, d v s respektive enhet har ansvar för:

- att reglementet är känt och tillämpas inom respektive enhet
- att riktlinjerna för fakturering av kunder och kommunens betalnings- och kreditvillkor efterlevs
- beslut om eventuella åtgärder för att förhindra att fordringsbelopp inte ska öka ytterligare, till exempel genom uppsägning av avtal
- att kreditupplysning genomförs
- kostnader som kan uppstå och förblir obetalda av kunden i samband med indrivning av fordran eller i samband med att indrivning avbryts, samt vid nedskrivning och kreditering av fordran
- avstängning, avskrivning av fordran (slutlig)
- betalning av fakturor blir genomförda

¹ Se Bilaga 1

Då divisionerna bedriver verksamheter av skiftande karaktär är det nödvändigt att rutiner utarbetas för respektive division. Dessa ska utformas utifrån riktlinjerna.

Löneavdelningen ansvarar för fakturor och frågor som omfattar justering av preliminärlön.

Inkassoföretag, som kommunen tecknat avtal med, ansvarar för att på kommunens uppdrag genomföra indrivning av kommunens obetalda kundfakturor. Detta ska göras i enlighet med god inkassosed enligt inkassolagen (1974:182) och kommunens debiterings- och kravriktlinjer.

4 Fakturering och betalningsvillkor

Fakturan skall skickas till kunden så fort prestationen/tjänsten utförts eller i nära anslutning till denna. Fakturans förfallodag bör sättas med hänsyn tagen till månadsskiften.

Kommunens betalningsvillkor skall alltid skrivas i det avtal som ingås med kunden. Nyköpings kommuns betalningsvillkor är 30 dagar från fakturadatum. Undantag är hyror och andra avgifter eller ersättningar där betalningar skall ske i förskott eller månadsvis och avtal finns. Förfalldatum vid månatligen återkommande fakturering s.k. stående fakturering skall alltid vara den sista vardagen i månaden.

Fakturor ska inte ställas till minderåriga.

Vid räntefakturering tillämpas räntelagen (1975:635) enligt dröjsmålsränta, det vill säga gällande referensränta +8 procent.

Upplysning om betalningsvillkor ska tydligt framgå av fakturan.

4.1 Uppföljning av förfallna kundfordringar

Åldersanalys av kundfordringar ska genomföras efter varje månadsbokslut i syfte att granska kunder och identifiera aktuella och potentiella problem, för att ha kontroll över fordringarnas flöde samt minimera avskrivningar av obetalda fordringar.

Centrala Ekonomiavdelningens kundreskontra ansvarar för distribution av åldersanalysrapporter till nämnder och verksamheter. Nämnder och verksamheter analyserar rapporter och vidtar nödvändiga åtgärder för att fordringar ska vara reglerade.

5 Kravhantering

För betalningspåminnelser, inkassokrav mm tas avgifter ut i enlighet med inkassolagen och förordningar om ersättning för inkassokostnader mm.

5.1 Betalningspåminnelse

Inkommer inte betalning så skickas en betalningspåminnelse till gäldenären 10 dagar efter förfalldatum. Betalningspåminnelsen är en skriftlig påstötning före inkassokrav, som klart och tydligt ska förmedla budskapet att kommunen vill få betalt för den förfallna fordran.

5.2 Inkassokrav

Efter ytterligare 10 arbetsdagar (se ovan) vidtas inkassoåtgärder om fakturan fortfarande inte är betald vid denna tidpunkt. Inkasso skall ske enligt god inkassosed. Detta steg utförs av det inkassoföretag kommunen har tecknat avtal med. Lagstadgade avgifter tas ut.

5.3 Dröjsmålsränta

Dröjsmålsränta uppkommer då gäldenären inte betalt fakturan senast på förfallodagen. Inkassoföretaget har enligt räntelagen rätt att debitera en lagstadgad dröjsmålsränta, referensräntan + 8 % eller ränta enligt avtal.

Dröjsmålsränta debiteras av inkassoföretaget från förfalodatomet på den obetalda fakturan fram till dess att fakturan är betald. Debiterad ränta tillfaller kommunen enligt avtal med inkassoföretaget.

6 Rättsliga åtgärder

Om kunden inte betalar skulden trots inkassokrav gör inkassoföretaget en bedömning av lämpliga fortsatta rättsliga åtgärder samt driver denna process. Synpunkter inhämtas från kommunen när frågor uppstår.

De rättsliga åtgärder kommunen kan vidta när det gäller kravhantering är ansökan om betalningsföreläggande och handräckning vid kronofogdemyndigheten.

När kommunen vidtar rättsliga åtgärder utgår vissa avgifter till kronofogdemyndigheten. Med tanke på dessa avgifter bör endast sådana krav drivas vidare där möjligheten att få ersättning från gäldenären bedöms som sannolik.

6.1 Uppsägning eller avstängning

Innan ansökan om betalningsföreläggande lämnas in till kronofogdemyndigheten ska även andra möjliga åtgärder vidtas, såsom avstängning. Berörd verksamhet fattar beslut om avstängning från nyttigheten eller tjänsten då detta är befogat.

Grunden för leveransvägran/avstängning är att kunden bryter mot gällande leveransavtal i vilket det ska vara reglerat att förfallna obetalda fordringar är att betrakta som ett väsentligt avtalsbrott, vilket är grund för avbrytande av leveransen enligt avtal.

Ett exempel är avstängning av vatten som regleras i Vattentjänstlagen §43 och rätten att stänga renhållning i Miljöbalken 15 §8.

6.2 Undantag från avstängning/upsägning

När det gäller obetalda barnomsorgsfakturor gäller inte avstängning av barnen, däremot görs en orosanmälan till socialtjänsten enligt Barn- och ungdomsnämndens riktlinje för avgifter inom barnomsorgen.

När det gäller personer som bor på äldre- och demensboenden gäller inte uppsägning av tjänsten, d v s krav på att de flyttar ut.

Det är enhetschefs ansvar att uppmärksamma överförmyndaren om att de behöver göra en utredning och se om det är läge för god man.

6.3 Betalning skett efter det att ansökan lämnats till Kronofogdemyndigheten

Om svaranden betalat hela beloppet dvs kapital, inkassoavgift, kostnader i målet samt eventuell ränta, återkallas ärendet omgående.

Om svaranden gör en delbetalning eller bara betalar kapitalskulden skall yrkandet hos kronofogden nedsättas med det inbetalade beloppet. Yrkandet på resterande belopp skall kvarstå.

Ett ärende skall aldrig återkallas förrän hela fordran är betald, inkl kostnader och ev ränta eller skriftlig amorteringsplan upprättats i överenskommelse med svaranden.

7 Kravstopp

I de fall det efter att kravprocessen startats framkommer att fordran är tvistig, ska fordran kravstoppas. Detta innebär att den inte går vidare i kravprocessen förrän utredning skett.

Giltiga skäl för kravstopp är:

- kunden har bestridit fakturan med skälig anledning
- fakturan ska makuleras på grund av felaktigheter
- kreditfaktura skapad
- kunden har betalat till fel bankgironummer inom kommunen

7.1 Återkallning av ärenden som ligger hos inkassoföretaget

Det kan vara aktuellt om kunden har betalat i nära anslutning till att fakturan gått iväg till inkassoföretaget och godtagbart skäl finns till förseningen. Det krävs också att kunden skött sina betalningar bakåt i tiden.

8 Anstånd, upprättande av amorteringsplan och kvittning

Om fakturan inte betalats efter förfallodagen kan, om gäldenären så önskar och visar uppriktig betalningsvilja, anstånd medges eller amorteringsplan upprättas.

8.1 Anstånd och avbetalningsplan

Ett anstånd är ett tidsbegränsat kravstopp vilket innebär att förfallodatumet flyttas framåt. Uppskov med betalning och upprättande av avbetalningsplan kan ske endast i undantagsfall och endast då kommunens möjlighet att erhålla betalning bedöms öka.

Anstånd lämnas inte om kunden redan har skulder hos kommunen eller har visat på dålig betalningsförmåga bakåt i tiden.

Betalningsanstånd lämnas från fakturans förfallodag- Anstånd hanteras av kundreskontran på Centrala Ekonomiavdelningen.

Om fordran redan är skickad till inkassoföretaget ska eventuell avbetalningsplan göras upp med inkassobolaget direkt och inte med kommunen. I detta fall debiteras dröjsmålsränta enligt räntelagen under anståndsperioden respektive avbetalningstiden från ursprunglig förfallodag.

Om fordran inte reglerats inom överenskommen anståndsperiod eller betalning ej följer avtalad avbetalningsplan ska lagenliga åtgärder snarast påbörjas.

8.2 Kvittning

Kvittning innebär att fordringar avräknas mot varandra. Har en gäldenär en fordran mot en borgenär så kan denne fullgöra sin förpliktelse att betala borgenären genom att avstå från sin fordran. Om parterna är överens så kan en frivillig kvittning ske beträffande vilka ömsesidiga fordringar som helst. Är vissa förutsättningar uppfyllda har gäldenären också möjlighet att tvinga fram en kvittning som borgenären måste acceptera till exempel enligt Lagen om skuldebrev (1936:81) 2:18 samt Konkurslagen (1987:672) 5:15.

9 Preskription av fordran

Preskriptionslagen (1981:130) innehåller bestämmelser om när en borgenär förlorar sin rätt att kräva fullgörelse från en gäldenär. Preskription förhindrar inte att gäldenären betalar sin skuld frivilligt. Den normala preskriptionstiden är tio år. För konsumentfordringar gäller en preskriptionstid på tre år och för hyresfordringar, där hyresgästen flyttat ut, två år. Preskriptionstiden kan avbrytas genom att gäldenären påminns om skulden. När preskriptionstiden avbryts innebär detta att ny preskriptionstid börjar löpa för borgenärens fordran.

9.1 Avbrytande av indrivning

Om det finns kännedom om att en kund inte har någon möjlighet att betala sin skuld kan indrivningsåtgärderna stoppas tills vidare. Vidare kan indrivningsåtgärderna avbrytas om de avser en fordran med lågt belopp där kostnaderna för indrivningsåtgärder överstiger den inkommande intäkten. Indrivningsåtgärder för låga belopp skall dock vidtas om det kan vara viktigt ur allmän synpunkt och/eller fall av prejudicerande eller principiell art.

Beslutet angående avbrytande av indrivning fattas på Centrala Ekonomiavdelningen.

9.2 Osäker fordran och kundförlust

Utestående fordringar ska löpande värderas. Osäkra kundfordringar får endast tas upp till det belopp varmed de beräknas inflyta. Detta görs en gång per år i samband med bokslut av Centrala Ekonomiavdelningen.

Nedskrivning sker när osäkerhet råder om fordran kommer att regleras, exempelvis beroende på fordrans ålder eller andra omständigheter. Respektive nämnd/styrelse står för kostnaderna för sina kundförluster.

En kundförlust ska betraktas som konstaterad vid avslutad konkurs, vid accepterat ackord eller om kunden vid utmätningstillfället visat sig sakna utmätningbara tillgångar eller på annat sätt befinns vara på obestånd.

Bokföringsmässig nedskrivning innebär inte att kommunen avstår från att bevaka fordran och kunden slipper betala. Kunden skall inte meddelas om nedskrivningen. Fordran kvarstår och skulle pengar komma in så bokförs intäkten som en återvunnen fordran.

9.3 Långtidsbevakning

Fordran skall bevakas av anlitat inkassoföretag när de kravåtgärder som bedömts aktuella genomförts utan resultat eller om kunden saknar betalningsförmåga efter gjord kreditbedömning. Bevakningen sker dels för att bevaka kundens ekonomiska situation och kunna ställa nytt krav om betalningsförmågan förbättrats, dels för att fordran inte skall preskriberas. Inkassoföretaget ansvarar för långtidsbevakningen av fordringarna.

Kommunenens huvudregel är att samtliga krav ska långtidsbevakas.

Bilaga 1

Lagar och förordningar

Fakturerings- och kravhanteringen regleras av ett antal lagar och förordningar. De viktigaste är:

- Kommunallagen
- Lag om avtal och andra rättshandlingar på förmögenhetsrättens område (avtalslagen)
- Köplagen
- Konsumentköplagen
- Personuppgiftslagen
- Datainspektionens författningssamling
- Kreditupplysningslagen
- Räntelagen
- Inkassolagen
- Inkassoförordningen
- Datainspektionens Allmänna råd vid tillämpning av inkassolagen
- Lag om ersättning för inkassokostnader mm
- Lag om betalningsföreläggande och handräckning
- Förordning om avgifter vid kronofogdemyndigheten
- Preskriptionslagen
- Konkurslagen
- Förmånsrättslagen
- Skuldsaneringslagen
- Arkivlagen
- Kommunal redovisningslag
- Sekretesslagen
- Sekretessförordningen

KS §

DnrKK20/722

**Investering: Inventarier till nytt särskilt boende för äldre personer -
"Koggen"**

Nyköpings kommun etablerar nu ett nytt särskilt boende för äldre, med 72 platser, benämnt "Koggen". Bakgrunden till det nya särskilda boendet är kommunens behov av att möta en växande äldre befolkning.

Boendet som hyrs in av en privat fastighetsägare bedrivs i kommunal regi av Division social omsorg (DSO) på uppdrag av Vård- och omsorgsnämnden (VON).

Förslag

Boendet behöver utrustas med möbler, IT- och AV-utrustning.

Kvarvarande investeringsbehov, 1,2 MSEK, är: Möbler enligt tilldelningsbeslut 0,3 MSEK IT- och AV-utrustning 0,3 MSEK Möbler/sängar inom befintliga avtal 0,6 MSEK

Denna investering bedöms vara en nödvändig följd av etablerandet av boendet. Alternativa lösningar, såsom återanvändning av inventarier från andra boenden är inte möjliga då Koggen innebär en utökning av platser för särskilda boenden för äldre. Avskrivningar på anskaffningsbeloppet kommer att påverka Division social omsorgs resultat under avskrivningstiden. Risken för prisökningar bedöms som begränsad då detta, i allt väsentligt, handlar om standardiserade varor.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att uppdra till Division social omsorg att anskaffa ovan beskrivna inventarier till det särskilda boendet "Koggen",

att anvisa 1,2 MSEK till Division social omsorg från Kommunstyrelsens ofördelade investeringsmedel för detta, samt

att kapitaltjänstkostnaderna för inventarierna arbetas in i Divisions social omsorgs budget.

Beslut till:

Ekonomiavdelningen

Division social omsorg

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Investering: Inventarier till nytt särskilt boende för äldre personer - "Koggen"

Bakgrund

Nyköpings kommun etablerar nu ett nytt särskilt boende för äldre, med 72 platser, benämnt "Koggen". Bakgrunden till det nya särskilda boendet är kommunens behov av att möta en växande äldre befolkning.

Boendet som hyrs in av en privat fastighetsägare bedrivs i kommunal regi av Division social omsorg (DSO) på uppdrag av Vård- och omsorgsnämnden (VON).

Förslag

Boendet behöver utrustas med möbler, IT- och AV-utrustning.

Kvarvarande investeringsbehov, 1,2 MSEK, är:

Möbler enligt tilldelningsbeslut	0,3 MSEK
IT- och AV-utrustning	0,3 MSEK
Möbler/sängar inom befintliga avtal	0,6 MSEK

Denna investering bedöms vara en nödvändig följd av etablerandet av boendet. Alternativa lösningar, såsom återanvändning av inventarier från andra boenden är inte möjliga då Koggen innebär en utökning av platser för särskilda boenden för äldre. Avskrivningar på anskaffningsbeloppet kommer att påverka Division social omsorgs resultat under avskrivningstiden. Risken för prisökningar bedöms som begränsad då detta, i allt väsentligt, handlar om standardiserade varor.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Ärendet berör eller påverkar barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa.

En prövning av barnets bästa har genomförts.

Förslag till beslut beaktar vad som bedömdes vara barnets bästa enligt prövningen.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att uppdra till Division social omsorg att anskaffa ovan beskrivna inventarier till det särskilda boendet "Koggen",

att anvisa 1,2 MSEK till Division social omsorg från Kommunstyrelsens ofördelade investeringsmedel för detta, samt

att kapitaltjänstkostnaderna för inventarierna arbetas in i Divisions social omsorgs budget.

Mats Pettersson
Kommundirektör

Jan Holmlund
Divisionschef Social omsorg

Beslut till:

Ekonomiavdelningen
Division social omsorg

KS §

DnrKK20/723

Investering: inventarier i samband med utökning av förskoleplatser vid Annagårdens förskola.

Bakgrund

Efterfrågan på förskoleplatser i centrala Nyköping är stor och en lokal i anslutning till Annagårdens förskola blev under år 2020 ledig, vilket innebär att Annagårdens förskola därmed har fått möjlighet att utökas med 28 platser.

Den kommunägda lokalen kommer hyras av Barn Utbildning Kultur från och med januari 2021 och de första barnen kommer tas emot under februari månad.

I division Barn Utbildning Kulturs plan för investeringar har därför 350 tkr planerats för inventarier till denna utökning av förskoleplatser. (#2080 i BPA). Inköpen avser bland annat hyllor, bord, stolar, hallmöbler, mattor och utrustning till personalrum/kontor.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att anvisa 350 tkr till division Barn Utbildning Kultur från Kommunstyrelsens ofördelade investeringsmedel för kostnader i samband med inköp av inventarier, samt

att kapitaltjänstkostnader för inventarierna belastar division Barn, Ungdom och Kultur.

Beslut till:

Division Barn Utbildning Kultur

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

Investering: inventarier i samband med utökning av förskoleplatser vid Annagårdens förskola.

Bakgrund

Efterfrågan på förskoleplatser i centrala Nyköping är stor och en lokal i anslutning till Annagårdens förskola blev under år 2020 ledig, vilket innebär att Annagårdens förskola därmed har fått möjlighet att utökas med 28 platser.

Den kommunägda lokalen kommer hyras av Barn Utbildning Kultur från och med januari 2021 och de första barnen kommer tas emot under februari månad.

I division Barn Utbildning Kulturs plan för investeringar har därför 350 tkr planerats för inventarier till denna utökning av förskoleplatser. (#2080 i BPA).

Inköpen avser bland annat hyllor, bord, stolar, hallmöbler, mattor och utrustning till personalrum/kontor.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej

Om en barnrättsprövning har genomförts, beaktas vad som bedömdes vara barnets bästa i förslag till beslut?

Ja/Nej

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att anvisa 350 tkr till division Barn Utbildning Kultur från Kommunstyrelsens ofördelade investeringsmedel för kostnader i samband med inköp av inventarier, samt

att kapitaltjänstkostnader för inventarierna belastar division Barn, Ungdom och Kultur.

Mats Pettersson
Kommundirektör

Inger Fransson
Divisionschef

Beslut till:

KS §

DnrKK20/724

Köpeavtal för del av fastigheten Högbrunn 1:5 inom kvarteret Goliath i Hemgården

Kommunen tecknade ett markanvisningsavtal (KS § 146, 2020-05-18) avseende del av fastigheten Högbrunn 1:5, inom kvarteret Goliath i Hemgårdens företagsområde, Nyköpings kommun, enligt bild nedan, 2020 med Enviro Studentbostäder AB (numera Altfast Goliath AB). Området Hemgården företagspark vänder sig till etableringar inom industri, kontor och lager. Företaget Altfast Goliath AB planerar att tillsammans med Duseborg AB bygga en ny högkvalitativ etablering till bland annat Arver Lastbilar som idag har sin verksamhet på Norrköpingsvägen. Kommunen har nu beviljat bygglov enligt gällande detaljplan och etableringen kommer att bidra positivt till den fortsatta utvecklingen av företagsparken Hemgården varpå försäljningsprocessen nu fortskrider med detta köpeavtal.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna köpeavtal för del av Högbrunn 1:5, inom kvarteret Goliath i Hemgårdens företagsområde enligt ovan.

Beslut till:

Samhällsbyggnad

Justerandes signatur

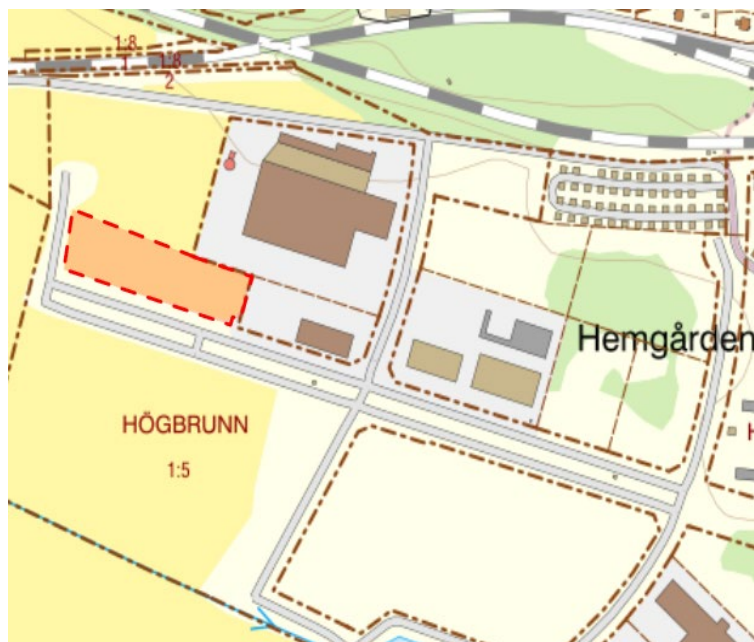
Utdragsbestyrkande

Köpeavtal för del av fastigheten Högrunn 1:5 inom kvarteret Goliath i Hemgården

Bakgrund

Kommunen tecknade ett markanvisningsavtal (KS § 146, 2020-05-18) avseende del av fastigheten Högrunn 1:5, inom kvarteret Goliath i Hemgårdens företagsområde, Nyköpings kommun, enligt bild nedan, 2020 med Enviro Studentbostäder AB (numera Altfast Goliath AB).

Området Hemgården företagspark vänder sig till etableringar inom industri, kontor och lager. Företaget Altfast Goliath AB planerar att tillsammans med Duseborg AB bygga en ny högkvalitativ etablering till bland annat Arver Lastbilar som idag har sin verksamhet på Norrköpingsvägen. Kommunen har nu beviljat bygglov enligt gällande detaljplan och etableringen kommer att bidra positivt till den fortsatta utvecklingen av företagsparken Hemgården varpå försäljningsprocessen nu fortskrider med detta köpeavtal.

Köpeavtal bifogas (bilaga 1).

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej

Om en barnrättsprövning har genomförts, beaktas vad som bedömdes vara barnets bästa i förslag till beslut?

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna köpeavtal för del av Högbrunn 1:5, inom kvarteret Goliath i Hemgårdens företagsområde enligt ovan.

Mats Pettersson
Kommundirektör

Anna Selander
Samhällsbyggnadschef

Beslut till:
Samhällsbyggnad

Mellan Nyköpings kommun, org.nr 212000-2940, 611 83 Nyköping, nedan kallad Kommunen, och Altfast Goliath AB, org.nr 559086-8310, Box 5018, 600 05 Norrköping, nedan kallad Köparen, träffas härmed följande avtal:

KÖPEAVTAL

1 Fastighet och köpeskilling

Kommunen försäljer del av Högrunn 1:5 inom kvarteret Goliath i Hemgården enligt bifogad karta. Köpeskillingen uppgår till 2 971 500 (TVÅMILJONERNIOHUNDRASJUTTIOENTUSENFEMHUNDRA) kronor. Området är ca 8490 kvm, exakt areal bestäms vid lantmäteriförrättningen. Avvikelser från den bifogade kartan i samband med lantmäteriförrättningen får inte ske utan säljarens samtycke.

2 Tillträde

Tillträde till den nybildade fastigheten sker när fastighetsbildningsbeslutet har vunnit laga kraft och slutlikviden är erlagd.

3 Köpeskillingens erläggande samt köpebrev

Handpenning erlägges med TVÅHUNDRANITTIOSJUTUSENETTHUNDRAFEMTIO (297 150) kronor, vid detta kontrakts undertecknande. Resterande del av köpeskillingen, TVÅMILJONERSEXHUNDRASJUTTIOFYRATUSENTRIHUNDRAFEMTIO (2 674 350) kronor, erlägges när fastighetsbildningsbeslutet vunnit laga kraft.

Köpebrev ska upprättas.

4 Lantmäteriförrättning

Kommunen ansöker om fastighetsbildning hos Lantmäteriet och betalar förrättningskostnaderna.

5 Återgång

Om Lantmäteriet finner laga hinder för att genomföra avstyckningen återgår köpet och köpeskillingen betalas tillbaka utan ränta.

6 Anslutningsavgift

Köparen ansvarar för servisanmälan för vatten och avlopp till Nyköping Vatten på Tekniska divisionen. Köparen faktureras moms för anslutningsavgiften för fastigheten.

Anslutningsavgift för el betalas direkt till energibolaget.

7 Faran

Till och med tillträdesdagen bär Kommunen risken för att fastigheten skadas eller försämras av olyckshändelse (den s.k. faran för fastigheten). På tillträdesdagen övergår faran på Köparen, även om Köparen inte tillträder fastigheten på tillträdesdagen och detta beror på Köparen.

8 Inkomster/utgifter

Utgifter, såsom skatter, räntor och andra periodiska avgifter för fastigheten, som belöper på tiden före tillträdesdagen, ska betalas av Kommunen och för tiden därefter av Köparen.

Inkomster, såsom arrenden och hyror, som belöper på fastigheten före tillträdet, ska tillfalla Kommunen och för tiden därefter Köparen.

9 Panträtter

Kommunen garanterar att fastigheten på tillträdesdagen inte besväras av inskrivna panträtter.

10 Stämpelskatt och lagfartskostnad

Köparen ansöker om lagfart och betalar lagfartskostnad samt stämpelskatt i samband med detta förvärv.

11 Besiktning

Köparen och Kommunen är medvetna om sin undersöknings- respektive upplysningsplikt. Köparen har haft möjlighet att besiktiga och undersöka fastighetens egenskaper, areal och skick. Köparen avstår med bindande verkan från alla anspråk mot Kommunen på grund av fel eller brister i fastighetens skick, grundförhållande, tillgänglighet m.m. Köparen har tagit del av områdets detaljplan.

12 Giltighet

Detta avtal blir giltigt endast under förutsättning av erforderliga kommunala beslut.

13 Återgång

Erhålls inte erforderliga kommunala beslut är parterna överens om att köpet återgår utan ekonomisk reglering. Handpenningen betalas tillbaka utan ränta. Genomförs köpet inte från Köparens sida återbetalas inte handpenningen.

14 Tvistelösning

Tvist i anledning av detta avtal ska avgöras i allmän domstol och svensk rätt ska tillämpas.

15 Kommunens kontraktsbrott

Vägrar Kommunen utan skäl att låta Köparen tillträda fastigheten har Köparen rätt till skadestånd. Är dröjsmålet väsentligt, har Köparen dessutom rätt att häva köpet.

Underlåter Kommunen att utan skäl underteckna köpebrev eller på annat sätt medverka till att Köparen får lagfart har Köparen rätt till skadestånd. Är dröjsmålet väsentligt, har Köparen dessutom rätt att häva köpet.

16 Köparens kontraktsbrott

Om Köparen inte betalar köpeskillingen enligt kontraktet, har Kommunen rätt att häva köpet, om kontraktsbrottet är av väsentlig betydelse. Häver Kommunen köpet, har denne också rätt till ersättning för skada (skadestånd).

Kommunen har rätt till skadestånd för bl.a. prisskillnad, om fastigheten – vid en omsorgsfull försäljning – säljs till ett lägre pris samt för kostnader för kapital och drift. Även Kommunens

kostnader för försäljningen ska ersättas av Köparen. Skadestånd regleras i första hand ur betald handpenning. Är Kommunens skada större ska Köparen omedelbart betala mellanskillnaden till Kommunen.

Om Köparen inte tillträder fastigheten i rätt tid och detta beror på Köparen, har Kommunen rätt till skadestånd. Är dröjsmålet väsentligt får Kommunen även häva köpet.

17 Fullständig reglering

Parterna är införstådda med att denna kontraktshandling med bilagor utgör en uttömmande reglering av samtliga frågor som har betydelse för köpet. Detta innebär att alla åtaganden som gjorts eller uppgifter som lämnats – skriftligen eller muntligen – före kontraktsskrivningen medvetet har utelämnats och ska sakna rättslig verkan.

Ändringar i och tillägg till detta avtal ska för att vara bindande avtalats skriftligen och undertecknas av samtliga parter.

Denna överenskommelse har upprättats i två (2) likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Nyköping 2020-

Nyköping 2020-
NYKÖPINGSS KOMMUN

Olov Skeppstedt
Mark- och exploateringschef

Urban Granström
Kommunstyrelsens ordförande

Bevittnas:

Namnförtydligande

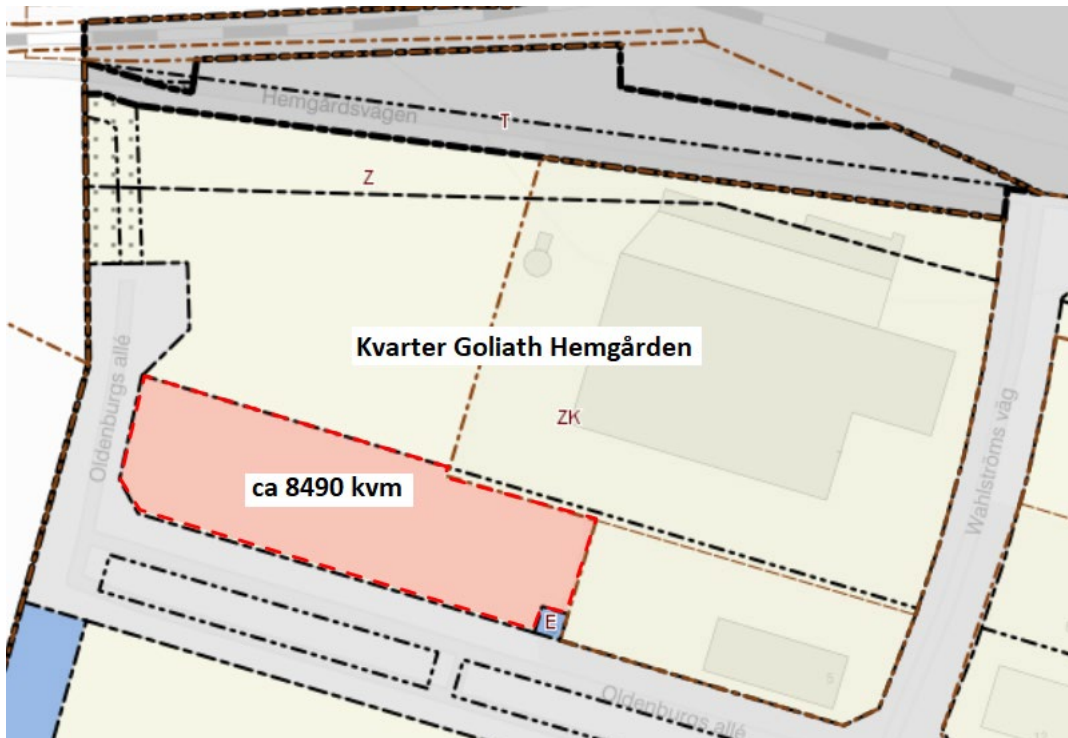
Namnförtydligande

Köpare

För Altfast Goliath AB
Alfred Karlsten
Extern firmatecknare

För Altfast Goliath AB
Hampus Brodin
Styrelseledamot

Bilaga 1 - Blivande fastighet är markerad med rött nedan:

KS §

DnrKK20/725

Markanvisningsavtal för del av fastigheten Högbrunn 1:5 inom kvarteret Goliath i Hemgården

Markanvisningsavtalet avser del av fastigheten Högbrunn 1:5, inom kvarteret Goliath i Hemgårdens företagsområde, Nyköpings kommun, enligt bild nedan.

Näringslivsenheten tillsammans med Samhällsbyggnad, Mark- och exploatering bedömer att aktuell intressent, PostNord Sverige AB, kommer att bidra positivt till den fortsatta utvecklingen av företagsparken Hemgården. Området Hemgården företagspark vänder sig till etableringar inom industri, kontor och lager. Företaget PostNord Sverige AB planerar en flytta sin befintliga verksamhet i Nyköping och behöver därför en större fastighet för sin fortsatta verksamhet. Idag finns återförsäljare för BMW, Mercedes-Benz och Opel etablerade i området liksom företag för lager och logistik. Området för vilken avtalet gäller är markerad på kartan och har en areal om ca 13 500 kvadratmeter och ligger i direkt anslutning till tidigare markanvisningar.

Markanvisningen innebär att intressenten undersöker möjligheten att exploatera området för sin verksamhet.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna markanvisningsavtal för del av fastigheten Högbrunn 1:5, inom kvarteret Goliath i Hemgårdens företagsområde.

Beslut till:

Samhällsbyggnad

Markanvisningsavtal för del av fastigheten Högbrunn 1:5 inom kvarteret Goliath i Hemgården

Bakgrund

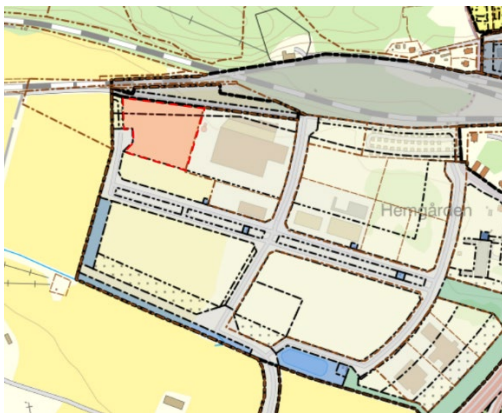
Markanvisningsavtalet avser del av fastigheten Högbrunn 1:5, inom kvarteret Goliath i Hemgårdens företagsområde, Nyköpings kommun, enligt bild nedan.

Näringslivsenheten tillsammans med Samhällsbyggnad, Mark- och exploatering bedömer att aktuell intressent, PostNord Sverige AB, kommer att bidra positivt till den fortsatta utvecklingen av företagsparken Hemgården.

Området Hemgården företagspark vänder sig till etableringar inom industri, kontor och lager. Företaget PostNord Sverige AB planerar en flytta sin befintliga verksamhet i Nyköping och behöver därför en större fastighet för sin fortsatta verksamhet. Idag finns återförsäljare för BMW, Mercedes-Benz och Opel etablerade i området liksom företag för lager och logistik.

Området för vilken avtalet gäller är markerad på kartan och har en areal om ca 13 500 kvadratmeter och ligger i direkt anslutning till tidigare markanvisningar.

Markanvisningen innebär att intressenten undersöker möjligheten att exploatera området för sin verksamhet.

Markanvisningsavtal bifogas (bilaga1).

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen

Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej

Om en barnrättsprövning har genomförts, beaktas vad som bedömdes vara barnets bästa i förslag till beslut?

-

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att godkänna markanvisningsavtal för del av fastigheten Högbrunn 1:5, inom kvarteret Goliath i Hemgårdens företagsområde.

Mats Pettersson
Kommundirektör

Anna Selander
Samhällsbyggnadschef

Beslut till:
Samhällsbyggnad

Samhällsbyggnad

Mellan Nyköpings kommun, org. nr 212000-2940, 611 83 Nyköping, nedan kallad kommunen, och PostNord Sverige AB, org. nr 556711-5695, Terminalvägen 24, 171 73 Solna, nedan kallad bolaget, träffas härmed följande

MARKANVISNINGSAVTAL

1 Bakgrund och syfte

Syftet med detta markanvisningsavtal är att ge riktlinjer och lägga fast förutsättningar för exploatering och utbyggnad av del av fastigheten Högbrunn 1:5, inom kvarteret Goliath i Hemgården, Nyköpings kommun. Området för vilket avtalet gäller har en areal om ca 13 500 kvadratmeter och benämns nedan fastigheten. Det aktuella området har markerats med rött på bifogad karta, se Bilaga 1.

2 Giltighet

Genom detta markanvisningsavtal förbinder sig kommunen att under 6 månader från undertecknandet av överenskommelsen dock längst tom 2021-08-31, inte försälja eller på annat sätt upplåta området till annan part.

Efter markanvisningsavtalets utgång upphör avtalet att gälla. Om någon oförutsägbar omständighet uppkommit inom avtalstiden som försenat förhandlingsprocessen, kan kommunen medge att avtalstiden förlängs. Förlängning sker genom skriftligt tillägg till det här avtalet.

Om parterna träffar avtal om marköverlåtelse innan avtalstidens utgång upphör det här avtalet att gälla i sin helhet.

Bolaget äger rätt att i förtid säga upp det här avtalet. Uppsägningen ska ske skriftligen och blir giltig omedelbart efter att uppsägningen inkommit till kommunen.

3 Marköverlåtelse och ersättning

Om parterna träffar avtal om marköverlåtelse kommer ett köpeavtal att upprättas.

Priset för marken uppgår till 350 kronor per kvadratmeter fastighetsarea.

Kommunen ansöker om fastighetsbildning och köpeskillingen kommer att regleras efter genomförd lantmäteriförrättning.

Parterna svarar under markanvisningstiden för sina egna kostnader. Således ansvarar bolaget för och bekostar alla undersökningar av fastigheten och förutsättningarna för byggnation och utveckling.

Någon ersättning för reservationen av marken skall ej utgå mellan parterna. Kommunen ersätter inte bolaget för kostnader som bolaget investerat under avtalstiden.

I det fall intressenten väljer att inte utnyttja rätten till köp av fastigheten eller om överenskommelsen av andra skäl förfaller eller avslutas, skall respektive part svara för sina egna kostnader.

4 Övriga förutsättningar

Kommunen garanterar inte markens förhållanden och bärkraftighet, varför intressenten själv måste företa erforderliga undersökningar före byggandet.

Intressenten skall på egen bekostnad grundligt besiktiga fastigheten samt har rätt att även i övrigt göra en legal, ekonomisk, teknisk och miljömässig genomgång av området.

För fastigheten gäller detaljplanen P18-24. Bolaget har tagit del av detaljplanen och är fullt införstådd med planens bestämmelser.

Höjdsättning har tagits fram för området. Bolaget förbinder sig att, på egen bekostnad, utforma fastigheten och byggnaderna i enlighet med kommunens höjdsättning.

En dagvattenutredning har tagits fram för området. Bolaget förbinder sig att, inom fastigheten, genomföra och bekosta de nödvändiga åtgärder som föreslås i dagvattenutredningen och gällande detaljplan.

Nyköpings kommunens riktlinjer för markanvisning gäller.

5 Hävningsrätt

Skulle endera parten ej fullfölja sina åtaganden enligt detta markanvisningsavtal äger den andra parten rätt att häva markanvisningsavtalet.

6 Tvistelösning

Tvister på grund av detta avtal ska hänskjutas till allmän domstol.

7 Överlåtelse

Detta avtal får inte överlåtas utan kommunens skriftliga medgivande.

8 Ändringar och tillägg

Ändringar och tillägg till detta avtal ska skriftligen godkännas av kommunen.

9 Handlingar

Till avtalet bifogas följande handlingar

Bilaga 1: Karta över aktuellt område.

Detta markanvisningsavtal avseende del av fastigheten Högbrunn 1:5 inom kvarteret Goliath i Hemgården, Nyköpings kommun, har upprättats i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

* * * * *

Solna

För PostNord Sverige AB

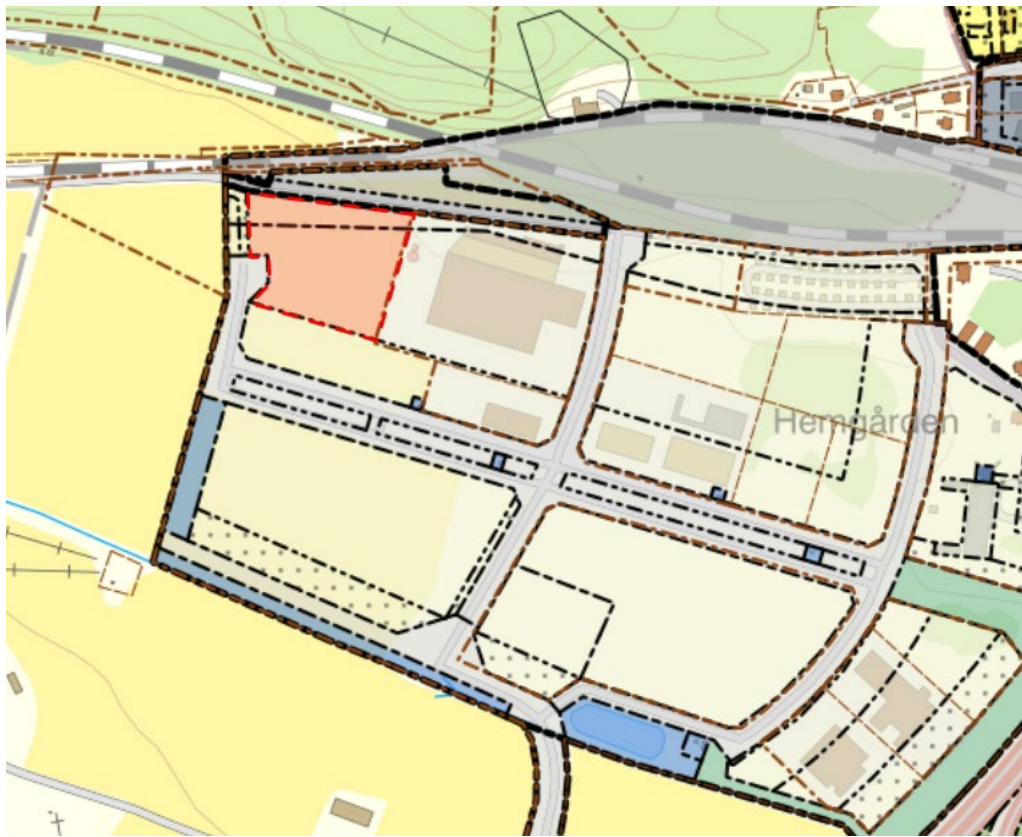
Nyköping

För kommunen

Urban Granström

Kommunstyrelsens ordförande

Bilaga 1 – Karta över aktuellt område

KS §

Dnr KK20/5

Delegationsärenden

Förteckning över beslut fattade på delegation av:

Nr	Från	Innehåll	Dnr
1	Ordförande Kommunstyrelsen	Beslut om bidrag om 20 000 kr till dokumentärfilmsprojektet Nille på Ringsö	KK20/687:3
2	Samhällsbyggnad	Beslut gällande skolskjuts/samhällsbetalda resor, november 2020	KK20/5:233
3	Samhällsbyggnad	Beslut om färdtjänst och riksfärdtjänst, november 2020	KK20/5:234
4	Verksamhetschef, Division Social omsorg	Beslut om tillsvidareanställning av 3 undersköterskor och 3 vårdbiträden	KK20/5:235
5	Verksamhetschef, Division Social omsorg	Beslut om tillsvidareanställning av 4 undersköterskor och 2 vårdbiträden	KK20/5:236
6	T f Kanslichef	Beslut om tillsvidareanställning av 2 upphandlare och 1 nämndsekreterare	KK20/5:237
7	Skolchef Division Barn, Utbildning och Kultur	Beslut om tillsvidareanställning av 2 lärare F-3, 1 lärare i fritidshem, 1 lärare grundskola 4-6	KK20/5:238
8	Skolchef Division Barn, Utbildning och Kultur	Beslut om tillsvidareanställning av 2 lärare F-3, 1 lärare i fritidshem, 1 lärare grundskola 4-6	KK20/5:239
9	Verksamhetschef Division Barn, Utbildning och Kultur	Beslut om tillsvidareanställning av bibliotikarie	KK20/5:240
10	Chef Division Barn, Utbildning och Kultur	Beslut om tillsvidareanställning av lärare gymnasium	KK20/5:241

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

KS §	Dnr KK20/5	
11	Rektor Division Barn, Utbildning och Kultur	Beslut om tillsvidareanställning av barnskötare KK20/5:242
12	Verksamhetschef Division Social omsorg	Beslut om tillsvidareanställning av 1 vårdbiträde och 1 undersköterska KK20/5:243
13	Verksamhetschef Måltidsservice	Beslut om tillsvidareanställning av 4 kockar och 1 måltidsbiträde KK20/5:244
14	Verksamhetschef Division Social omsorg	Beslut om tillsvidareanställning av 2 stödpersonal, 1 stödassistent, 1 enhetschef KK20/5:245
15	Verksamhetschef Division Social omsorg	Beslut om tillsvidareanställning av 1 stödassistent, 1 stödpersonal, 1 stödpedagog KK20/5:246
16	Barn Utbildning Kultur	Anmälan om delegationsbeslut: Tillsvidareanställning Förskollärare 1 st KK20/5:248
17	Samhällsbyggnad	Beslut avseende inköp och upphandling, november 2020 KK20/5:249
18	Samhällsbyggnad	Beslut avseende fastighets- och exploateringsfrågor, november 2020 KK20/5:250
19	Säkerhetssamordnare	Beslut att bevilja skadeståndsanspråk gällande skador på egendom äldreboende (4), skador på egendom orsakade av elev (1) KK20/5:251

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att lägga rubricerade delegationsärenden till handlingarna.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

KS §

Dnr KK20/2

Anmälningssärenden

Nr	Från	Innehåll	Dnr
1	Nyköping-Oxelösunds Vattenverksförbund	Beslut i NOVF 2020-11-26 § 49 Förutsättningar för deltagande på distans vid direktionssammanträde	KK20/2:105
2	Infrastrukturdepartementet	Regeringsbeslut: I2020/02960, Uppdrag att bistå Post- och telestyrelsen i arbetet att förbättra möjligheterna till god mobil uppkoppling på fjärrtåg	KK20/2:104.1
3	Infrastrukturdepartementet	Regeringsbeslut: I2020/02958, Uppdrag att förbättra möjligheterna till god mobil uppkoppling på fjärrtåg	KK20/2:104.2
4	Samhällsbyggnad Stadsbyggnadsenheten	Lagakraftbevis: Detaljplan för del av Bergshammar 13:1, (Nya Svalsta etapp 2), Svalsta, Nyköpings kommun	Postlista
5	Samhällsbyggnad Stadsbyggnadsenheten	Lagakraftbevis: Detaljplan för Brädgården 1 m.fl., Öster, Nyköping, Nyköpings kommun	Postlista
6	Samhällsbyggnad Stadsbyggnadsenheten	Lagakraftbevis: Ändring av detaljplan för del av Husby- Örsta 2:47 m.fl., Husby- Oppunda, Nyköpings kommun	Postlista
7	Sveriges Kommuner och Regioner	Cirkulär 20:49: Värdesäkring av ersättning som betalas till lärare, skolledare och syofunktionär som inte har fått försäkringsskydd enligt AGS-KL Viktig information från SKR	Postlista

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

KS §

Dnr KK20/2

Förslag till beslut
Kommunstyrelsen beslutar

att lägga rubricerade anmälningsärenden till handlingarna.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande